

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΖ'

Τετάρτη 16 Απριλίου 2008

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 8073
2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Κ. Καρτάλη, σελ. 8029
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Γενικό Λύκειο Ασπρόπυργου, το 14^ο Γενικό Λύκειο Αθηνών, τα Δημοτικά Σχολεία Ξυνού Νερού, Αμυνταίου Φλώρινας και Αγίου Παντελεήμονα Φλώρινας, το Δημοτικό Σχολείο Σίφνου και το Γυμνάσιο Λιμεναριών Θάσου, σελ. 8021, 8027, 8029, 8037, 8059
4. Ανακοινώνεται ότι ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Γ. Παπανδρέου και οι 101 Βουλευτές του Κόμματός του, κατέθεσαν πρόταση για σύσταση εξεταστικής επιτροπής σχετικά με τη διερεύνηση της υπόθεσης των δομημένων ομολόγων, σελ. 8043
5. Ανακοινώνεται ότι η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας καταθέτει την έκθεσή της στην αίτηση της Εισαγγελικής Αρχής για τη χορήγηση άδειας άσκησης ποινικής δίωξης κατά Βουλευτού, σελ. 8053

Β. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Βελτίωση και επιτάχυνση των διαδικασιών της δίκης στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και άλλες διατάξεις», σελ. 8013

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης:

ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ Ι.,	σελ. 8057
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ Γ.,	σελ. 8027, 8055
ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε.,	σελ. 8031, 8032
ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Ε.,	σελ. 8025, 8026, 8053, 8054
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α.,	σελ. 8029, 8030
ΔΡΑΓΩΝΑ Θ.,	σελ. 8028
ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Α.,	σελ. 8021, 8022, 8039
ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ Α.,	σελ. 8037, 8038
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ Γ.,	σελ. 8025, 8026
ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ.,	σελ. 8019, 8026
ΜΠΕΚΙΡΗΣ Μ.,	σελ. 8027
ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ Γ.,	σελ. 8016, 8017, 8018, 8019, 8059
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ.,	σελ. 8032
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ Α.,	σελ. 8015, 8058
ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ Φ.,	σελ. 8036, 8037
ΠΛΕΥΡΗΣ Α.,	σελ. 8023
ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ Α.,	σελ. 8056
ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ Μ.,	σελ. 8035
ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ.,	σελ. 8033
ΤΖΑΚΡΗ Θ.,	σελ. 8034, 8035
ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ Σ.,	σελ. 8013, 8025, 8026, 8027, 8039, 8041, 8060

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΖ'

Τετάρτη 16 Απριλίου 2008

Αθήνα, σήμερα στις 16 Απριλίου 2008, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.35' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΝΕΡΑΝΤΖΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συζήτηση και ψήφιση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Βελτίωση και επιτάχυνση των διαδικασιών της δίκης στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και άλλες διατάξεις» σύμφωνα με τα άρθρα 72 παράγραφος 4 του Συντάγματος και 108 παράγραφος 7 του Κανονισμού της Βουλής.

Το νομοσχέδιο αυτό συζητήθηκε και ψηφίστηκε στην αρμόδια διαρκή επιτροπή, σε εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 70 παράγραφος 2 του Συντάγματος. Θα συζητηθεί σε μία συνεδρίαση ενιαία, όπως ορίζουν το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής στις προαναφερθείσες διατάξεις τους, μαζί με τις υπ' αριθμόν 202/8, 203/9, 204/10 υπουργικές τροπολογίες.

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε να διατεθεί συνολικός χρόνος επτά ωρών, πέντε ωρών για τις αγορεύσεις των εισηγητών, των ειδικών αγορητών και των εγγεγραμμένων στον κατάλογο ομιλητών και δύο ωρών για τις αγορεύσεις των Υπουργών

και των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων. Η εγγραφή των Βουλευτών στον κατάλογο των ομιλητών θα είναι ελεύθερη και θα γίνει σύμφωνα με το άρθρο 96 του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή, από την έναρξη της συζήτησης έως το τέλος της ομιλίας των εισηγητών.

Για τη διάρκεια των αγορεύσεων και τη σειρά των ομιλητών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 97 και 64 του Κανονισμού της Βουλής.

Κύριε Υπουργέ, έχετε να κάνετε κάποιες τροποποιήσεις;

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω κάποιες φραστικές και νομοτεχνικές βελτιώσεις στο σχέδιο νόμου. Θέλετε να τις διαβάσω ή να τις καταθέσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Να τις καταθέσετε και να διανεμηθούν, κύριε Υπουργέ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μάλιστα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σωτήρης Χατζηγάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες φραστικές και νομοτεχνικές βελτιώσεις στο σχέδιο νόμου, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το λόγο έχει η εισηγήτρια της Πλειοψηφίας κ. Κατερίνα Παπακώστα-Σιδηροπούλου.

Ορίστε, κ. Παπακώστα, έχετε το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εξετάζουμε σήμερα ένα πραγματικά πολύ σημαντικό νομοσχέδιο. Ένα νομοσχέδιο που το αναμέναμε, ένα νομοσχέδιο το οποίο αφορά στη βελτίωση και στην επιτάχυνση των διαδικασιών στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και -θα προσέθετα εγώ- ένα νομοσχέδιο το οποίο συμβάλλει στην απλούστευση των διαδικασιών δίκης.

Ο μεγάλος αριθμός υποθέσεων, η συσσώρευση υποθέσεων που εκκρεμούν, οι συνεχείς αναβολές των δικών και η τεράστια γραφειοκρατία που πλήττει τις διαδικασίες, έχουν συνθέσει με γλαφυρό τρόπο μία δικαστική πραγματικότητα η οποία είναι απαράδεκτη για μία ευρωπαϊκή χώρα. Η υφιστάμενη κατάσταση, αυτό που συμβαίνει δηλαδή σήμερα, αναγκάζει την Κυβέρνηση να πάρει τη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία.

Επικαλούμενη τα στοιχεία της αιτιολογικής έκθεσης, σας λέω ότι, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία, στα διοικητικά πρωτοδικεία εισάγονται κάθε χρόνο πάνω από εκατό χιλιάδες υποθέσεις. Από αυτές, περατώνονται από τους πεντακόσιους περίπου Προέδρους Πρωτοδικών και Πρωτοδίκους περί τις ογδόντα πέντε χιλιάδες υποθέσεις.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το έλλειμμα των υποθέσεων που δεν εκδικάζεται, αντιλαμβάνεστε πως ανέρχεται κάθε χρονιά σε πάνω από τριάντα χιλιάδες υποθέσεις, με συνέπεια υποθέσεις που εκκρεμούσαν στα διοικητικά δικαστήρια στις 31-12-2005 να ανέρχονται σε διακόσιες πενήντα εννέα χιλιάδες εξακόσιες μία, την 31-12-2006 σε τριακόσιες εννέα χιλιάδες εκατόν εβδομήντα τέσσερις και την 31-12-2007 σε τριακόσιες πενήντα μία χιλιάδες εκατόν σαράντα έξι υποθέσεις. Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους.

Είναι προφανές, λοιπόν, πως αν δεν ληφθούν τα αναγκαία και απαραίτητα μέτρα, το πρόβλημα θα καταστεί δυσεπίλυτο. Το νομοσχέδιο αυτό τεχνικά αποτελείται από εβδομήντα εννέα άρθρα τα οποία ουσιαστικά μοιράζονται, κατανέμονται σε έξι κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο, στο οποίο περιλαμβάνονται τα άρθρα 1 έως 37, προτείνονται οι αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, που αφορά τα άρθρα 38 έως και 51, έχουμε διατάξεις οι οποίες αποσκοπούν στην επιτάχυνση της διοικητικής δίκης.

Στο τρίτο κεφάλαιο, που αφορά τα άρθρα 52 έως 57, περιλαμβάνονται οι αναγκαίες εκείνες αλλαγές που αφορούν στην λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και σε θέματα τακτικής διοικητικής δικαιοσύνης.

Στο δε τέταρτο κεφάλαιο, που αφορά στα άρθρα 58 έως 63, ρυθμίζονται ζητήματα πολύ σημαντικά που αφορούν τη σωφρονιστική πολιτική της χώρας.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, που έχει να κάνει με τα άρθρα 64 έως 68, ρυθμίζονται θέματα του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Μεγάρων.

Στο τελευταίο κεφάλαιο, από άρθρα 69 έως 79, αντιμετωπίζονται διάφορα επιμέρους θέματα που αφορούν στη λειτουργία της δικαιοσύνης εν γένει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι υποχρεωμένη να παρουσιάσω στην Εθνική Αντιπροσωπεία τις βασικές καινοτομίες του νομοσχεδίου, για να αντιληφθούμε τι ακριβώς πραγματεύεται και με ποιο τρόπο η Κυβέρνηση νομοθετεί, όσον αφορά την αναγκαία αυτήν νομοθετική πρωτοβουλία που πήραμε για την επιτάχυνση των διαδικασιών της δίκης στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και τη βελτίωσή της, καθώς και τις υπόλοιπες διατάξεις.

Οι βασικότερες, λοιπόν, καινοτομίες του νομοσχεδίου είναι οι εξής. Πρώτη καινοτομία. Καθιερώνεται ο θεσμός της λεγόμενης πρότυπης δίκης, η εφαρμογή του οποίου στη γερμανική διοικητική δικονομία έχει αποδειχθεί απολύτως πετυχημένη και έχει συμβάλει αποτελεσματικά στην ταχύτερη εκδίκαση των υποθέσεων και κατά συνέπεια, στην εξυπηρέτηση των πολιτών.

Κατά το νέο αυτό θεσμό, δηλαδή, το θεσμό της πρότυπης δίκης, ουσιαστικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρέχεται στο γενικό επίτροπο της επικράτειας στα διοικητικά δικαστήρια η δυνατότητα να ζητά τον κατά προτίμηση προσδιορισμό δικασίμου για υποθέσεις όπου ανακύπτουν νέα νομικά ζητήματα τα οποία χαρακτηρίζονται από μείζονα σπουδαιότητα ή αφορούν μεγάλο αριθμό εκκρεμών υποθέσεων. Το επιλαμβανόμενο, λοιπόν, δικαστήριο υποχρεούται να εκδώσει την απόφαση εντός τεσσάρων μηνών.

Συνεπώς, η μείζονος σημασίας, σπουδαιότητας υπόθεση μπορεί σε συντομότερες προθεσμίες, με αίτηση αναίρεσας, να αχθεί ενώπιον του Συμβουλίου επί της Επικρατείας και να επιληφθεί αμετακλήτως.

Θα πρέπει να σημειωθεί, επίσης, ότι με το θεσμό της πρότυπης δίκης έχουμε δύο συγκριτικά πλεονεκτήματα σε σχέση με το ισχύον καθεστώς. Το πρώτο συγκριτικό πλεονέκτημα είναι ότι αφ' ενός μεν ενισχύεται η ασφάλεια του δικαίου, αφού περιορίζεται ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων. Κατ' άλλους, αυτό θεωρείται υγεία. Εγώ θέλω να πω όλες τις απόψεις. Η Κυβέρνηση πιστεύει, όμως, ότι ενισχύεται η ασφάλεια του δικαίου.

Αφ' ετέρου, το δεύτερο συγκριτικό πλεονέκτημα είναι ότι απαλλάσσονται από σημαντικό φόρτο τα πρωτοβάθμια, κυρίως, δικαστήρια, τα οποία πολλές φορές κατακλύζονται από εκατοντάδες ή και χιλιάδες, όμοιου περιεχομένου ένδικα βοηθήματα.

Να θυμίσω εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για όσους ενδεχομένως το έχουν λησμονήσει, τις υποθέσεις του Λ.Α.Φ.Κ.Α., τις υποθέσεις του οικογενειακού επιδόματος των δημοσίων υπαλλήλων και άλλες.

Δεύτερη καινοτομία. Ως δεύτερη καινοτομία του νομοσχεδίου είναι το γεγονός ότι επεκτείνεται και στις διοικητικές διαφορές ουσίας. Θα πρέπει να σας πω ότι ο θεσμός αυτός εφαρμόζεται με επιτυχία από το 1999 για τις ακυρωτικές αποφάσεις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο θεσμός της απορρίψεως, δηλαδή, με απόφαση που λαμβάνεται σε συμβούλιο, άρα, όχι με την μορφή δικαστικής απόφασης των ενδίκων μέσων που είναι προφανώς απαράδεκτα ή αβάσιμα.

Άρα, επεκτείνεται και στις διοικητικές διαφορές ουσίας ο θεσμός της απόρριψης.

Με την απλούστευση, δηλαδή, τι θέλουμε να κάνουμε; Το λέω, γιατί ακούστηκαν πολλά και επικρίθηκε η Κυβέρνηση γι' αυτό. Εμάς μας ενδιαφέρει το εξής: Με την απλούστευση των διαδικασιών επιδιώκεται η επιτάχυνση στην έκδοση των αποφάσεων. Προβλέπεται, όμως, ότι αν εμμένει ο διάδικος, αν επιμένει ο διάδικος, η υπόθεση εκδικάζεται, αλλά με την καταβολή του τριπλάσιου παραβόλου από το προβλεπόμενο.

Ο παραπάνω θεσμός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν εισάγεται για πρώτη φορά. Εφαρμόζεται και στον Άρειο Πάγο. Είναι το άρθρο 571 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και είναι ευρύτατα διαδεδομένος στα αλλοδαπά δίκαια.

Πρέπει δε να σας πω συγκεκριμένα και να το υπογραμμίσω ότι στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σχεδόν το 80% των υποθέσεων απορρίπτονται σε συμβούλιο, ως προδήλως απαράδεκτες ή αβάσιμες.

Τρίτη καινοτομία. Περιορίζεται η δυνατότητα των διαδίκων να ζητούν συνεχείς αναβολές κατά τη συζήτηση μιας υπόθεσης, με αποτέλεσμα να έχουμε παρέλκυση της δίκης, να έχουμε πολλές φορές καθυστερήσεις. Αυτό πλέον σταματά.

Για τι πράγμα νομοθετούμε εμείς; Λέμε ότι η συζήτηση πλέον μπορεί να αναβληθεί με αίτηση του διαδίκου μόνο μία φορά, με δυνατότητα μάλιστα του δικαστηρίου να επιδικάσει, σε βάρος του αιτούντος την αναβολή, τα έξοδα της δίκης.

Τέταρτη καινοτομία. Καταργούνται όλες οι διατάξεις -κι εδώ πρέπει να υπογραμμίσω ότι αυτό είναι εξόχως σημαντικό- οι οποίες προβλέπουν υπέρ του δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, κατά παραβίαση της αρχής της δικονομικής ισότητας, την αναστολή εκτέλεσης τελεσίδικων κατά αυτών δικαστικών αποφάσεων, μέχρις ότου αυτές καταστούν αμετάκλητες.

Η ρύθμιση αυτή, πέραν της ισότητας των διαδίκων, λειτουργεί ως αντικίνητρο για το δημόσιο στο να καταθέτει αφειδώς,

ακόμη και για λυμένα νομικά ζητήματα, αιτήσεις αναιρέσεως, προκειμένου να καθυστερήσει την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων.

Πέμπτη καινοτομία. Παρέχεται για πρώτη φορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι –και το υπογραμμίζω αυτό– στην ελληνική έννομη τάξη το δικαίωμα στο διάδικο να αντιταχθεί στη χρήση και δημοσιοποίηση του ονόματός του, σε σχέση με ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα –είναι το άρθρο 2 του νόμου 2472/97– που τον αφορούν και να χρησιμοποιούνται, αντί των στοιχείων της ταυτότητάς του, για να προστατευθεί, κωδικά ψηφία ή αριθμοί.

Με τον τρόπο αυτό, κατά την κρίση του Προέδρου του οικείου δικαστικού σχηματισμού, δεν αποκαλύπτονται τα στοιχεία της ταυτότητας, παραδείγματος χάριν, για να μην παρεξηγηθούμε θα πω ακριβώς τι εννοούμε, ασθενών του AIDS, ατόμων με ψυχικές νόσους κ.λπ., στοιχεία που είναι άκρως ευαίσθητα και τα οποία δεν αφορούν τους πολλούς, αλλά αφορούν εκείνον με τον οποίο έχουν να κάνουν.

Έκτη καινοτομία. Τίθενται περιορισμοί στο όριο του εκκλήτου των αποφάσεων και αναπροσαρμόζονται σε εύλογα όρια τα παράβολα δίκης.

Η επικρατούσα φιλοσοφία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, του νομοσχεδίου είναι τα διοικητικά δικαστήρια πλέον να απασχολούνται σε δύο βαθμούς μόνο με τις σημαντικότερες υποθέσεις. Για το λόγο αυτό αναπροσαρμόζεται το όριο του εκκλήτου των πρωτοβάθμιων αποφάσεων και προβλέπεται ότι οι μικρού αντικειμένου διαφορές, μέχρι δηλαδή και τα 5.000 ευρώ, δεν υπόκεινται, εκτός ειδικών περιπτώσεων, σε έφεση. Το όριο αυτό ορίζεται πλέον στο ποσό των 3.000 ευρώ, όταν πρόκειται για κοινωνικοασφαλιστικές ή για διαφορές από αποδοχές του προσωπικού του δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Περαιτέρω αναπροσαρμόζονται σε εύλογα όρια τα ποσά των παραβόλων. Για ποιο λόγο έχει καθιερωθεί το παράβολο στην ισχύουσα νομοθεσία; Προκειμένου να αποτρέπει τους διαδίκους από την άσκηση επιπόλαιων και αστήρικτων ενδίκων βοηθημάτων και μάλιστα, ας μου επιτρέψετε την έκφραση, «για ψύλλου πήδημα».

Από την άλλη πλευρά, δεν πρέπει η πρόσβαση στα δικαστήρια να εκφυλιστεί σε πολυτελή διαδικασία και κυρίως, μόνο για τους οικονομικά ισχυρούς. Άρα, η Κυβέρνηση με τον τρόπο που νομοθετεί, προσπαθεί να εφαρμόσει αυτό που η φράση λέει «ταύτα δε έδω ποιήσαι κακείνα μη αφιέναι». Δηλαδή και να προσφύγει ο πολίτης, αλλά για σπουδαίο και σημαντικό λόγο, στην προστασία της δικαιοσύνης και από την άλλη πλευρά, να μην αποτελεί αυτό προνόμιο μόνο των πλουσίων. Γίνεται συνεπώς μία λελογισμένη αύξηση των παραβόλων, όχι όμως σε σημείο τέτοιο που να μπαίνουν δυσχερείς φραγμοί στο δικαίωμα δικαστικής προστασίας των πολιτών.

Έβδομη καινοτομία και πολύ σημαντική, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εισάγεται για πρώτη φορά στην ελληνική πραγματικότητα ο θεσμός της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και παρέχεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής και διακίνησης δικογράφων και εν γένει δικαστικών εγγράφων.

Έτσι ο δικηγόρος θα μπορεί από το γραφείο του, έχοντας βεβαίως ηλεκτρονική σφραγίδα που θα τον ταυτοποιεί, να καταθέτει την αγωγή του ή άλλα ένδικα βοηθήματα. Στη συνέχεια μάλιστα, θα μπορεί να παρακολουθεί μέσω του υπολογιστή του την πορεία της υπόθεσης, δηλαδή τότε αυτή θα εκδικαστεί, τότε θα εκδοθεί η απόφαση, τότε θα δημοσιευθεί κ.λπ., χωρίς να είναι υποχρεωμένος να τρέχει στο δικαστήριο και να συνωστίζεται στις γραμματοεξέδρες. Είναι δεδομένο, λοιπόν, ότι η ηλεκτρονική κατάθεση των δικογράφων θα συμβάλλει αποφασιστικά στην επιτάχυνση των δικών, στη μείωση της γραφειοκρατίας, στον περιορισμό της ταλαιπωρίας των διαδίκων και των δικηγόρων και στην εξοικονόμηση γραμματειακού προσωπικού των δικαστηρίων.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης θεσμοθετείται και η δυνατότητα να εξετάζονται εκτός ακροατηρίου, με την παρουσία βεβαίως πάντοτε δικαστή και με ταυτόχρονη μετάδοση της εικόνας και του ήχου στην αίθουσα συνεδριάσεως του δικαστηρίου, μάρτυρες, πραγματογνώμονες και διάδι-

κοι.

Όγδοη καινοτομία. Αναπροσαρμόζεται στο ποσό των 20.000 ευρώ από 2.000.000 δραχμές η καθ' ύλην αρμοδιότητα του μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου, ενώ η εκδίκαση των σχετικών εφέσεων περιέρχεται στα εφετεία από τα τριμελή πρωτοδικεία.

Γιατί γίνεται αυτό; Γίνεται, διότι στο πλαίσιο της κοινωνικής αποστολής του κράτους και της ευαισθησίας προς τις ασθενέστερες οικονομικά ομάδες του πληθυσμού, παρέχεται η δυνατότητα στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, εφόσον ο διοικούμενος θεμελιώνει πράγματι αδυναμία ή ιδιαίτερη δυσχέρεια προς αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών διαβίωσης του ίδιου ή της οικογένειάς του, να κηρύξει εν όλω ή εν μέρει προσωρινά εκτελεστή την απόφασή του και να του καταβληθούν άμεσα από το κράτος τα χρήματα που διεκδικεί.

Δέκατη ουσιαστική καινοτομία. Αυτό είναι ουσιαστικό ζήτημα επίλυσης οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργιών που αυξάνονται κατά εβδομήντα. Από αυτές οι σαράντα δύο αφορούν στον κλάδο των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και οι είκοσι οκτώ στον κλάδο των διοικητικών δικαστηρίων. Είναι, όμως, σημαντική ανακούφιση.

Ενδέκατη καινοτομία. Μεταφέρονται κατηγορίες υποθέσεων από το Συμβούλιο της Επικρατείας, είτε στα διοικητικά εφετεία ως ακυρωτικές, είτε στα διοικητικά πρωτοδικεία ως διαφορές ουσίας, με στόχο αφ' ενός μεν την αποσυμφόρηση του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου από κατηγορίες υποθέσεων που η φύση και η σπουδαιότητά τους δεν δικαιολογούν την απ' ευθείας εκδίκασή τους από αυτό και αφ' ετέρου, την ταχύτερη και βελτιωμένη απονομή της δικαιοσύνης με την αποκέντρωση του μηχανισμού της.

Τα μέτρα αυτά, σε συνδυασμό με μέτρα που ήδη έχουμε λάβει, όπως ο εκσυγχρονισμός του πληροφοριακού συστήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, η εγκατάσταση πληροφοριακού συστήματος στα μεγαλύτερα διοικητικά πρωτοδικεία και εφετεία, η πλήρωση των κενών θέσεων των διοικητικών πρωτοδικών που επιτεύχθηκε με την αύξηση των εισαγομένων στην Εθνική Σχολή Δικαστών, καθώς και η αύξηση των θέσεων των διοικητικών δικαστών, εκτιμάται ότι θα συνεισφέρουν σημαντικά στην επιτάχυνση της διαδικασίας απονομής της δικαιοσύνης στον πρώτο και στο δεύτερο βαθμό.

Τέλος, εκτιμούμε ότι ο χρόνος για την έκδοση αποφάσεων από τα διοικητικά πρωτοδικεία θα μειωθεί τουλάχιστον κατά ένα έτος, από τρία χρόνια δηλαδή σε δύο χρόνια και εκτιμούμε επίσης, ότι με την εφαρμογή των ρυθμίσεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, ο χρόνος για την έκδοση απόφασης από τα διοικητικά εφετεία θα μειωθεί στο ένα έτος, ενώ θα μειωθούν κατά οκτακόσιες περίπου οι υποθέσεις που εισάγονται ετησίως στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Κατά συνέπεια, θεωρούμε ότι το παρόν σχέδιο νόμου λύνει προβλήματα, θεωρούμε ότι επιτυγχάνει το σκοπό για τον οποίο αναλήφθηκε η νομοθετική πρωτοβουλία, εισάγει σημαντικές καινοτομίες και γι' αυτό το λόγο πρέπει να υπερψηφιστεί.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ κι εγώ, κυρία Παπακώστα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα δύο επιστολές που έχουν έρθει στο Προεδρείο από τα Κόμματα.

Από τη Νέα Δημοκρατία ορίζεται Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για τη συζήτηση του παρόντος σχεδίου νόμου ο Βουλευτής Λακωνίας κ. Γρηγόρης Αποστολάκος.

Από το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό ορίζεται ως ειδικός αγορητής ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Πλεύρης.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Γεώργιος Νικητιάδης.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε το λόγο. Σας βλέπω πάνοπλο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. καταψηφίζει επί της αρχής το συζητούμενο νομοσχέδιο, όχι επειδή διαφωνεί με την

αναγκαιότητα της επιτάχυνσης της διοικητικής δίκης –απεναντίας- αλλά επειδή διαφωνεί παντελώς με τη φιλοσοφία, με τη μεθοδολογία, με τον τρόπο που η Νέα Δημοκρατία προσεγγίζει το τεράστιο αυτό θέμα.

Κύριε Υπουργέ, στις τρεις συνεδριάσεις των επιτροπών καταβάλαμε τεράστιες προσπάθειες όλα τα κόμματα για να γίνουν κάποιες αλλαγές. Δυστυχώς, οι αλλαγές που έγιναν είναι κυρίως λεκτικές. Δεν έγινε καμμία αλλαγή επί της ουσίας και έτσι η προσπάθεια που έγινε προκειμένου να ψηφίσουμε και εμείς το νομοσχέδιο, έπεσε στο κενό.

Επιτρέψτε μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να εξηγήσω την επί της αρχής διαφωνία του Κόμματός μας, που σχετίζεται –επαναλαμβάνω- με θέματα ιδεολογίας και πολιτικής, με τον τρόπο δηλαδή που αντιλαμβάνεται το κάθε κόμμα τη δίκη, το δικαστήριο, τον πολίτη και τον τρόπο που αυτός πρέπει να προστατεύεται.

Ας έρθω, λοιπόν, στα επί της ουσίας του νομοσχεδίου. Σε κάθε ευνομούμενο κράτος είναι δεδομένο ότι οι αποφάσεις που εκδίδονται πρέπει να είναι ορθές, για να αποδίδεται δίκαιο και να ικανοποιείται ο πολίτης. Παράλληλα, οι αποφάσεις που εκδίδονται, πρέπει να εκδίδονται γρήγορα, με ταχύτητα. Και αν στην πολιτική ή στην ποινική δίκη υπάρχει αυτή η αναγκαιότητα μία φορά, στη διοικητική δίκη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πολλαπλάσια η αναγκαιότητα της έκδοσης αποφάσεων σε γρήγορο χρόνο. Γιατί; Διότι στη διοικητική δίκη οι διάδικοι είναι άνισοι. Στη διοικητική δίκη έχουμε από τη μία τον πολίτη, τον ανίσχυρο εν πολλοίς πολίτη, μπροστά στο ισχυρό κράτος. Έχουμε τον πολίτη που περιμένει γρήγορα να εκδοθεί μία απόφαση για να δικαιωθεί και έχουμε και το κράτος που, στο τέλος-τέλος, αν εκδοθεί μία απόφαση σε τρία, τέσσερα, πέντε, δέκα χρόνια, δεν πρόκειται και να το θίξει ιδιαίτερα.

Σ' αυτό το σύστημα, λοιπόν, αντιλαμβάνεστε ότι εκ των πραγμάτων τα κόμματα οφείλουν να προσεγγίσουν το ζήτημα με ιδιαίτερη προσοχή, έτσι ώστε να διασφαλίσουν ότι πράγματι θα προστατεύεται πάνω απ' όλα ο πολίτης απέναντι στο ισχυρότατο κράτος που έχει να αντιμετωπίσει.

Τα προβλήματα με την πληθώρα των εκκρεμών υποθέσεων στα διοικητικά δικαστήρια κατ' αρχάς έχουν ως αίτιο το γεγονός ότι το κράτος μας είναι δύσκαμπτο. Το κράτος μας δεν έχει εκείνες τις επιτροπές που θα δίδουν τη δυνατότητα στον πολίτη να μην αναγκάζεται να πηγαίνει στα δικαστήρια. Πέραν της πολυνομίας, πέραν της αμφιβολίας σε σχέση με το τι μπορεί να προβλέπει κάποιος νόμος, πέρα από τις αντιτιθέμενες, τις διαφορετικές δικαστικές αποφάσεις, πάνω απ' όλα και κυρίως ο πολίτης έχει να αντιμετωπίσει αυτό το δύσκαμπτο κράτος. Και αυτός είναι ο κυρίαρχος λόγος για τον οποίο έχουμε τόσο μεγάλο αριθμό εκκρεμών υποθέσεων στα διοικητικά δικαστήρια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να καταδείξω τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στα δύο Κόμματα σε σχέση με τον τρόπο που προσεγγίζουν το ζήτημα. Η Νέα Δημοκρατία το ξεκαθάρισε εξ αρχής. Η δικομανία των Ελλήνων είναι αυτή που κυρίως οδηγεί σε αυτήν την πληθώρα των προσφυγών στα διοικητικά δικαστήρια. Οι δικομανείς Έλληνες! Έγινε προφανώς κάποια ψυχολογική παρέμβαση στο κοινωνικό υποσυνείδητο όλων των Ελλήνων, απεφάνθησαν οι ειδικοί του Υπουργείου Δικαιοσύνης ότι οι Έλληνες είναι δικομανείς και εντοπίσαμε ότι αυτό είναι το αίτιο για το οποίο στρέφονται στα δικαστήρια.

Και για να μην έχει καμμία αμφιβολία, ο κύριος Υπουργός, ότι αυτά είναι δικές τους εκκράσεις, του Υπουργείου, εγώ καταθέτω εδώ το δελτίο Τύπου του Υπουργείου Δικαιοσύνης στο οποίο αναφέρεται με τον πλέον περίτριο τρόπο ότι η βασική αιτία της υπερπληθώρας εκκρεμών αποφάσεων στα διοικητικά δικαστήρια είναι η δικομανία των Ελλήνων.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Νικητιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δελτίο Τύπου, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και τι κάνει λοιπόν; Επειδή δεν μπορεί να αντιμετωπίσει με το σωστό τρόπο το αίτιο, έρχεται και ακριβαίνει τη δαιουσύνη. Γίνεται πιο ακριβή η δικαιοσύνη. Μπορεί πιο δύσκολα να προσφύγει ο οικονομικά ασθενής και έτσι καταντάμε το ισχυρό κράτος να

μπορεί οποτεδήποτε να κάνει εφέσεις, γιατί δεν έχει οικονομικό πρόβλημα. Ο οικονομικά ισχυρός να μπορεί να κάνει εφέσεις, γιατί δεν έχει πρόβλημα οικονομικό και ο οικονομικά ασθενέστερος είναι αυτός που τελικά πληρώνει τη νύφη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία δεν μπορεί να παρακολουθήσει –επαναλαμβάνω- την αναγκαιότητα να ενδυναμώσουν οι ενδικοφανείς επιτροπές του Δημοσίου. Δεν διανοείται ότι θα μπορούσε να κάνει δευτεροβάθμιες επιτροπές, να ενδυναμώσει τις υπάρχουσες επιτροπές στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στον Ο.Γ.Α., στους δήμους. Είναι διαφορετική η προσέγγισή της. Άρα, δεν καταλήγει στο σωστό συμπέρασμα και δεν οδηγείται στο σωστό τρόπο αντιμετώπισης του φαινομένου. Και γι' αυτό, το νομοσχέδιο θα αποτύχει.

Πολύ γρήγορα θα υπεισέλθω στις βασικές μας διαφωνίες στα άρθρα του νομοσχεδίου. Κατ' αρχάς, διαφωνούμε με το πρώτο άρθρο, όπου μπορεί μεν να συμφωνούμε στην αύξηση του ποσού για να είναι μία ποινή εφέσιμος, αλλά διαφωνούμε τελείως με το γεγονός ότι καταργείται η εφετειακή δυνατότητα των Τριμελών Διοικητικών Πρωτοδικείων και πάνε όλες οι υποθέσεις στα Εφετεία. Και γιατί διαφωνούμε; Το είπαμε και στην επιτροπή, κύριε Υπουργέ. Με εννέα Εφετεία σε ολόκληρη τη χώρα, το μόνο που καταφέρνουμε είναι να ταλαιπωρούμε τους Έλληνες και να πληρώνουν ακριβότερα τη δικαιοσύνη.

Θα σας δώσω ένα παράδειγμα που αφορά στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιώς. Ο Πειραιάς, η Χαλκίδα, η Λαμία, η Λειβαδιά, η Σύρος, η Ρόδος, όλη η Δωδεκάνησος, η Μυτιλήνη, όλοι αυτοί θα πρέπει να πηγαίνουν στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιώς. Αυτή είναι η επιτάχυνση λοιπόν της διοικητικής δίκης;

Το καταθέτω και αυτό για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Νικητιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τι προτείνετε, κύριε συνάδελφε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Περισσότερα Διοικητικά Εφετεία, κύριε Υπουργέ, αφού ρωτάτε τι προτείνουμε. Οι προτάσεις έχουν έρθει και από τους συλλόγους των δικαστών.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Εντάξει.

Πέραν τούτου, στο άρθρο 7 η διαφωνία μας είναι νομική. Την εξηγήσαμε και στην επιτροπή και κατά συνέπεια, δεν θέλω να επεκταθώ.

Ας έρθουμε στο άρθρο 10, όπου με απεγνωσμένες προσπάθειες επεδίωξα να εξηγήσω ότι ένας πολίτης που με μία παράβαση οδηγείται σε τέσσερα πρόστιμα των 19.800 ευρώ δεν θα έχει τη δυνατότητα να προσφύγει στο Εφετείο.

Δυστυχώς, παρά το ότι δείξατε ενδιαφέρον να δείτε τι ακριβώς εννοούμε, δεν αλλάξατε ούτε μία γραμμή. Και οδηγούμαστε στο εξής συμπέρασμα: Ο απλός καταστηματούχος που θα ξεχάσει να ανακοινώσει στην Επιθεώρηση Εργασίας, που θα ξεχάσει να αναρτήσει στον πίνακα και που θα ξεχάσει να ανακοινώσει στον Ο.Α.Ε.Δ. την πρόσληψη ενός εργαζόμενου, θα οδηγείται να πληρώσει 14.800 ευρώ –φέρνω ένα τυχαίο παράδειγμα- και δεν θα μπορεί να κάνει έφεση, διότι τα ποσά είναι τέτοια που είναι απαγορευτικά, πέραν του ότι από 590 ευρώ, έρχεσθε να εννεαπλασιάσετε στην κυριολεξία το ποσό για την έφεση.

Στο άρθρο 13 επιβάλλετε τριπλάσιο παράβολο στην επανυποβολή του ενδίκου μέσου και δεν μπορούμε να μη διαφωνήσουμε και το εξηγήσαμε.

Επίσης, στο άρθρο 15 που αφορά την αναβολή, έχουμε να πούμε ότι θα το βρείτε μπροστά σας στα ευρωπαϊκά δικαστήρια, κύριε Υπουργέ. Δεν μπορεί κάποιος που για λόγους ανωτέρας βίας ζήτησε μία αναβολή και τη δεύτερη φορά συνέβη να έχει ένα άλλο ατύχημα, να μη δικαιούται αναβολής και να καταδικάζεται ερήμην.

Αυτά είναι ζητήματα που τα κρίνουν τα δικαστήρια. Δεν τα κρίνουν οι Υπουργοί, δεν τα κρίνουν οι συνεργάτες μέσα σε κάποια γραφεία. Τα δικαστήρια μπορούν να κρίνουν πότε

κάποιοι πρέπει να πάρει ή να μην πάρει αναβολή, όχι ο Υπουργός Δικαιοσύνης, όχι ο νομοθέτης, όχι η ελληνική Βουλή.

Επίσης, στο άρθρο 21 που αφορά στην αναστολή, είπαμε και επιμείναμε ότι πρέπει να ακούγεται ο διάδικος. Εσείς το αρνείσθε. Είναι θετικό μεν το μέτρο, αλλά αν δεν ακούγεται ο διάδικος για να αναπτύξει την επιχειρηματολογία του, αντιλαμβάνεσθε ότι εμείς δεν μπορούμε να το ψηφίσουμε.

Στο άρθρο 29 που αφορά τα Εφετεία, όπου επίσης διαφωνούμε, αναφερθήκαμε ήδη, ενώ στο άρθρο 36 είμαστε αντίθετοι με την επιβολή αναλογικού παραβόλου. Είναι πρόστιμο, είναι ποινή και δεν μπορείτε για να επισπεύσετε τη διοικητική δίκη, να επιβάλλετε πρόστιμο στους διαδίκους.

Και ως έρθουμε στην περίφημη πιλοτική δίκη. Εδώ, όχι επιτάχυνση δεν θα επιτευχθεί, αλλά εκτροχιασμός του δικαίου θα επιτευχθεί. Διότι και μεν ο θεσμός της πιλοτικής δίκης είναι θετικός και θα μπορούσαμε να τον αποδεχθούμε, αλλά μόνο όταν υπάρχουν εκείνα τα αντικειμενικά εχέγγυα που επιτρέπουν να λειτουργήσει και όχι όταν ο γενικός επίτροπος θα παίρνει μία υπόθεση που θα διαλέγει ο ίδιος, χωρίς να ξέρουμε ποια είναι η σπουδαιότητα που τον οδήγησε να πάρει τη συγκεκριμένη υπόθεση, χωρίς να ξέρουμε γιατί επέλεξε το συγκεκριμένο δικαστήριο και χωρίς να ξέρουμε αν είναι νομικώς και πραγματικώς επαρκής η υπόθεση αυτή και να την οδηγήσει μέχρι το ανώτατο δικαστήριο, όπου θα εκδοθεί απόφαση, η οποία θα αποτελέσει τον «οδηγό», δεδικασμένο για χιλιάδες υποθέσεις.

Για παράδειγμα, ας δούμε το επίδομα των 176 ευρώ, το οποίο απασχολεί πολλές χιλιάδες Ελλήνων και έχει πολλές κατηγορίες. Ο κύριος επίτροπος θα παίρνει την πιο αδύνατη κατηγορία, θα παίρνει μία υπόθεση που δεν υποστηρίχθηκε επαρκώς στον πρώτο βαθμό -από τον δικηγόρο, αν θέλετε- μία υπόθεση που δεν έχει ισχυρά πραγματικά γεγονότα για να τεκμηριωθεί και αυτή την υπόθεση θα την πηγαίνουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας και αυτή θα είναι ο «πιλότος», ο «οδηγός». Δυστυχώς, και εδώ δεν δεχθήκατε καμμία αλλαγή.

Και ας πάμε στο άρθρο 44, για το οποίο δεν νομίζω ότι χρειάζεται εμείς να πούμε περισσότερα, διότι η κατακραυγή έχει έρθει από παντού.

Εγώ, λοιπόν, θα σας καταθέσω δημοσίευμα του «ΒΗΜΑΤΟΣ» όπου και ο κ. Κυριτσάκης, ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, έρχεται και λέει ότι πρόκειται για απαράδεκτα πράγματα. Και βοά ο κόσμος! Έρχεστε να δώσετε νομιμοφάνεια στη γνωστή ιστορία των τηλεφωνικών διασκέψεων, όπου αποφάσιζαν δια τηλεφώνου να μην μονιμοποιηθούν οι συμβασιούχοι. Πρόκειται για τη γνωστή ιστορία στον Άρειο Πάγο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Νικητιάδης, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πώς θα ήταν δυνατόν να δεχθούμε εμείς να στερείται από τον Έλληνα το φυσικό του δικαστή και να δεχθούμε μία τέτοια διάταξη;

Κύριε Πρόεδρε, έρχομαι τώρα στο άρθρο 47, το οποίο μπορεί να φαίνεται αθώο, αλλά δεν είναι και τόσο, σε σχέση με τους ειρηνοδίκες. Θυμάστε το διαγωνισμό του 2007. Και περιμένετε έντεκα χρόνια μετά για να διορίσετε ειρηνοδίκες! Γιατί το κάνετε αυτό; Το κάνετε για επικάλυψη. Επί της ουσίας, δεν θέλετε να καλύψετε τα κενά.

Εγώ, λοιπόν, σήμερα σας έχω ένα «δώρο», την απόφαση του Δικηγορικού Συλλόγου της Κω -τη χθεσινή απόφαση του Βορείου Συγκροτήματος Δωδεκανήσου- όπου σας λέει ξανά ότι τα δικαστήρια είναι δεκαοκτώ μήνες κλειστά και ότι θα συνεχίσουν, με αποτέλεσμα οι υποθέσεις να φθάσουν τις δέκα χιλιάδες.

Καταθέτω εδώ τη χθεσινή απόφαση του Δικηγορικού Συλλόγου Βορείου Συγκροτήματος Δωδεκανήσου, η οποία υπογράφεται από τον Πρόεδρο κ. Παναγιώτη Αβρίθη, ο οποίος μάλιστα δεν είναι του Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Και εσείς μου λέτε ότι με τους ειρηνοδίκες του 2007 θα καλύψετε τα κενά που έχετε δημιουργήσει σε ολόκληρο το Βόρειο Συγκρότημα και σε ολόκληρη την Ελλάδα!

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Νικητιάδης, καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία

βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όσον αφορά στο άρθρο 49, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επίσης διαφωνούμε. Η διάταξη είναι αντίθετη με το άρθρο 20 του Συντάγματος, πράγμα που εξηγήσαμε και στην επιτροπή και δεν θέλω να επεκταθώ περισσότερο.

Επίσης, διαφωνούμε στο άρθρο 54, βάσει του οποίου ο ελάχιστος χρόνος παραμονής ενός δικαστή των διοικητικών δικαστηρίων -και ορθώς- είναι δύο έτη. Όμως, δεν θα πρέπει να μπαίνει το «παράθυρο» ότι αν υπάρχουν κάποια ειδικά κωλύματα, θα μπορεί αυτός ο χρόνος να παραβιαστεί. Τα δύο χρόνια να είναι δύο χρόνια και να μη μπορεί κανείς να αλλάξει αυτά τα δύο χρόνια, κατά την κρίση του και κατά το «δοκούν».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, χρειάζομαι λίγο χρόνο ακόμη, γιατί τα άρθρα είναι περίπου ογδόντα. Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι χρειάζομαι περισσότερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Αν είναι λίγος ο χρόνος που χρειάζεστε, κύριε Νικητιάδη, ευχαρίστως θα τον έχετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Θα προσπαθήσω να είμαι όσο πιο σύντομος γίνεται, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά τώρα στο άρθρο 55, με το οποίο μπαίνουμε πια στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ακούσαμε και τους συνδικαλιστές και τους δικαστικούς που ήρθαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο να επιμένουν ότι η αναπλήρωση του γενικού συντονιστή αποτελεί «φωτογράφιση», προκειμένου ο Πρόεδρος να βάλε όποιον συντονιστή θέλει ο ίδιος. Δεν αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα. Έρχονται οι δικαστές, οι δικαστικοί υπάλληλοι, τα κόμματα και οι φορείς και λένε ότι δεν υπάρχει ανάγκη για αλλαγή της διάταξης και εσείς επιμένετε να την αλλάξετε.

Όσον αφορά τον επίτροπο, κύριε Υπουργέ, προσπαθούσα να αντιληφθώ πού το πάτε. Και παρακολουθώντας διάφορες αναφορές Υπουργών, αντιλήφθηκα ότι κάποιοι επίτροποι «δεν σας πάνε» και δεν εξυπηρετούν όσο θα θέλατε την Κυβέρνηση και θα πρέπει να βρούμε έναν τρόπο ό,τι ώρα θέλουμε να τον απαλλάξουμε από τα καθήκοντά του στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Εγώ επέμεινα ότι ο τρόπος αυτός είναι απαράδεκτος.

Σας καταθέτω, λοιπόν, εδώ και το ψήφισμα, επειδή εσείς ισχυριζόσασταν ότι κάνετε ακόμη αυστηρότερη τη διαδικασία. Και λέω το εξής: Καλά, είναι τρελοί όλοι αυτοί οι δικαστικοί υπάλληλοι που έρχονται με τα υπομνήματά τους, με τα ψήφισματά τους και αποφασίζουν να απεργήσουν για πρώτη φορά -ενώ δεν έχουν απεργήσει ποτέ τους- και σας λένε ότι δεν πρέπει να αλλάξετε αυτήν τη διάταξη σχετικά με τον επίτροπο;

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Νικητιάδης, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν υπόμνημα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στο άρθρο 57, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ορίζεται η αναπλήρωση του παρέδρου από εισηγητή, με το οποίο δεν μπορούμε να μη διαφωνήσουμε.

Και μπαίνουμε πια στις διαδικασίες των προσλήψεων, όπου με το άρθρο 63 και χωρίς διαδικασίες ο Υπουργός Δικαιοσύνης μπορεί να αποφασίζει την κατάργηση του Α.Σ.Ε.Π., πράγμα που επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 72, στο οποίο θα αναφερθώ αμέσως παρακάτω, αφού πω δυο λόγια για το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..

Σας εξηγήσαμε ότι φέρντε αδιαφανείς διαδικασίες. Σας εξηγήσαμε ότι δεν μπορεί το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. να ασχολείται με δημοσκοπήσεις και σφυγμομετρήσεις. Δεν είναι η δουλειά του αυτή. Δεν ξέρουμε τι είδους σφυγμομετρήσεις θα είναι αυτές και τι θα μετράνε. Και από πού και ως πού το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., αυτό που είναι ταγμένο για να γίνονται δικαστικά μέγαρα και δικαστικά κτήρια, θα ασχολείται με σφυγμομετρήσεις;

Διαφωνήσαμε με το ότι ξαφνικά εισάγετε διαφορετικά διοικητικά συμβούλια και σας είπαμε ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθήνας είχε πάντοτε δύο μέλη τα οποία επέλεγε ο ίδιος και εσείς στην επιτροπή επιμένετε ότι δεν είναι έτσι.

Εγώ σας καταθέτω έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στο οποίο εξηγείτε όλη τη νομοθεσία με βάση την οποία ο Δικη-

γορικός Σύλλογος Αθηνών όριζε επί χρόνια δύο αντιπροσώπους, καθώς και την απάντηση του Δικηγορικού Συλλόγου. Χρόνια ολόκληρα ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών επέλεγε τους εκπροσώπους του. Τώρα επιλέγετε εσείς. Αναρωτιόμαστε, γιατί πρέπει εσείς να επιλέγετε ποιοι θα είναι το διοικητικό συμβούλιο του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Νικητιάδης, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στο άρθρο 72, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται πλέον περιτράνα αντιληπτό ότι η Κυβέρνηση και στο χώρο αυτό φέρνει τα «γαλάζια παιδιά». Δεν υπάρχει άλλη εξήγηση, όταν δεν υπάρχει καμμία διαδικασία. Προσλαμβάνεται κόσμος με ευθύνη του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με κάποιο δικαστή που δεν ξέρουμε πώς θα είναι και πώς επιλέγεται επικεφαλής. Με τον τρόπο αυτό φέρνουμε κόσμο! Και εγώ θα σας καταθέσω ότι εξήντα επτά Σύλλογοι Δικαστικών Υπαλλήλων –μιλάμε για χιλιάδες υπαλλήλους- στο Συνέδριό τους καταγγέλλουν τις αποφάσεις αυτές και τον αδιαφανή τρόπο με τον οποίο εσείς επιλέγετε να κάνετε αυτό το διαγωνισμό και να προσλάβετε αυτόν τον κόσμο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Νικητιάδης, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και θα σας πω και κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ, το οποίο, αν θέλετε, έχει και μία προσωπική αναφορά σε σας και θα ήθελα μία εξήγηση. Διότι, αν μου λέγατε ότι εγγυάστε εσείς τον διαγωνισμό, πάλι θα είχα αμφιβολίες. Διότι κάνατε έναν διαγωνισμό για τη σχολή Δικαστών και πήρατε κάποιους ανθρώπους. Και ενώ ο διαγωνισμός προέβλεπε δεκαέξι άτομα, ξαφνικά και ενώ συμπληρώθηκαν οι αιτήσεις, πέτυχαν πενήντα τρία άτομα. Έχουν, γίνει λοιπόν, προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Πώς για ένα διαγωνισμό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κύριε συνάδελφε, θα πρέπει να έχετε υπ' όψιν σας ότι διανύετε το τέταρτο λεπτό της δευτερολογίας σας!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα πάρω μόνο δύο λεπτά από τη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Έχετε ήδη πάρει τέσσερα λεπτά από τη δευτερολογία σας και έχετε άλλα τρία για να την ολοκληρώσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε. Επιτρέψτε μου, όμως, να κάνω μόνο δύο αναφορές ακόμη.

Καταθέτω αυτά τα έγγραφα, για να δείτε με ποιο τρόπο γίνονται οι διαγωνισμοί και πώς εμείς μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη σ' έναν τέτοιο διαγωνισμό.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Νικητιάδης, καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και κάνω μια μικρή αναφορά για τον τρόπο που το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προσέγγιζε αυτά τα ζητήματα.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. βλέπαμε με διαφορετικό τρόπο την επιτάχυνση της διοικητικής δίκης. Βλέπαμε ότι πρέπει να ενισχύσουμε τη Δημόσια Διοίκηση. Είχαμε εμπιστοσύνη στη Δημόσια Διοίκηση, πράγμα που δεν υπάρχει από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας.

Τι κάναμε; Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό. Χιλιάδες υποθέσεις δεν πήγαν ποτέ στα διοικητικά δικαστήρια, επειδή εκδικάστηκαν στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό.

Τι κάναμε; Το Α.Σ.Ε.Π.. Χιλιάδες υποθέσεις εκδικάζονται με ενστάσεις του Α.Σ.Ε.Π. και δεν φθάνουν ποτέ στα δικαστήρια. Είχαμε εμπιστοσύνη στη Δημόσια Διοίκηση. Είχαμε εμπιστοσύνη στις ανεξάρτητες αρχές. Τους δώσαμε δύναμη και με αυτόν τον τρόπο δεν πήγαιναν οι υποθέσεις στα δικαστήρια.

Η Νέα Δημοκρατία, δυστυχώς, δεν επιδεικνύει την αντίστοιχη εμπιστοσύνη. Δεν είναι δυνατόν εμείς επί της αρχής να δεχθού-

με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Το καταψηφίζουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σ' ό,τι αφορά τις τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε –θα μου δώσετε μισό λεπτό μόνο για τις τροπολογίες- θέλω να πω τα εξής:

Για την τροπολογία που αναφέρεται στην υπογραφή ανάρτησης από δικηγόρο, δεν θα μπορούσαμε εμείς να έχουμε αντίρρηση. Όμως αδιαφορούμε για το αναλογικό παράβολο και κατά συνέπεια, δεν μπορούμε να την ψηφίσουμε. Αναφέρομαι στην τροπολογία με γενικό αριθμό 202 και ειδικό αριθμό 8.

Υπάρχει η τροπολογία που αναφέρεται στους δικαστές που μπορούν να προεδρεύουν των εφορευτικών επιτροπών στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Εάν, κύριε Υπουργέ, καταργείται η δεύτερη διάταξη που αναφέρεται στην κατάργηση των προεισπραξιών, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. την αποδέχεται. Εάν δεν συμβαίνει αυτό, είναι σαφές ότι δεν μπορούμε να την αποδεχθούμε. Πρόκειται για λαϊκισμό. Εννέα χιλιάδες υποθέσεις-εφέσεις θέλετε εσείς μ' αυτήν την τροπολογία που φέρνετε, να ισχυριστείτε ότι θα ασκούνται μόνο από το διάδικο. Θα γράφουν τις εφέσεις οι διάδικοι. Ποιος το πιστεύει; Δεν θα πληρώνονται οι δικηγόροι; Χάνει το κράτος. Χάνουν οι δικηγορικοί σύλλογοι. Είναι ένας λαϊκισμός!

Εάν, όμως –επαναλαμβάνω- η παράγραφος που αφαιρείται αφορά την προείσπραξη των δικηγόρων, τότε εμείς είναι προφανές ότι δεχόμαστε αυτήν την τροπολογία.

Τέλος, την τελευταία τροπολογία για την αφαίρεση των δικογραφιών θα τη δεχθούμε. Βοηθάει στην επιτάχυνση της διοικητικής δίκης να αφαιρούνται οι δικογραφίες από τους δικαστές που αργούν να εκδώσουν αποφάσεις. Είναι προφανές ότι είναι ένα σωστό μέτρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας και ολοκληρώνοντας, θα πω ότι δεν μπορεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να δεχθεί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Με άλλον τρόπο προσεγγίζεται η επιτάχυνση της διοικητικής δίκης, με τρόπο εντελώς διαφορετικό απ' αυτόν που επιδιώκει η Νέα Δημοκρατία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Κύριε συνάδελφε, να ξέρετε ότι έχετε εξαντλήσει και το χρόνο της δευτερολογίας σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Θα μου δώσετε, κύριε Πρόεδρε, λίγο χρόνο για δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Εξαντλήθηκε ο χρόνος της δευτερολογίας σας. Μόνο τροπολογία έχετε!

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Πάει, τελείωσε!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Θα επικαλεστώ τη συμπάθεια του κ. Καραμαρίου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Θα πάρετε από μένα λίγα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Φώτης Κουβέλης.

Ορίστε, κύριε Κουβέλη.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει απαράδεκτη καθυστέρηση –και όχι μόνο- στα διοικητικά δικαστήρια. Πρόκειται για μια καθυστέρηση, η οποία πάρα πολλές φορές, συγκροτεί την έννοια της αρνησιδικίας. Δεν είναι λίγες, επίσης, οι φορές που η χώρα μας, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, έχει ελεγχθεί από ευρωπαϊκά δικαστήρια γι' αυτήν την καθυστέρηση εκδίκασης υποθέσεων, δηλαδή για την καθυστέρηση παροχής έννομης προστασίας του πολίτη. Γιατί αυτό είναι το μείζον αγαθό που καλείται να προστατεύει η δικαστική εξουσία.

Η καθυστέρηση, κατά τη γνώμη μας, οφείλεται –και αναφέρονται πλέον εξειδικευμένα στα διοικητικά δικαστήρια- σε τρεις λόγους:

Ο ένας λόγος είναι η κακοδιοίκηση. Είναι η ανεπάρκεια, η δυσλειτούργεια, η εχθρική στάση της Δημόσιας Διοίκησης απέναντι στον πολίτη. Πρόκειται για ένα φαινόμενο εξαιρετικά σημαντικό, σ' ό,τι έχει σχέση με το αρνητικό του περιεχόμενο και ένα φαινόμενο, δυστυχώς, διαχρονικό.

Οι εκατοντάδες χιλιάδες των εκκρεμών υποθέσεων, έχουν παραχθεί εδώ και πάρα πολλά χρόνια και, δυστυχώς, με μεγαλύτερη ένταση, αυτή η καθυστέρηση έρχεται να σωρεύσει περαιτέρω αρνητικά στην απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης.

Το δεύτερο στοιχείο, είναι οι κενές οργανικές θέσεις των δικαστών. Εάν δεν αυξηθεί ο αριθμός των δικαστών, ας είμαστε βέβαιοι ότι δεν θα μπορέσουμε να προσεγγίσουμε την αντιμετώπιση αυτού του εξαιρετικά αρνητικού φαινομένου των καθυστερήσεων.

Το τρίτο –εξαιρετικά κρίσιμο και αυτό ζήτημα- είναι η ανεπάρκεια της γραμματείας των δικαστηρίων, μια ανεπάρκεια, η οποία οφείλεται στην έλλειψη προσωπικού, μια ανεπάρκεια, η οποία οφείλεται στην έλλειψη της κατάλληλης, σύγχρονης υποδομής, η οποία θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στην αντιμετώπιση του φαινομένου που μας απασχολεί.

Στο βαθμό, λοιπόν, που και τα τρία αυτά ζητήματα, τα οποία προσδιορίζουν αρνητικά την καθυστέρηση, δεν αντιμετωπίζονται, ας μην ελπίζουμε ότι θα έχουμε αντιμετώπιση του φαινομένου της καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης, με άλλα λόγια της αρνησιδικίας.

Τις επί μέρους παρατηρήσεις μας για το σχέδιο νόμου τις είπαμε διεξοδικά στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Σήμερα, όμως, θέλω να αναφερθώ στη συγκεκριμένη διαδικασία συζήτησης του νομοσχεδίου, σε μια απaráδεκτη λογική η οποία διατρέχει το σχέδιο νόμου και την προωθούμενη ρύθμιση: Είναι η αύξηση του κόστους απονομής της δικαιοσύνης σε βάρος του πολίτη.

Έχουμε αυξημένα παράβολα. Έχουμε τη δυνατότητα του Υπουργού, να επανακαθορίζει το χρηματικό ποσό για την εξαγορά των ποινών. Έχουμε τη διαμόρφωση υποχρέωσης πολιτών που ομοδικούν, δηλαδή που διεκδικούν –για τους μη ειδικούς- σε ενιαίο δικόγραφο την ικανοποίησή του δικαιώματός τους για χωριστά παράβολα. Και πιστεύει η Κυβέρνηση και ο αρμόδιος Υπουργός ότι θα αντιμετωπίσει το πρόβλημα της επιτάχυνσης της διοικητικής δίκης, με την αύξηση του κόστους απονομής της δικαιοσύνης, μια αύξηση που επωμίζονται εκ των πραγμάτων οι ίδιοι οι πολίτες.

Και πότε; Την ώρα που είναι καθολικό και δημοκρατικό το αίτημα, η παροχή της έννομης προστασίας και η δυνατότητα προσφυγής του πολίτη στη δικαιοσύνη, θα πρέπει να είναι ευχερής και να μην εμποδίζεται.

Όμως, αν κάποιος διατρέξει προσεκτικά το σχέδιο νόμου, θα αντιληφθεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι με διοικητικού χαρακτήρα διαδικασίες, με τεχνικού χαρακτήρα διαδικασίες, επιχειρείται η επιτάχυνση της δίκης και, βεβαίως, με αναμενόμενο –εγώ θα έλεγα με βεβαιότητα- το αρνητικό αποτέλεσμα, τη ζημία της ουσίας, που είναι η απονομή της δικαιοσύνης.

Θέλετε ένα συγκεκριμένο παράδειγμα; Αναβολή δίκης. Μία –λέει- αναβολή δίκης στα διοικητικά δικαστήρια. Μάλιστα, θα υπάρχει και η δυνατότητα του δικαστηρίου, να επιβάλει και χρηματική ποινή γι' αυτήν την αναβολή από 100 έως 500 ευρώ. Πέραν της τύχης –που είμαι βέβαιος ποια θα είναι- στα ευρωπαϊκά δικαστήρια, όταν θα έχει απορριφθεί αίτημα αναβολής για σπουδαίο λόγο, πρέπει να σας πω αυτό το οποίο είναι κοινώς γνωστό.

Στα διοικητικά δικαστήρια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν εμφανίζεται ποτέ κανένας διάδικος –ή ελάχιστες φορές εμφανίζεται- να ζητήσει αναβολή. Την αναβολή τη ζητάει συστηματικά ο αντίδικος του πολίτη, που, δυστυχώς, είναι το ελληνικό δημόσιο: Πότε δεν στέλνει το διοικητικό φάκελο, πότε εμφανίζεται και ζητάει ο εκπρόσωπος του δημοσίου αναβολή. Ο πολίτης ποιο λόγο έχει να ζητήσει αναβολή στα διοικητικά δικαστήρια;

Θα σας έλεγα μετά λόγου γνώσεως ότι ενδεχομένως να έχουμε μεθόδευση λόγου αναβολής στα ποινικά δικαστήρια, εκεί δηλαδή που ο πολίτης θέλει να αποφύγει την κρίση του δικαστηρίου και θέλει να μεταθέσει το χρόνο της δικαστικής κρίσης. Στα διοικητικά δικαστήρια δεν έχουμε τέτοιο φαινόμενο. Κατά συνέπεια, προς τι η νομοθετική πρόβλεψη αναφορικά με τη μία αναβολή και με τη δυνατότητα του δικαστηρίου να επιβάλει και τη χρηματική ποινή σε εκείνον που ζητεί την αναβολή.

Κυρίες Υπουργέ, σας το είπα και στη Διάρκη Επιτροπή: Το πρόβλημα δεν είναι στις αναβολές στα διοικητικά δικαστήρια. Το πρόβλημα στα διοικητικά δικαστήρια είναι ο προσδιορισμός της δικασίμου, της πρώτης δικασίμου. Μάλιστα, έχουμε απροσδιόριστες διοικητικές υποθέσεις στα διοικητικά δικαστήρια –είναι ντροπή!- από το 2004, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Τριακόσιες και πλέον χιλιάδες είναι οι εκκρεμείς υποθέσεις στο Διοικητικό Πρωτοδικείο της Αθήνας. Και αν θελήσετε να αξιολογήσετε το βαθμό και το ρυθμό απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης στην επαρχία, τα πράγματα είναι προσβλητικά και των δικαιωμάτων του πολίτη αναφορικά με την παροχή εννόμου προστασίας, αλλά –θα έλεγα- ακόμη και του πολιτισμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περαιτέρω και πάντοτε με τη δέσμευση της πολιτικής λογικής της Κυβέρνησης να ξεμπερδέει γρήγορα κάποιες υποθέσεις, η καθιέρωση του θεσμού της πρότυπης δίκης. Απλούστερα τι σημαίνει αυτό; Ότι θα κρίνεται μια υπόθεση, η οποία αναφέρεται σε ευρύτερο αριθμό πολιτών με παρόμοιες υποθέσεις –και παρακαλώ την προσοχή σας στις λέξεις «παρόμοιες υποθέσεις», όχι «ταυτόσημες»- και από εκεί και πέρα χωρίς διαδικασία απονομής δικαιοσύνης, συλλήβδην θα απορρίπτονται.

Όμως κάθε υπόθεση, έχει τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που δεν θα θέλει αυτός που θα κάνει την πρότυπη δίκη να τα αξιολογεί, ακριβώς και αυτός δέσμιος της αντίληψης ότι πρέπει να βγάλουμε το φορτίο των πολλών υποθέσεων από τις πλάτες των διοικητικών δικαστηρίων. Και εδώ υπάρχει ένας πάρα πολύ μεγάλος κίνδυνος για την ουσία της απονεμόμενης δικαιοσύνης και για τα δικαιώματα των πολιτών, σε σχέση με την αξιωσή τους να εξασφαλίζουν έννομη προστασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιμένει ο Υπουργός και θέλει να συρρικνώσει τη λειτουργία της ολομέλειας του Αρείου Πάγου και θέλει να την περιορίζει την ολομέλεια αυτή στον αριθμό των είκοσι εννέα μελών. Πέρα από την αντισυνταγματικότητα της ρύθμισης –και είναι αντισυνταγματική κατά την άποψή μου η ρύθμιση- υπάρχει ένα ουσιαστικό ζήτημα. Η ολομέλεια πρέπει να είναι στην πλήρη σύνθεσή της. Και πρέπει να είναι στην πλήρη σύνθεσή της και να συγκροτείται πολυπρόσωπα, γιατί η ολομέλεια του Αρείου Πάγου καλείται να αντιμετωπίσει μείζονα ζητήματα. Και τα μείζονα ζητήματα, θέλουν τη συμβολή του συνόλου των μελών της ολομέλειας του Αρείου Πάγου και όχι τη γνώμη των είκοσι εννέα, που δικαιούται ο οιοσδήποτε να έχει εγερμένη όχι μόνο την υποψία, αλλά και την βεβαιότητα ότι γι' αυτά τα κρίσιμα θέματα που θα καλείται η ολομέλεια του Αρείου Πάγου να κρίνει, θα επιλέγονται με διάφορες μεθοδεύσεις, που είναι δυνατόν να υπάρξουν με τον τρόπο που δομείται η συγκεκριμένη διάταξη, με ιδιότελη και όχι με αντικειμενικά κριτήρια. Κι αυτό είναι απαράδεκτο.

Όταν νομοθετεί η Βουλή και όταν έχει νομοθετική πρωτοβουλία η Κυβέρνηση, πρέπει να την έχει και το Σώμα της Βουλής αλλά και η Κυβέρνηση, επειδή κάποιες ανάγκες έχουν προκύψει και πρέπει να ανακαθοριστούν διαδικασίες.

Και ερωτώ: Ποια είναι η ανάγκη που οδηγεί στον ανακαθορισμό της λειτουργίας της σύνθεσης της ολομέλειας του Αρείου Πάγου; Καμμία ανάγκη. Καμμία ανάγκη με αντικειμενικά, με αξιοκρατικά κριτήρια, με κριτήρια που αφορούν την υποχρέωση όλων μας, να προστατεύουμε το περιεχόμενο της απονομής της δικαιοσύνης. Η μόνη ανάγκη, είναι για να δικαιολογούνται επιλογές σαν κι αυτές που προανέφερα και οι οποίες επιλογές κατά παράβαση του νόμου, σημειώθηκαν, όταν η ολομέλεια του Αρείου Πάγου λίγο καιρό πριν, λειτούργησε με περιφορά τηλεφωνική, για να λάβει γνώση των απόψεων των δικαστών ο προεδρεύων της ολομελείας. Και μάλιστα για κρίσιμο ζήτημα που αφορούσε στους συμβασιούχους, στη μετατροπή των συμβάσεών τους σε σχέση εργασίας αορίστου χρόνου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πάλι η Κυβέρνηση, δέσμια μιας συγκεκριμένης αντίληψης, καθιερώνει ρυθμίσεις με το άρθρο 64 και το άρθρο 72 για την πρόσληψη προσωπικού και όπως ειδικότερα εξειδικεύεται αυτό το προσωπικό στις συγκεκριμένες διατάξεις, έξω από το Α.Σ.Ε.Π..

Άκουσα τον αντίλογο στην αρμόδια επιτροπή, ότι το Α.Σ.Ε.Π.

καθυστερεί και πρέπει να αντιμετωπιστούν οι καθυστερήσεις που σημειώνονται από το Α.Σ.Ε.Π., για να μπορέσουμε να έχουμε έγκαιρη στελέχωση των δικαστηρίων με το κατάλληλο προσωπικό. Ο αντίλογος αυτός, έχει έναν άλλο αντίλογο και νομίζω εξαιρετικά πειστικό, γι' αυτόν που θέλει να ακούει, ότι μπορεί ο νομοθέτης, μπορεί η Κυβέρνηση, να καθιερώσει ειδικές διαδικασίες στο πλαίσιο πάντοτε του Α.Σ.Ε.Π. με συγκεκριμένη χρονική δέσμευση, έτσι ώστε αυτές οι προσλήψεις με αντικειμενικά κριτήρια, μέσω του Α.Σ.Ε.Π., να γίνονται σε σύντομο χρονικό διάστημα και να μη σημειώνονται οι καθυστερήσεις, που πράγματι είναι υπαρκτές και προσδιορίζουν αρνητικά το αποτέλεσμα της λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π..

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυξάνεται το όριο του εκκλητού. Απλούστερα, από ένα ποσό και πάνω πολύ μεγαλύτερο απ' αυτό που ισχύει σήμερα, θα μπορούν οι πολίτες, να καταθέτουν έφεση και να εκκαλούν συγκεκριμένες αποφάσεις. Κι αυτό αποτελεί περιορισμό του δικαιώματος της έννομης προστασίας και δεν θα πρέπει ο κύριος Υπουργός, να επιμένει σε μια τέτοια ρύθμιση.

Η επανάληψη είναι χρήσιμη. Δέσμια η Κυβέρνηση και πάλι αυτής της μηχανιστικής αντίληψης θέλει να προωθήσει ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία «εάν μήνυση δεν συνοδεύεται από την κατάθεση συγκεκριμένου παραβόλου, θα απορρίπτεται» -για να εκλαϊκεύσω το λόγο μου- θα κρίνεται απαράδεκτη και θα τίθεται στο αρχείο. Και ερώτησα τον κύριο Υπουργό στη Διαρκή Επιτροπή: Κι αν η μήνυση ανακοινώνει στον αρμόδιο εισαγγελέα παράνομη εγκληματική πράξη και μάλιστα αυτεπαγγέλτως διωκόμενη και δεν συνοδεύεται από το παράβολο, ο κύριος εισαγγελέας, ο αρμόδιος για την ποινική δίωξη, δεν θα λαμβάνει υπ' όψιν του την ανακοινούμενη εγκληματική πράξη, επειδή δεν θα υπάρχει το παράβολο του ελληνικού δημοσίου; Και τότε; Όταν σύμφωνα με τις διατάξεις της Ποινικής Δικονομίας και του ποινικού μας δικαίου γενικότερα, έχει υποχρέωση ο πολίτης, να ανακοινώνει στην αρμόδια δικαστική αρχή την όποια εγκληματική πράξη διαπιστώνει, αντιλαμβάνεται, πληροφορείται. Αυτό, όμως, δεν το ξέρει η Κυβέρνηση, δεν θέλει να το ξέρει ο κύριος Υπουργός, διότι έτσι του είπαν και ξέρουμε ποιοι το λένε αυτό, κάποιοι δικαστικοί κύκλοι: αν θέλεις να ξεφορτωθείς, αν θέλουμε να ξεφορτωθούμε μερικές υποθέσεις, αρκετές υποθέσεις, που έχουν σχέση με μηνύσεις, θα πρέπει να βάλεις αυτήν τη ρύθμιση.

Κοιτάξτε, η λογική του διεκπεραιωτισμού πού μπορεί να οδηγήσει. Οδηγεί και σε αντιφάσεις σε σχέση με άλλες διατάξεις του ποινικού μας συστήματος και οδηγεί ακόμη και σε τραγέλαφο, όταν ο πολίτης θα εξαρτά την υποχρέωσή του αλλά και η πολιτεία το δικαίωμά της, να αξιώνει από τον πολίτη την ανακοίνωση εγκληματικής πράξης ως στοιχείο προστατευτικό της ασφάλειας και της έννομης πράξης. Εκεί φθάνει η αντίληψη για τη μηχανιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με παρακολουθεί η κλεψύδρα, αλλά δεν είναι τυχαία και η αντίληψη η οποία προωθείται ως νομοθετική ρύθμιση με το άρθρο 55, σε σχέση με το Ελεγκτικό Συνέδριο και τις ρυθμίσεις που έχει η συγκεκριμένη διάταξη, αλλά ακόμη και με την απομάκρυνση από το Ελεγκτικό Συνέδριο, εκείνων οι οποίοι ελέγχονται για πλημμελή άσκηση των καθηκόντων τους. Ταυτόσημη ρύθμιση, υπήρχε και σ' ένα πρόσφατο νομοθέτημα για τους άλλους δικαστές, όχι τους δικαστές του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τι σημαίνει; Ότι έχουμε έναν ο οποίος είναι δικαστικός λειτουργός στο Ελεγκτικό Συνέδριο, έχει πλημμελή προσφορά υπηρεσιών και εκτέλεση των καθηκόντων και με μία συνοπτική διαδικασία θέλει να τον αποβάλλει. Ενώ θα μπορούσε περίφημα να αξιοποιήσει τις κείμενες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου, να διαπιστωθεί εάν όντως προσφέρει πλημμελώς τις υπηρεσίες του και ασκεί πλημμελώς τα καθήκοντά του ο συγκεκριμένος λειτουργός και τότε περίφημα, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθετική ρύθμιση, να αποβάλλεται του Σώματος, διότι δεν είναι χρήσιμος.

Αλλά όχι έτσι, κύριε Υπουργέ, με συνοπτικές διαδικασίες, οι οποίες πέρα από προσωπικές σας προθέσεις, είναι δυνατόν να αξιοποιούνται και για άλλους λόγους και για λόγους που έχουν

σχέση με την επιλογή απομάκρυνσης κάποιων ενοχλητικών λειτουργών από το χώρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην προκείμενη περίπτωση, από το χώρο της άλλης δικαιοσύνης στις άλλες περιπτώσεις.

Αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι παρεμπόδιον ζητήματα, είναι κεφαλαιώδη θέματα, που αφορούν στην απονομή της δικαιοσύνης, που αφορούν στην τρίτη συντεταγμένη ανεξάρτητη εξουσία, τη δικαστική, όπως τουλάχιστον πρέπει να την διεκδικούμε ως ανεξάρτητη και όχι ως υποκείμενη σε εντολές της εκτελεστικής εξουσίας, ή να τη διεκδικούμε να είναι όρθια, να απονέμει τη δικαιοσύνη προς όφελος του ελληνικού λαού και να μην τρέμει μπροστά στις επιλογές της εκτελεστικής εξουσίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι καταψηφίζω το σχέδιο νόμου επί της αρχής και επιτρέψτε μου την επισήμανση: η αντίληψη για τη μηχανιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων της δικαιοσύνης οδηγεί σε κατήφορο και αυτός ο κατήφορος είναι εξαιρετικά επικίνδυνος, διότι τα ζητήματα της δικαιοσύνης, αφορούν στον πυρήνα της δημοκρατικής λειτουργίας αυτής της κοινωνίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε τον κ. Κουβέλη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, τριάντα επτά μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί-καθηγητές από το Γενικό Λύκειο Ασπροπύργου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Εξηγούμε στους επισκέπτες μας ότι σήμερα είναι ημέρα νομοθετικής εργασίας και το Σώμα συζητά το νομοσχέδιο αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε., κ. Αχιλλέας Κανταρτζής.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να πω από την αρχή ότι δεν μας βρίσκουν σύμφωνους οι βασικές αρχές που διαπνέουν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι με το νομοσχέδιο αυτό, προσπαθεί να αντιμετωπίσει -θέλει να πιστεύει ότι έτσι θα τα αντιμετωπίσει- τα προβλήματα με τις χρόνιες καθυστερήσεις που υπάρχουν και στον κλάδο των διοικητικών δικαστηρίων και ότι επίσης οι διατάξεις αυτές, θα συμβάλουν στην αναβάθμιση, στις καλύτερες συνθήκες λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων, της διοικητικής δικαιοσύνης.

Ποια είναι λίγο-πολύ η πραγματική κατάσταση, τη γνωρίζουμε όλοι. Με διάφορες αφορμές, έχει επισημανθεί επανειλημμένα εδώ μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα και από τις διάφορες δικαστικές ενώσεις, τους δικηγορικούς συλλόγους, τους συλλόγους των δικαστικών υπαλλήλων. Άλλωστε, αρκετά στοιχεία περιέχονται και στην ίδια την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Δικαιοσύνης όπου φαίνονται τα προβλήματα που έχουν συσσωρευτεί όλα αυτά τα χρόνια κι έχουν σαν αποτέλεσμα, σε πολλές περιπτώσεις μακροχρόνιων διαδικασιών να μη μπορεί να αποδοθεί το δίκαιο, να μη μπορεί να λειτουργήσει η δικαιοσύνη στον κατάλληλο χρόνο. Σύμφωνα άλλωστε και με τα επίσημα στοιχεία, οι υποθέσεις που εισάγονται στα διοικητικά πρωτοδικεία, έχουν αυξηθεί κατά ποσοστό 135% την τελευταία οκταετία. Το γεγονός αυτό, έχει σαν αποτέλεσμα να τριπλασιαστούν οι εκκρεμίες υποθέσεις, να χρειάζονται τριάντισι με τέσσαρα χρόνια για να εκδοθεί μια πρωτόδικη απόφαση, ενάμισι με δύο χρόνια, στην καλύτερη περίπτωση, για την έκδοση εφετειακής απόφασης. Είναι γνωστά, με άλλα λόγια, τα προβλήματα που έχουν συσσωρευτεί.

Πρέπει όμως να υπογραμμίσουμε ότι οι προσπάθειες που έγιναν και στο παρελθόν από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, αλλά και από την σημερινή Κυβέρνηση, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, έγιναν με τεχνητό τρόπο, χωρίς να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια και οι αιτίες που δημιουργούν αυτήν την κατάσταση. Και πώς δίνεται η λύση; Ουσιαστικά δίνεται, με

το να γίνει ακόμα πιο ακριβό το κόστος απονομής της δικαιοσύνης, που έχει σαν αποτέλεσμα οι οικονομικά ασθενέστεροι πολίτες, κάτω από το δυσβάστακτο οικονομικό βάρος και τις χρονοβόρες διαδικασίες, είτε να αποφεύγουν να καταφύγουν στη δικαιοσύνη, είτε να αναγκάζονται στη μέση του δρόμου, να εγκαταλείψουν το δικαστικό αγώνα και έτσι ουσιαστικά το άρθρο 20 του Συντάγματος, που μιλάει για το δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας, να καθίσταται ανενεργό για ορισμένα από τα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα.

Θα ήθελα ακόμα να υπογραμμίσω και να πω ότι η κατάσταση αυτή με τις χρόνιες καθυστερήσεις χειροτερεύει συνεχώς, γιατί ακριβώς, δεν παίρνονται εκείνα τα μέτρα που θα αντιμετώπιζαν τις βαθύτερες αιτίες και θα έδιναν λύσεις στα προβλήματα. Ποια είναι αυτά; Πριν από όλα, η κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων, η αύξηση του αριθμού των δικαστών, οι αναγκαίες προσλήψεις για τους δικαστικούς υπαλλήλους, τους δικαστικούς επιμελητές, η βελτίωση και η αναβάθμιση του μηχανολογικού εξοπλισμού, αλλά και της κτηριακής υποδομής, είναι ορισμένα από τα μέτρα τα οποία είναι αναγκαία, αν θέλουμε να μιλήσουμε για μια προσπάθεια αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων. Αναφέρομαι σε ορισμένα μόνο, γιατί υπάρχουν ασφαλώς και άλλες πλευρές.

Πώς έγινε η προσπάθεια να αντιμετωπιστούν όλα αυτά τα χρόνια τα προβλήματα; Έγινε, όπως ανέφερα και προηγουμένως, με τεχνητό τρόπο. Με τεχνητό τρόπο, γίνονται οι προσπάθειες να επισπευσθεί η δικάσιμος στο εξάμηνο για τις ειδικές διαδικασίες, δωδεκάμηνο για τις τακτικές -αναφέρομαι βέβαια στα πολιτικά δικαστήρια. Καθιερώθηκε το πειθαρχικό παράπτωμα των δικαστών, αν δεν εκδοθεί απόφαση μέσα σε οκτώ μήνες, χωρίς όμως κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα για την επιτάχυνση των δικών. Ούτε κατά το παρελθόν, αλλά ούτε και με το παρόν νομοσχέδιο, αντιμετωπίζονται μια σειρά παράγοντες που συμβάλλουν στην υπερσυσσώρευση των υποθέσεων στη διοικητική δικαιοσύνη.

Αναφέρομαι κυρίως:

Πρώτον, στα διαρκώς αυξανόμενα φαινόμενα κακοδιοίκησης, που έχουν να κάνουν με το πώς αντιμετωπίζονται τα λαϊκά προβλήματα. Όχι μόνο δεν επιλύονται, αλλά αντίθετα συσσωρεύονται και νέα, στην προσπάθεια αναζήτησης τρόπων ενίσχυσης του μεγάλου κεφαλαίου. Θα μπορούσα, για παράδειγμα, να αναφέρω την περίφημη ρύθμιση με το Α.Α.Φ.Κ.Α..

Στην προχειρότητα νομοθετικών ρυθμίσεων, που προξενεί κατά καιρούς την άσκηση χιλιάδων ένδικων μέσων.

Στο γεγονός ότι η διοίκηση, δεν επιλύει στο προδικαστικό στάδιο, μέσα από ουσιαστική μελέτη, τις αιτήσεις θεραπείας και τις ενδικοφανείς προσφυγές, που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στη μείωση του αριθμού των υποθέσεων, για τις οποίες γίνεται προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια.

Θα μας πουν για άλλη μια φορά: όλα αυτά τα προβλήματα είναι προβλήματα, που έχουν συσσωρευτεί και ανάγονται στην κακοδιοίκηση, είναι προβλήματα, που έχουν να κάνουν με τη λειτουργία του κράτους. Την έχουμε ακούσει πολλές φορές αυτήν τη δικαιολογία.

Θα ήθελα όμως για μια ακόμη φορά, να επισημάνω ότι το κράτος γίνεται ανάξιο, αναποτελεσματικό όταν είναι να αντιμετωπίσει λαϊκά προβλήματα, γίνεται όμως παραπάνω από ικανό, όταν είναι να αντιμετωπίσει τις ανάγκες του κεφαλαίου και την καταστολή των αγώνων.

Όλες οι μέχρι τώρα αλλαγές επιδιώκονταν, επαναλαμβάνω, να λυθούν με τεχνητό τρόπο: με την αύξηση του κόστους απονομής της δικαιοσύνης, την αφαίρεση ή τον περιορισμό στα ένδικα βοηθήματα, την ανακατανομή της ύλης ανάμεσα στους διάφορους δικαστικούς σχηματισμούς. Την ίδια πεπατημένη, που ακολουθούσαν παρόμοιες προσπάθειες κατά το παρελθόν, στην ίδια πεπατημένη κινείται και το παρόν νομοσχέδιο.

Αυτοί είναι οι κεντρικοί άξονες, που διαπνέουν τη λογική και του παρόντος νομοσχεδίου: αύξηση του κόστους απονομής της δικαιοσύνης. Θα μπορούσε κάποιος να πει ότι αρκετές διατάξεις, όπως, για παράδειγμα, το άρθρο 13, αναφέρονται στον τριπλασιασμό του παραβόλου με την επιβολή δικαστικών εξόδων στην περίπτωση αναβολής της δίκης, στον πενταπλασια-

σμό του παραβόλου στις προσφυγές στα διοικητικά δικαστήρια και στις ακυρωτικές διαδικασίες, όπως επίσης θα μπορούσε να πει και για μια σειρά άλλες τέτοιες περιπτώσεις, με πιο χαρακτηριστική τη μήνυση -αναφέρθηκε και από άλλους ομιλητές- όπου φθάνουμε στο πρωτοφανές σημείο: μήνυση, η οποία δεν συνοδεύεται από το αντίστοιχο παράβολο, να τίθεται στο αρχείο και ουσιαστικά να παύει η δικαστική διερεύνηση υποθέσεων.

Δεύτερον γίνεται μια προσπάθεια αναπροσαρμογής και μεταφοράς αρμοδιοτήτων ανάμεσα στους διάφορους σχηματισμούς, μέθοδος, η οποία και από το παρελθόν, έχει αποδειχθεί αναποτελεσματική.

Τρίτον, τίθενται μια σειρά δικονομικά εμπόδια στην άσκηση ενδίκων μέσων.

Περιορίζεται σημαντικά η δυνατότητα υποβολής αιτημάτων αναβολής.

Εισάγεται ένας θεσμός, η λεγόμενη «πρότυπη δίκη», με το άρθρο 39, η οποία δεν μπορεί, παρά να δημιουργεί πέρα από τα ερωτηματικά και ανησυχίες. Και έχει επισημανθεί και από πολλές πλευρές μέσα στην Αίθουσα αυτή αλλά και από φορείς οι οποίοι είχαν κληθεί στην επιτροπή για ακρόαση. Ουσιαστικά, μέσα από την καθιέρωση της πρότυπης δίκης, γίνεται μια προσπάθεια να επισπευστούν και να εκκληθούν άρον άρον σημαντικές πρωτοβουλίες, χωρίς να αφήνουν την νομολογία των δικαστηρίων να διαμορφωθεί, να λύσει τα προβλήματα. Γίνεται με άλλα λόγια μια προσπάθεια, να λυθούν εκ των προτέρων, χωρίς να έχουν ωριμάσει όλες αυτές οι υποθέσεις, με τρόπο που δεν θα δημιουργεί εμπόδια στην προώθηση των εκάστοτε κυβερνητικών επιλογών.

Εισάγονται διατάξεις οι οποίες μας βρίσκουν ριζικά αντιθέτους, όπως για παράδειγμα οι προσλήψεις, κατά παράκαμψη της διαδικασίας που προβλέπεται από το Α.Σ.Ε.Π..

Είμαστε ακόμη αντίθετοι -και θα πρέπει να το υπογραμμίσουμε- στην διαδικασία η οποία εισάγεται με το άρθρο 55 για τους επιτρόπους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την καθιέρωση μιας ειδικής διαδικασίας και τη δυνατότητα απαλλαγής για πλημμελή άσκηση των καθηκόντων. Ερώτημα: Μα δεν υπάρχει πειθαρχική διαδικασία; Γιατί χρειάζεται να θεσπιστεί μια ειδική διαδικασία;

Δεν μπορούμε επίσης να συμφωνήσουμε και σε μια σειρά άλλες διατάξεις, όπως για παράδειγμα, για τη δυνατότητα οι συνεδριάσεις της ολομέλειας του Αρείου Πάγου, να συγκροτούνται και από μικρότερο αριθμό δικαστών από αυτόν που απαιτείται για τη συγκρότηση της τακτικής αλλά και της πλήρους ολομέλειας. Έχει αναφερθεί και από πολλούς άλλους ομιλητές αυτό το ζήτημα.

Τέλος, θα ήθελα να σταθώ σε δυο ζητήματα. Το ένα, αφορά την τροποποίηση η οποία έγινε σήμερα από τον κύριο Υπουργό, όσον αφορά το άρθρο 77. Κύριε Υπουργέ, αν μπορείτε να με ακούσετε, γιατί θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικό ζήτημα.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σας παρακολουθώ.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Με την τροποποίηση την οποία κάνατε σήμερα στο άρθρο 77, ουσιαστικά ανεβάζετε τον ελάχιστο αριθμό των δικηγόρων οι οποίοι θα πρέπει να συμμετέχουν στο Δικηγορικό Σύλλογο της Αθήνας, έτσι ώστε να γίνεται νόμιμα η συνέλευση του δικηγορικού συλλόγου, γεγονός που θα έχει σαν αποτέλεσμα στην πράξη, να μη μπορεί ποτέ να συγκληθεί συνέλευση του δικηγορικού συλλόγου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αίτημα του συλλόγου ήταν...

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Μπορεί να ήταν αίτημα του διοικητικού συμβουλίου. Μπορεί η πλειοψηφία του διοικητικού συμβουλίου να συμφώνησε και δεν το αμφισβητώ αυτό που μου λέτε. Εγώ όμως επισημάνω επί της ουσίας ότι θα καταστήσει ουσιαστικά ανενεργή αυτήν τη διαδικασία. Δεν θα μπορεί να συγκληθεί γενική συνέλευση στο Δικηγορικό Σύλλογο Αθήνας. Θα μου πείτε: Γιατί; Μα γιατί είναι γνωστό ότι από το μεγάλο αριθμό των δικηγόρων οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο δικηγορικό σύλλογο, ένα μεγάλο ποσοστό δεν έχει με τον ένα ή τον άλλο τρόπο ενεργό συμμετοχή στην ενεργή δικηγορία, συνε-

πώς όλη αυτή η κατάσταση, θα έχει σαν αποτέλεσμα να δυσκολεύει η διαδικασία σύγκλησης των συνελεύσεων. Θεωρούμε ότι η τροποποίηση αυτή είναι απαράδεκτη και θα πρέπει να την αποσύρετε.

Όσον αφορά τις τροπολογίες τις οποίες έχετε καταθέσει, εγώ θα πω ότι συμφωνούμε με την τροπολογία με γενικό αριθμό 203 και ειδικό αριθμό 9, ύστερα και από την τροποποίηση την οποία κάνατε. Τις άλλες τροπολογίες τις καταψηφίζουμε.

Καταψηφίζουμε συνολικά το νομοσχέδιο, γιατί πιστεύουμε ότι δεν πρόκειται να δώσει λύση στα χρόνια προβλήματα της διοικητικής δικονομίας, των διοικητικών δικαστηρίων, αλλά ούτε και πρόκειται να συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε κι εμείς, κύριε Κανταρτζή κι εκτιμούμε ότι εξοικονομήσαμε χρόνο.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αθανάσιος Πλεύρης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, λίγο ως πολύ αναφέρθηκε και από τους προηγούμενους ομιλητές, η κατάσταση η οποία επικρατεί γενικότερα στα δικαστήρια της Ελλάδος και ειδικότερα στα διοικητικά δικαστήρια. Έχουμε φθάσει στα όρια της αρνησιδικίας. Πολλές φορές ακόμη κι όσοι ασκούν το δικηγορικό λειτουργήμα βρίσκονται σε δύσκολη θέση, διότι δεν τους πιστεύουν οι εντολείς τους. Δεν μπορεί να πιστέψει κάποιος ότι είναι δυνατόν ο προσδιορισμός σ' ένα διοικητικό πρωτοδικείο να φθάνει τα πέντε έτη, απλώς για να πάρει κάποια δικάσιμο, με ενδεχόμενες αναβολές, και ουσιαστικά να μη μπορεί να αποδοθεί δικαιοσύνη. Συνεπώς πρέπει οπωσδήποτε να γίνουν βαθιές τομές, που πραγματικά θα βοηθήσουν στην επιτάχυνση της διοικητικής δίκης.

Αντίστοιχο πρόβλημα βέβαια υπάρχει σε μικρότερο βαθμό - αλλά οπωσδήποτε υπάρχει- και στα πολιτικά και στα ποινικά δικαστήρια. Ήδη από την αιτιολογική του έκθεσης, το νομοσχέδιο παρουσάζει μία δυνατότητα να βελτιωθεί αυτή η κατάσταση, αλλά πιστεύω -και ενδεχομένως είναι και ειλικρίνεια της αιτιολογικής έκθεσης- ότι παραμένουμε σ' ένα καθεστώς σχεδόν αρνησιδικίας. Το γεγονός ότι θα καταφέρουμε μια σταδιακή μείωση, που τα τέσσερα χρόνια θα τα κάνει τρία, είναι μεν ένα σημαντικό βήμα που δεν μπορούμε να το αρνηθούμε, αλλά παρ' όλα αντιλαμβανόμαστε ότι το πρόβλημα συνεχίζει να υπάρχει. Και μάλιστα θεωρούμε ότι είναι απαραίτητο να υπάρξει μια πλήρης αναδιοργάνωση των δικαστηρίων της Ελλάδος, ανάλογα με τις νεότερες ανάγκες που υπάρχουν, η καλύτερη δυνατή στελέχωσή τους, η αύξηση των οργανικών θέσεων και οπωσδήποτε να υπάρξουν ορισμένες δυνατότητες, που πραγματικά θα βοηθήσουν σ' αυτήν την επιτάχυνση της δικαιοσύνης.

Θα προσπαθήσω να επισημάνω μέσα στο χρόνο που έχω, τις βασικές πτυχές του νομοσχεδίου και να δούμε, κατά πόσο αυτές μπορούν να ευνοήσουν αυτήν την κατάσταση και κατά πόσο βέβαια δεν πλήττεται και η δυνατότητα του να έχει πρόσβαση στα δικαστήρια ο πολίτης. Εμείς στο σκεπτικό της αύξησης της καθ' ύλην αρμοδιότητας των μονομελών πρωτοδικείων συμφωνούμε, κύριε Υπουργέ και πιστεύουμε ότι θα υπήρχε δυνατότητα και για ακόμη μεγαλύτερη αύξηση. Δεν πρέπει να δείχνουμε σώνει και καλά δυσπιστία στα μονομελή δικαστήρια, αφού άλλωστε πολλές φορές και στα τριμελή δικαστήρια -διότι γνωρίζουμε την πρακτική του πώς λειτουργούν- συχνά ακολουθείται πιστά η εισήγηση που υπάρχει.

Δεν μας βρίσκει αντίθετους ούτε και ο περιορισμός της δυνατότητας εφέσεως. Θεωρούμε πάλι ότι είναι εύλογα αυτά τα ποσά και των 5.000 ευρώ για τις κανονικές διαφορές και όταν πρόκειται για ασφαλιστικές τα 3.000 ευρώ, διότι, πράγματι, θα πρέπει ο δεύτερος βαθμός να απασχολείται με ουσιαστικές υποθέσεις λόγω ποσού και δεν είναι δυνατόν να μην έχουμε εμπιστοσύνη στον πρώτο βαθμό για τέτοιες φύσεως ποσά. Είναι, πράγματι, κάποια ποσά που δεν θέλω να τα απαξιώσω, αλλά σε καμμία περίπτωση δεν είναι τέτοιες φύσεως ποσά, που να μην παρέχεται η δικαστική προστασία στον πολίτη και μόνο με τη δυνατότητα του πρώτου βαθμού.

Όσον αφορά το θέμα της δυνατότητας απορρίψεως με μια

απλουστευμένη διαδικασία, είμαστε σύμφωνοι και σ' αυτό το μέτρο και πιστεύουμε ότι όταν κάτι είναι προδήλως αβάσιμο, προφανώς το συμβούλιο που θα το κρίνει προδήλως αβάσιμο, σημαίνει ότι θα είναι τέτοιας φύσεως, θα υπάρχει τέτοιας φύσεως νομικό ελάττωμα, που οπωσδήποτε δεν θα οδηγήσει σε πάσης φύσεως παρερμηνείες. Σε κάθε περίπτωση, δίνεται πάντοτε η δυνατότητα πληρώνοντας το τριπλάσιο του ποσού να μπορέσει ο πολίτης, αν κρίνει ότι το δικαστικό συμβούλιο δεν έκρινε σωστά, να οδηγηθεί στη δικαιοσύνη.

Εδώ θα μου επιτρέψετε να πω ότι υπάρχει ένα πρόβλημα που το επισημάναμε και στην επιτροπή. Υπάρχει ο κίνδυνος, να επιβαρύνουμε τελικά τη δικαιοσύνη με μια ακόμη διαδικασία. Αν κάποιος σώνει και καλά θέλει να προσφύγει, δεν θα είναι αποτρεπτικό το τριπλάσιο παράβολο. Το εκφράσαμε ως κίνδυνο, μήπως δηλαδή έχουμε ένα δικαστικό συμβούλιο, που θα κρίνει προδήλως αβάσιμο το ένδικο μέσο και ο πολίτης θα πληρώνει το τριπλάσιο παράβολο και θα οδηγείται πάλι στη δικαιοσύνη, με άμεση συνέπεια τελικά, αντί να οδηγηθούμε στη επιτάχυνση, να επιβαρύνουμε μ' άλλο ένα μόρφωμα όλη αυτήν τη δικαστηριακή δομή.

Όσον αφορά τις αυξήσεις που αναφέρετε στα παράβολα, δεν θα αναφερθώ σ' αυτά που γίνονται 25 και 50 ευρώ κι είναι εύλογα με την ανάπτυξη που υπάρχει. Υπάρχει όμως ένα μεγάλο πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, στο θέμα της έφεσης. Υπάρχουν οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας -θα σας τις αναφέρω, θα τις γνωρίζετε- 647/04, 2068/05 και 3470/07, το οποίο έκρινε αντισυνταγματικό το αναλογικό παράβολο.

Με τη ρύθμιση την οποία φέρνετε, ουσιαστικά παραμένουμε στο αναλογικό παράβολο. Βάζετε βέβαια ως όριο τα 3.000 ευρώ και λέτε ότι με βάση την απόφαση, θα μπορεί το δικαστήριο να κρίνει, αλλά πολύ φοβάμαι ότι πάλι βρισκόμαστε, με βάση την ερμηνεία του Συμβουλίου της Επικρατείας στο θέμα του αναλογικού παραβόλου, στον κίνδυνο της αντισυνταγματικότητας. Και αν θυμάστε, το Συμβούλιο της Επικρατείας ουσιαστικά, είχε δεχθεί να μπορεί κάποιος να υποβάλει έφεση με τα 9 ευρώ, χωρίς να χρειάζεται αναλογικό παράβολο.

Συνεπώς μήπως θα ήταν πιο συνετό, να ορίσουμε ένα παράβολο αυξημένο μεν, όχι στα επίπεδα αυτού του 1% και 2% που μπορεί να είναι 3.000 ευρώ. Φανταστείτε να υπάρχουν πενήντα και εξήντα φορολογικές παραβάσεις, με παράβολο 3.000 ευρώ δεν θα μπορεί κάποιος πολίτης να προσφύγει. Θα μπορούσαμε να ορίσουμε ένα παράβολο χαμηλότερο, να είναι στο μεγαλύτερο ύψος στα 100, στα 150, στα 200 ευρώ, αλλά να υπάρχει η δυνατότητα να φύγουμε από το αναλογικό παράβολο. Και είναι βέβαιο ότι βάσει της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας ότι θα οδηγηθούμε πάλι στην αντισυνταγματικότητα και δεν θα υπάρξει κάποια βοήθεια προς αυτήν την κατεύθυνση.

Για το θέμα τώρα των αναβολών, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να δούμε τι πρακτικό αποτέλεσμα είχαμε με την αναβολή στα πολιτικά δικαστήρια. Από τότε που τέθηκε στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η δυνατότητα της μιας αναβολής, στην πράξη τι έγινε; Ο καθένας πάει και ζητάει μία αναβολή για οποιοδήποτε λόγο και τα δικαστήρια τη δίνουν αυτήν την αναβολή. Εάν το φέρουμε στα διοικητικά δικαστήρια, υπάρχει ο κίνδυνος να είναι βέβαιο ότι θα παίρνουμε την πρώτη αναβολή και μετά έχετε μία επιβάρυνση, κατά την άποψή μας λανθασμένη, με ποιο σκεπτικό; Με το σκεπτικό ότι αναβολές θα πρέπει να δίνονται όταν υπάρχει σπουδαίος λόγος. Όταν υπάρχει σπουδαίος λόγος, δεν θα πρέπει να δοθεί ούτε μία αναβολή. Εάν υπάρχει σπουδαίος λόγος, θα πρέπει να δίνονται περισσότερες αναβολές, χωρίς να επιβαρύνεται κάποιος με τα δικαστικά έξοδα. Δηλαδή το δικαστήριο, θα πρέπει να εξετάζει μόνο τη σπουδαιότητα του λόγου.

Πάμε τώρα στις πιο δύσκολες διατάξεις που αναφέρθηκαν. Στο άρθρο 39 έχουμε την πρότυπη δίκη. Η πρότυπη δίκη η οποία εφαρμόζεται, πράγματι, στη Γερμανία, που είχα και την εμπειρία της δικηγορικής πρακτικής στη Γερμανία, είναι ένα μέτρο, που σε μεγάλο βαθμό έχει οδηγήσει σε αποσυμφόρηση στη διοικητική δίκη. Είναι μία πραγματικότητα. Πρέπει, όμως, να δούμε τα όρια που θα τεθούν και σας αναφέρθηκε και στην επιτροπή. Θα υπάρχουν υποθέσεις, ενδεχομένως για επιδόματα,

όπως είναι το επίδομα των 176 ευρώ, για επίδομα τριτέκνων, για θέματα Λ.Α.Φ.Κ.Α., που θα υπάρχουν εκατό χιλιάδες, διακόσιες χιλιάδες, τριακόσιες χιλιάδες προσφυγές. Πράγματι υπάρχει επιτάχυνση της δικαιοσύνης, εάν έχουμε μία γρήγορη απόφαση σε τέσσερις μήνες, η οποία θα αποτελέσει τον πιλότο, για τις υπόλοιπες υποθέσεις. Και μ' αυτό το σκεπτικό, όλοι λίγο-πολύ συμφωνούν. Ποιον κίνδυνο κρούει η Αντιπολίτευση; Πώς θα επιλέγεται αυτή η μία υπόθεση; Ποιος θα θέσει τα εχέγγυα ότι θα επιλεγεί η καλύτερη δυνατή νομικά υπόθεση για να υποστηριχθεί;

Εκεί πέρα, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να βάλουμε κάποια στεγανά. Εμείς είπαμε και στην επιτροπή ότι υπάρχει δυνατότητα να μην είναι μόνο μία υπόθεση. Να υπάρχει ένα ποσοστό, μικρό μιν, αλλά να ξέρουμε ότι εάν σε εκατό υποθέσεις φθάσουν στο ίδιο αποτέλεσμα, είναι λογικό αυτές οι εκατό υποθέσεις να αποτελέσουν πιλότο για τις εκατό χιλιάδες υποθέσεις που θα υπάρχουν. Αλλά είναι δυνατόν μόνο μία; Αυτός είναι ο προβληματισμός μας και σας το είπα και στην επιτροπή με το σκεπτικό ότι συμφωνούμε. Ψάχνουμε να βρούμε όμως τις καλύτερες δυνατές ρυθμίσεις, ώστε να μην υποστηριχθεί εάν θέλετε η πιο αδύναμη υπόθεση που υπάρχει, που ενδεχομένως να έχει νομικά κενά και να οδηγήσει σε μία απόρριψη και να συμπαρασύρει και εκατό χιλιάδες κόσμο, που ενδεχομένως είχαν μία επιμελέστερη νομική εργασία και θα είχαν ένα καλύτερο αποτέλεσμα.

Συνεπώς ή να έχετε μεγαλύτερο αριθμό υποθέσεων, ή εάν θέλετε, η οποία απόφαση επιλέγεται –γιατί όταν μιλάμε για υποθέσεις που απασχολούν μεγάλο αριθμό ανθρώπων, οπωσδήποτε υπάρχει και παρέμβαση των συνδικαλιστικών οργάνων, υπάρχει παρέμβαση πανελλήνιων συλλόγων, λ.χ. τριτέκνων- να έχει την έγκριση αυτών των φορέων και να πουν πράγματι αυτοί οι φορείς ότι κρίνουμε ότι επιλέγεται μία υπόθεση η οποία είναι νομικά άξια να εκπροσωπήσει ουσιαστικά όλες τις υποθέσεις. Στο σκεπτικό, όμως, πράγματι πρέπει να υπάρξει μία τέτοια φόρμουλα ώστε να μπορεί να υπάρξει και η επιτάχυνση της δικαιοσύνης.

Οπωσδήποτε ένα μέτρο που είναι στα θετικά του νομοσχεδίου είναι η ηλεκτρονική δυνατότητα κατάθεσης δικογράφων και παρακολούθησης των υποθέσεων. Είναι ένα πάγιο αίτημα και των δικηγόρων, αλλά και των πολιτών, ώστε τελικά κάποιος να πηγαίνει στα δικαστήρια μόνο όταν έχει υπόθεση χωρίς να χρειάζονται ουρές για καταθέσεις και οτιδήποτε άλλο. Όπως, βεβαίως, θετικό είναι και το γεγονός ότι εξομοιώνεται ως προς τις υποχρεώσεις του το δημόσιο με τον απλό πολίτη. Πάλι ήταν μία, κατά την άποψή μας, στα όρια της αντισυνταγματικότητας ρύθμιση, ότι είχε προνόμιο το δημόσιο έναντι του πολίτη.

Για τις οργανικές θέσεις, κύριε Υπουργέ, σας το είπαμε και σε ερώτηση που σας είχα κάνει από τις πρώτες ερωτήσεις, είναι η με αριθμό 353 ερώτηση, όπου είχατε απαντήσει ότι πράγματι χρειάζεται αναδιοργάνωση. Δεν πιστεύουμε ότι αυτές οι θέσεις που καλύπτετε –είναι θετικό βεβαίως ότι δίνονται κάποιες οργανικές θέσεις παραπάνω- επαρκούν για να καθορίσουν όλα τα προβλήματα που υπάρχουν και να βοηθήσουν στην επιτάχυνση της δικαιοσύνης. Αυτό το γνωρίζετε και εσείς.

Τώρα, δημιουργείται μεγάλο πρόβλημα με το άρθρο 44. Στο άρθρο 44 δίνεται η δυνατότητα περιορισμού της ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Και το αντιλαμβανόμαστε όταν το κώλυμα είναι λόγω θανάτου ή αποχώρησης από την υπηρεσία, πράγματι θα ήταν αν θέλετε και προβληματικό να έπρεπε ουσιαστικά να ξαναγίνει η υπόθεση από την αρχή επειδή κάποιος δικαστής πέθανε ή αποχώρησε από την υπηρεσία. Όμως, όταν αναφέρεστε γενικώς σε σοβαρό κώλυμα –κι εγώ θέλω να πιστεύω στις ειλικρινείς σας προθέσεις- ωστόσο υπάρχει κάποιο πρόβλημα. Και το πρόβλημα γίνεται ακόμα μεγαλύτερο τότε; Εάν ενδεχομένως αυτή η κρίσιμη απουσία είναι σημαντική για την απόφαση. Δηλαδή εάν απουσιάζουν δύο δικαστές για σοβαρό κώλυμα, όπως αναφέρεται και ενδεχομένως αυτές οι δύο ψήφοι είναι κρίσιμες για το αποτέλεσμα, δηλαδή, υπάρχει ουσιαστικά μία ισορροπία με μία ψήφο διαφορά κι αυτές οι δύο ψήφοι εάν τυχόν υπήρχαν, άλλαζαν το αποτέλεσμα, γεννάται αυτομάτως ένα σημαντικό πρόβλημα.

Συνεπώς συμφωνούμε με τη ρύθμιση ως προς το σκέλος εάν υπάρχει θάνατος ή εάν υπάρχει αποχώρηση από την υπηρεσία. Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε όμως με το σοβαρό κώλυμα, εάν δεν προσδιοριστεί αυτό το σοβαρό κώλυμα. Να ξέρουμε ότι αναφέρεστε σε συγκεκριμένους λόγους υγείας. Είναι μία διάταξη που λίγο-πολύ όλη η Αντιπολίτευση σας υπέδειξε ότι υπάρχει κίνδυνος παρερμηνείας και πραγματικά, όχι ενδεχομένως, πολιτικής βούλησης δικής σας, αλλά πολιτικής βούλησης κάποιου άλλου που θα βρεθεί σ' αυτήν τη θέση, με αποτέλεσμα να υπάρχουν προβλήματα ειδικότερα, όταν στο θέμα των συμβασιούχων –το ζήσαμε προ καιρού- υπήρξε ολόκληρο θέμα μ' αυτήν την τηλεδιάσκεψη και το ότι ψήφισαν δικαστές χωρίς να είναι παρόντες. Ας είμαστε πιο προσεκτικοί κι ας μείνουμε μόνο στο θέμα του θανάτου και της αποχώρησης από την υπηρεσία.

Οπωσδήποτε θεωρούμε αρνητικές και τις διατάξεις που ουσιαστικά καταργούν το Α.Σ.Ε.Π. ως προς την πρόσληψη. Κύριε Υπουργέ, πρέπει να μας ακούσετε και σ' αυτό. Σύσσωμη η Αντιπολίτευση υποστηρίζει ότι και το 72 και το 63 θα πρέπει να γίνονται με διαγωνισμό Α.Σ.Ε.Π.. Όποιες δυσλειτουργίες και να έχει το Α.Σ.Ε.Π. δεν σημαίνει ότι θα οδηγηθούμε σε καταστράτηγηση και ουσιαστικά σε διορισμό με τρόπο που απλώς θα τυγχάνει της εποπτείας και δεν θα είναι προκήρυξη του Α.Σ.Ε.Π..

Το όλο σχέδιο που αναφέρεται για το ΤΑ.Χ.Δ.Ι.Κ. και για τη δυνατότητα να υπάρξουν και νέες φυλακές, είναι μέτρα θετικά και ας υπάρξει και ένα πρόσθετο παράβολο που αναφέρεται, προκειμένου να γίνουν όλα αυτά. Πράγματι είναι σωστό σ' αυτό το σκεπτικό. Ωστόσο πιστεύουμε ότι οι δικηγόροι θα πρέπει να προτείνονται από τους δικηγορικούς συλλόγους, όπως και είναι αίτημα των δικηγορικών συλλόγων και δεν νομίζω ότι έχετε κάποιο λόγο να μην το αποδεχθείτε. Όπως και το ΤΑ.Χ.Δ.Ι.Κ., βεβαίως, δεν θα μπορεί να κάνει δημοσκοπήσεις για λογαριασμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Είναι ένα θέμα που εάν μη τι άλλο δεν είναι κομψό.

Για το θέμα της μήνυσης ειπώθηκε ότι αν βάλουμε παράβολο στη μηνυτήρια αναφορά υπάρχει σοβαρό πρόβλημα, διότι η μήνυση αυτομάτως συνεπάγεται και μία αυτεπάγγελη δίωξη. Συνεπώς κάποιος θα πάει να αναφέρει με μία μηνυτήρια αναφορά κάτι που συνέβη και εάν τυχόν δεν έχει το παράβολο των 10 ευρώ και αναφέρεται μέσα ένα συγκεκριμένο έγκλημα, δεν είναι υποχρεωμένος πάλι ο εισαγγελέας να κινηθεί τη διαδικασία; Άλλο το θέμα των εγκλήσεων, άλλο το θέμα των μηνύσεων. Είναι κάτι με το οποίο δεν συμφωνούμε.

Εμείς πιστεύουμε, κύριε Υπουργέ –και δεν θα κάνω κατάχρηση του χρόνου, ένα λεπτό θα χρειαστώ- ότι υπάρχουν δύο δυνατότητες που μπορεί το Υπουργείο σας να αξιοποιήσει.

Εμείς είπαμε, επειδή αυτό το νομοσχέδιο πραγματικά θα οδηγήσει σε κάποια επιτάχυνση, πέρα από τα αρνητικά στη φιλοσοφία του, συμφωνούμε, το υπερηφιζούμε. Αλλά αναφερόμαστε στα προβλήματα που υπάρχουν και στα παράβολα. Σας είπα το θέμα της έκθεσης και θέλω την προσοχή, κύριε Υπουργέ, και την απάντησή σας, τι θα γίνει με τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που υπάρχουν, όπως και στο θέμα της πρότυπης δίκης, της οποίας το σκεπτικό είναι κάτι πολύ σωστό, αλλά θα πρέπει να βάλουμε κάποια καλύτερα εχέγγυα.

Θα μπορούσε επιπλέον κάποια στιγμή να εξετάσετε τη δυνατότητα της ανάπτυξης της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών. Είναι κακό, λόγω ουσιαστικά της δυσκολίας και της δυσχέρειας του δημόσιου, όλες οι υποθέσεις να φτάνουν στη δικαιοσύνη. Γιατί πολλές φορές το δημόσιο έχει άδικο, το γνωρίζει ότι έχει άδικο και παρ' όλα αυτά αφήνει τον πολίτη να οδηγείται στη δικαιοσύνη. Πολλές φορές το δημόσιο δεν απαντά στις ενδικοφανείς προσφυγές που είναι υποχρεωμένο, με αποτέλεσμα να δημιουργείται πρόβλημα. Θα πρέπει, λοιπόν, να δώσουμε μεγάλη βάση στην εξωδικαστική επίλυση των διαφορών, όπως θα έπρεπε να εξεταστεί και κάποια στιγμή η δυνατότητα να αναπτυχθεί η συνάφεια των διοικητικών πράξεων. Να μπορεί με ένα δικόγραφο κάποιος να προσφύγει για παραπάνω διοικητικές πράξεις, ώστε πράγματι εκεί πέρα θα υπάρξει πολύ μεγάλος περιορισμός. Μπορεί να είναι εκατό φορολογικές παραβάσεις και πρέπει να γίνουν εκατό δικόγραφα, εκατό υποθέσεις,

Θα μπορούσε ενδεχομένως αυτή η συνάφεια να ενισχυθεί και μ' ένα δικόγραφο, οπότε με μια υπόθεση να μπορεί να ρυθμιστεί το όλο θέμα.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, εμείς δεν μπαίνουμε στη λογική, παρά τα προβλήματα που αναφέρονται στη δικαιοσύνη, ότι υπάρχει πολιτική βούληση από εσάς. Αλλά δυστυχώς από το κάθε κόμμα που κυβερνά και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. όταν ήταν στην εξουσία και η Νέα Δημοκρατία τώρα, γενικώς η εκτελεστική εξουσία αρέσκει να ελέγχει τη δικαστική. Απόδειξη αυτού είναι το άρθρο 90 του Συντάγματος όπως το είχε το ΠΑ.ΣΟ.Κ., όπως το προτείνετε και εσείς στην Αναθεώρηση που δεν δίνετε τη δυνατότητα στην ηγεσία της δικαστικής εξουσίας να διορίζεται, να εκλέγεται από το Δικαστικό Σώμα και πρέπει σώνει και καλά το Υπουργικό Συμβούλιο να αποφασίζει. Ήταν μια ρύθμιση που άρρεσε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και την είχε, είναι μια ρύθμιση που αρέσει και σε σας. Αυτό δείχνει, λοιπόν, ότι η εκτελεστική εξουσία θέλει να ελέγχει τη δικαστική. Όσο γίνεται αυτό σε ρυθμίσεις που βλέπουμε ότι είναι θετικές για την επιτάχυνση, θα έχουμε τον προβληματισμό μας στο βαθμό που ξέρουμε ότι η ηγεσία των δικαστηρίων ουσιαστικά επιλέγεται από την εκτελεστική εξουσία.

Επί της αρχής υπερψηφίζουμε το νομοσχέδιο. Πιστεύουμε ότι οι παρατηρήσεις που κάνουμε είναι προς όφελος και του νομοσχεδίου αλλά και του Υπουργείου σας για τη βοήθεια της επιτάχυνσης του έργου της δικαιοσύνης.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μια μικρή παρέμβαση για δυο-τρεις παρατηρήσεις.

Κατ' αρχάς ήθελα να σας πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως σύμφωνα με όσα ακούστηκαν στην επιτροπή της Βουλής, απόψεις και αιτήματα από τους φορείς και από τους ίδιους τους Βουλευτές, από την εισηγήτρια της Πλειοψηφίας την κ. Παπακώστα και από άλλους συναδέλφους όσον αφορά το άρθρο 35, θα ήθελα να σας πω ότι τελικά αποσύρω το άρθρο 35 από το νομοσχέδιο που αφορά τον τρόπο υπολογισμού των αμοιβών των δικηγόρων. Αυτό ως προς την πρώτη παρατήρησή.

Δεύτερον, όσον αφορά την τροπολογία της εισηγήτριας της Πλειοψηφίας σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων ως προς τις μεταθέσεις των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, είναι μια τροπολογία που έχει κάποια λογική, αλλά επιφυλάσσομαι να τη μελετήσω, να διαβουλευτώ με τους ενδιαφερομένους στο προσεχές νομοσχέδιο και ίσως να τη φέρω αργότερα προς συζήτηση.

Τέλος, όσον αφορά αυτό που είπατε εσείς, κύριε Νικητιάδη, για τα διοικητικά εφετεία, προσεχώς θα συστήσω ειδική επιτροπή η οποία θα εξετάσει συνολικά το θέμα των διοικητικών πρωτοδικείων και εφετείων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Υπουργέ.

Έχει ζητήσει το λόγο ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, κ. Γιώργος Καρατζαφέρης.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθό - δοξου Συναγερμού): Κύριε Πρόεδρε, θα απασχολήσω το Σώμα για ελάχιστα λεπτά.

Κύριε Υπουργέ, δεν θα κάνω μια ανάλυση του νομοσχεδίου σας. Νομίζω ότι ήταν εμπεριστατωμένη η μαγνητική τομογραφία την οποία έκανε ο άριστος νομικός ο κ. Πλεύρης, ο οποίος εξάλλου με μεταπτυχιακές σπουδές στη Νυρεμβέργη μετέφερε και το πνεύμα από την πρώτη σχολή νομικών, σχολή στην οποία φοίτησαν μεγάλοι νομικοί και καθηγητές της Ελλάδος όπως ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος.

Πήρα το λόγο για ένα μείζον θέμα δημοκρατίας. Αυτές τις μέρες είδαμε να διώκεται ο πρόεδρος του συνδικαλιστικού οργάνου της δικαστικής εξουσίας, δηλαδή, εισαγγελέων και δικαστών. Αυτό ήταν άκομψο, κύριε Υπουργέ. Βεβαίως, η φωτο-

γραφία η οποία δημοσιεύεται σήμερα στις εφημερίδες της συνάντησής σας με τον κ. Μπάγια, είναι εύγλωττη, όμως είναι μια κακή αρχή. Καταλαβαίνω ότι μπορούμε να συζητήσουμε αν θέλετε ξανά το θέμα του συνδικαλισμού σε ευαίσθητους φορείς, όπως η δικαιοσύνη και η αστυνομία. Όσο όμως είναι θεσμοί της χώρας, πρέπει να τους σεβόμαστε. Είναι απαραίτητη προϋπόθεση να σεβόμαστε την αντίσταση, την αντίδραση, τη θέση, το λόγο του συνδικαλισμού. Εξάλλου, γι' αυτό υπάρχει ο συνδικαλισμός. Το να διώκεται για συνδικαλιστική δράση ο πρόεδρος ενός οργάνου, νομίζω ότι αυτό είναι ένα πρόβλημα δημοκρατίας και είναι κακή αρχή. Αύριο το πρωί ο Αρχηγός της Αστυνομίας θα εγκалέσει τον Πρόεδρο των Αστυνομικών. Και αν ανοίξει αυτή η ιστορία, αύριο το πρωί ο οποιοσδήποτε επιχειρηματίας ενδεχομένως ενοχλημένος από τη συνδικαλιστική δράση ενός υπαλλήλου, θα τον καθίσει στο σκαμνί.

Παρακαλώ πάρα πολύ να ληφθεί σοβαρά υπόψη αυτή η παρατήρηση. Γνωρίζω τη δική σας ευαισθησία, αλλά θα ήθελα να υπάρχει στα Πρακτικά της Βουλής η δική σας θέση γι' αυτό το θέμα, το οποίο ταλανίζει πράγματι τη δικαιοσύνη και έχει δημιουργήσει τεράστιο πρόβλημα ανάμεσα σε δικαστικούς αλλά και εισαγγελέες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζετε την εκτίμηση και το σεβασμό που τρέφω και σε σας και στο αξίωμα το οποίο υπηρετείτε. Ήδη τη Δευτέρα έκανα μια εμπεριστατωμένη ανάλυση των θέσεων πάνω σ' αυτό το ζήτημα και δεν θα επανέλθω. Εκείνο μόνο το οποίο θέλω να πω είναι ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι ανοιχτό προς όλους και δέχεται τους πάντες χωρίς αυτό να έχει καμμία, μα καμμία σημειολογία και καμμία παρερμηνεία. Είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης ανοιχτό, τους ακούει όλους και προσπαθεί μέσα σ' ένα κλίμα αρμονίας σ' ένα κλίμα συμβατότητας των διαφόρων λειτουργιών του συνδικαλισμού, της ιεραρχίας ορισμένων θεσμικών λειτουργιών να μπορέσει να βρει τη χρυσή τομή.

Εν πάση περιπτώσει όμως, θα επαναλάβω για να κλείσω αυτό το οποίο επανειλημμένως έχω πει και εδώ από το Βήμα της Βουλής και εκτός Βουλής ότι δεν είμαι διατεθειμένος η δικαιοσύνη να εκτραπεί από τα ήρεμα νερά που οδηγείται κατά τους τελευταίους μήνες. Η δικαιοσύνη θα προχωρήσει ήρεμα. Σήμερα έχουμε δικαιοσύνη με ήρεμους, σωστούς, αντικειμενικούς και καλούς δικαστές και ευελπιστούμε και φιλοδοξούμε να την πάμε ακόμα πιο ψηλά, να θωρακίσουμε ακόμη περισσότερο αυτό το λειτουργήμα και να καταστήσουμε τους δικαστές όπως είναι σε όσο δυνατόν υψηλότερο επίπεδο, ώστε πραγματικά να επιτελούν το καθήκον τους με την ευσυνειδησία που οφείλουν να έχουν απέναντι στο λειτουργήμα που ασκούν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο για μια σύντομη παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακολουθώ εδώ και μέρες τη δυσκολία και την αμηχανία του κυρίου Υπουργού Δικαιοσύνης. Ήρεμα νερά στη δικαιοσύνη ως θεσμικό χώρο δεν μπορούν να υπάρχουν, όταν δεν διασφαλίζονται οι στοιχειώδεις προϋποθέσεις της εσωτερικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργιών. Ηρεμία, διαφάνεια και σεβασμός του κράτους δικαίου στον ίδιο το χώρο της δικαιοσύνης δεν μπορεί να υπάρχει όταν στο εσωτερικό της δικαιοσύνης προσβάλλονται θεμελιώδη δικαιώματα ατομικής και ομαδικής δράσης καθώς όλοι γνωρίζουμε ότι ο θεσμός των δικαστικών ενώσεων είναι συνταγματικά κατοχυρωμένος η δε λειτουργία τους και ο τρόπος διατύπωσης του συνδικαλιστικού τους λόγου κατοχυρώνεται από τον οργανισμό των δικαστηρίων.

Ο Υπουργός της Δικαιοσύνης δεν είναι παρατηρήτης των εξελίξεων ούτε αναπέμπει ευχές. Ο Υπουργός της Δικαιοσύνης είναι κατά το Σύνταγμα ο πειθαρχικός προϊστάμενος του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Και στην προκειμένη περίπτωση με τη διώξη κατά του Προέδρου της Ένωσης Εισαγγελέων του κ.

Σωτήρη Μπάγια, ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου παραβιάζει το Σύνταγμα και το νόμο, θίγει θεμελιώδη δικαιώματα εκπέμπει ένα μήνυμα αυταρχισμού και προσβολής της εσωτερικής ανεξαρτησίας, δηλαδή, της λειτουργικής ανεξαρτησίας και της προσωπικής ανεξαρτησίας των εισαγγελικών λειτουργών και όλων των δικαστικών λειτουργών. Και ξέρετε πολύ καλά ότι και ο εισαγγελικός λειτουργός είναι ισόβιος δικαστικός λειτουργός και όταν ασκεί τα δικανικά του καθήκοντα δεν υπόκειται σε ιεραρχικό έλεγχο.

Άρα, δεν μπορεί να αρκείται σ' αυτού του είδους τη μετριοπαθή στάση ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης. Η Κυβέρνηση επέλεξε τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Έχει πολιτική ευθύνη γι' αυτά που συμβαίνουν στη δικαιοσύνη και επιπλέον έχει και νομική ευθύνη η Κυβέρνηση, διότι γι' αυτό υπάρχουν οι πειθαρχικές διαδικασίες που περιλαμβάνουν και συστάσεις, γι' αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης έχει αυτήν τη συνταγματικά κατοχυρωμένη πειθαρχική αρμοδιότητα, την οποία οφείλει να ασκεί στο όνομα του ελληνικού λαού, δηλαδή, στο όνομα της δημοκρατικής αρχής και της αρχής του κράτους-δικαίου.

Αυτά, όταν δεν τηρούνται στο εσωτερικό της δικαιοσύνης, αλίμονο, αλλά δεν μπορούν να τηρηθούν και στο εσωτερικό της κοινωνίας. Άρα, υπάρχει μείζον θεσμικό πρόβλημα και έχει καταστεί σύμβολο του αγώνα για την προστασία της ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών ο κ. Μπάγιας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Βενιζέλος προφανώς κάνει κάποια σύγχυση. Ενώ υποστηρίζει και στηρίζει κάποια από τις θέσεις και κάποια από τα πρόσωπα που περιλαμβάνονται στις θέσεις που υποστηρίζει, ταυτόχρονα γίνεται αρχιδικαστής. Μπαίνει στην ουσία, κρίνει και τέμνει τη διαφορά. Το λάθος, το οποίο διαπράττει, δεν είναι μόνο αυτό. Είναι ότι προκαλεί τον Υπουργό Δικαιοσύνης να πάρει θέση και να γίνει και ο ίδιος αρχιδικαστής.

Αυτό εμείς, κύριε Πρόεδρε, το έχουμε ξεκαθαρίσει. Εμείς δεν θα κάνουμε πεδίο κομματικών αντιπαράθεσεων τη δικαιοσύνη. Σεβόμαστε το συνδικαλισμό, σεβόμαστε την ιεραρχία της δικαιοσύνης και γι' αυτό με ψυχραιμία, με σύνεση, με σωφροσύνη οδηγούμε τη δικαιοσύνη σε ήρεμα νερά. Εκεί, κύριε Βενιζέλο, θα την οδηγήσουμε.

Εσείς κάντε τη δουλειά σας, φωνάξτε! Βρήκατε σύμβολο, αφού δεν είχατε μέχρι τώρα. Βρήκατε τον κ. Μπάγια. Καλά κάνετε και βρήκατε σύμβολο. Έχετε ανάγκη να βρείτε σύμβολο. Εμείς έχουμε το δρόμο μας, έχουμε την πορεία μας, τιμούμε το θεσμό, τους θεσμούς και πάνω σ' αυτήν τη γραμμή θα πορευτούμε με ψυχραιμία, όπως είπα, νηφαλιότητα και σωφροσύνη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Για δύο λεπτά, κύριε Βενιζέλο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο Υπουργός της Δικαιοσύνης οφείλει να αντιληφθεί κάτι πάρα πολύ απλό. Το Σύνταγμα και ο νόμος αναθέτουν αρμοδιότητες, δηλαδή, καθήκοντα στην Κυβέρνηση που υπόκεινται στον έλεγχο της Βουλής και εξαρτάται από την εμπιστοσύνη της και ατομικά στον εκάστοτε Υπουργό Δικαιοσύνης.

Όποια αρμοδιότητα πειθαρχικού χαρακτήρα ή χαρακτήρα εποπτείας της λειτουργίας της δικαιοσύνης -και άρα εγγύησης της ανεξαρτησίας της- έχει ο Υπουργός, την έχει και η Βουλή, γιατί η Βουλή ασκεί έλεγχο επί του Υπουργού, ο οποίος εξαρτάται από την εμπιστοσύνη της Βουλής.

Άρα, όταν ο κύριος εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κρίνει ότι έχει συντελεστεί ένα πειθαρχικό αδίκημα ήδη, πριν καν ολοκληρωθεί η προκαταρκτική εξέταση, όταν ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου απευθύνει εντολή στον αντεισαγγελέα και του δίνει συγκεκριμένες οδηγίες για το τι και πώς θα ρωτήσει τον εγκαλούμενο πρόεδρο της Ένωσης Εισαγγελέων, όταν ο εισαγγε-

λέας του Αρείου Πάγου, ενώ έχει δώσει την παραγγελία για την κίνηση πειθαρχικής εντολής, συγκαλεί εν ώρα λειτουργίας των δικαστηρίων σύσκεψη των εισαγγελικών λειτουργών που υπηρετούν στο Πρωτοδικείο Αθηνών, στο μεγαλύτερο δικαστήριο της χώρας και προδικάζει το αποτέλεσμα της έρευνας, υπάρχει πρόβλημα.

Ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης δεν είναι ο ουδέτερος τρίτος που κάνει ρεπορτάζ για όσα συμβαίνουν στη δικαιοσύνη. Έχει θεσμική ευθύνη, όχι για τα ήρεμα νερά με αδιαφάνεια, αλλά για τη θεσμική λειτουργία της δικαιοσύνης, για τη διασφάλιση του κύρους, του ελεύθερου φρονήματος και της ανεξαρτησίας των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών. Όλα τα άλλα είναι «απορία ψάλτου βηξ».

Δεν μπορεί να μην έχουμε ευθύνη γι' αυτά που συμβαίνουν, να μην παίρνουμε θέση και να μην έχουμε ευθύνη κι απλώς να θέλουμε να πάνε τα πράγματα καλά, να ευχόμαστε να ήταν διαφορετικά τα πράγματα. Υπάρχει καταστολή στο χώρο της δικαιοσύνης.

Υπάρχει εκφοβισμός και ο φοβισμένος δικαστής δεν είναι ελεύθερος και δίκαιος δικαστής. Έχει υποχρέωση η Βουλή και άρα και η Κυβέρνηση να προστατέψει το ελεύθερο φρόνημα και το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της δικαιοσύνης και των δικαστικών λειτουργών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ορίστε, κύριε Κουβέλη.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, με σύνεση και νηφαλιότητα και χωρίς τη διεκδίκηση να γίνει ο οιοσδήποτε εδώ αρχιδικαστής, αλλά για ακούστε την εξέλιξη των γεγονότων.

Κύριε Πρόεδρε, διατάσσει ο κ. Σανιδάς τη διενέργεια προκαταρκτικής πειθαρχικής εξέτασης και προτού ασκηθεί η πειθαρχική δίωξη, ο κ. Σανιδάς, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου διακόπτει παρανόμως τη λειτουργία των δικαστηρίων, συγκαλεί συγκέντρωση των εισαγγελικών λειτουργών του Πρωτοδικείου Αθηνών και εμφανίζεται να επιχειρηματολογεί υπέρ της άποψης ότι έχει συντελεστεί πειθαρχικό αδίκημα εκ μέρους του κ. Μπάγια.

Εγώ δεν σας καλώ να κρίνετε οτιδήποτε άλλο, αλλά στο πλαίσιο των δικών σας αρμοδιοτήτων να μας πείτε επιτέλους, είναι σύμνομη η συμπεριφορά του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου να διακόπτει τη λειτουργία των δικαστηρίων και να προσκαλεί τους εισαγγελικούς λειτουργούς, όχι να τους ενημερώσει μόνο, αλλά να τους ενημερώσει και να υποστηρίξει ότι αποδεδειγμένα συντελεσθήσαν τα πειθαρχικά αδικήματα εκ μέρους του κ. Μπάγια και εν συνεχεία να ακολουθήσει η πειθαρχική δίωξη του προέδρου της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος.

Εγώ αυτό σας καλώ να κρίνετε κι αυτό είναι στην αρμοδιότητά σας. Εσείς ασκείτε πειθαρχική εξουσία επί του εισαγγελέως του Αρείου Πάγου και τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, τα οποία σας βεβαιώνω δεν αμφισβητήθηκαν και δεν αμφισβητούνται από κανέναν, αναδεικνύουν τουλάχιστον την υποχρέωσή σας να ξεκινήσετε πειθαρχική έρευνα σε βάρος του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Και το λέω αυτό, διότι, κύριε Υπουργέ, εσείς μπορεί να υποστηρίζετε και να διεκδικείτε -δεν έχω αντίρρηση να προσχωρήσω στην άποψή σας- τα ήρεμα νερά στο χώρο της δικαιοσύνης, αλλά ο κ. Σανιδάς, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, τα ταράσσει αυτά τα νερά και δημιουργεί τρέμουσα δικαιοσύνη, όπως επανειλημμένα σας είπα, με συγκεκριμένες ενέργειες. Οι ενέργειές του αυτές δεν μπορούν να είναι στο απυρόβλητο εξαιτίας της δικής σας επιλογής να περιορίζεσθε στο ρόλο του παρατηρητή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθό - δοξου Συναγερμού): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Έχει ζητήσει το λόγο για μία σύντομη παρέμβαση, δευτερολογία ο κ. Καρατzaφέρης, Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθό - δοξου Συναγερμού): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι αδικούμε τη

σοβαρότητα του θέματος, όταν προσωποποιούμε και κομματικοποιούμε πράγματα.

Δεν είναι θέμα αν ο κ. Σανιδάς είναι Νεοδημοκράτης ή ο κ. Μπάγιας ενδεχομένως είναι ΠΑ.ΣΟ.Κ., ούτε ότι ο ένας γίνεται σύμβολο αυτήν τη στιγμή της άλλης υποθέσεως. Το θέμα είναι αν θα υπερασπιστούμε τους θεσμούς, γιατί είναι άκρως θεσμικό το θέμα και αν ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης θα δεχθεί αυτήν την εξέλιξη, αυτήν την πραγματικότητα, αυτό το γίνεσθαι με παθητικό τρόπο ή θα αναλάβει μία πρωτοβουλία που εκείνος θα κρίνει ποια είναι.

Πιστεύω, όμως, ότι παθητικά δεν μπορούμε να περάσουμε αυτό το γεγονός, το οποίο σηματοδοτεί ενδεχομένως δραματικές και δυσμενείς εξελίξεις, όχι περιοριστικά εις το χώρο της δικαιοσύνης, αλλά όπου αναπτύσσεται συνδικαλισμός. Πολύ φοβούμαι ότι αύριο με τον ίδιο τρόπο, θα πάρει φόρα ο κ. Βουρλούμης να εγκალέσει τους συνδικαλιστές του Ο.Τ.Ε. ή οποιοσδήποτε άλλος.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι καλύτερα είναι το προλαμβάνειν παρά το θεραπεύειν. Μπορείτε, κύριε Υπουργέ, εσείς να κρίνετε το πώς να πάρετε θέση. Όμως, παθητικά δεν μπορούμε να προπεράσουμε αυτό το θεσμικό απόηχο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, εμείς, όπως είπα, δεν έχουμε λόγους να δημιουργήσουμε αναταραχή στη δικαιοσύνη. Εμείς εμπιστευόμαστε τη δικαιοσύνη.

Υπήρξαν διάφορες ενέργειες, οι οποίες έχουν απόλυτο το στοιχείο της νομιμότητας, που βεβαίως θα κριθούν μέσα από τα αρμόδια όργανα της δικαιοσύνης. Εμείς τα εμπιστευόμαστε αυτά τα όργανα που θα κρίνουν κι αυτήν την υπόθεση και όλες τις άλλες υποθέσεις και επομένως δεν έχουμε κανένα λόγο να προχωρήσουμε και να δημιουργήσουμε αναταραχές. Η Αντιπολίτευση θέλει να δημιουργεί αναταραχές στη δικαιοσύνη.

Ξέρετε πολύ καλά, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι επί τόσο καιρό προσπαθούμε να κλείσουμε αυτές τις πληγές, που τα διάφορα παραδικαστικά μιας άλλης, περασμένης εποχής είχαν δημιουργήσει. Και τώρα που ήδη δημιουργήσαμε και στήσαμε μία καλή δικαιοσύνη, μια σωστή δικαιοσύνη, η Αντιπολίτευση επιδιώκει να βρει σύμβολα για να στηρίξει την ανεπάρκεια των επιχειρημάτων της, την ανεπάρκεια της πολιτικής της εκπροσώπησης.

Εμείς θα παραμείνουμε στις θέσεις που έχουμε. Ασκοούμε τα καθήκοντά μας με σοβαρότητα και σύνεση. Για τα όσα ελέχθησαν από τον κ. Κουβέλη, εμάς δεν μας ήλθε κάτι επίσημο και, επομένως, εγώ δεν μπορώ να συζητήσω επί φημών, σπερμολογιών και κουτσομπολιών, τα οποία λέγονται από εδώ και από εκεί. Αν έχω κάποιο επίσημο έγγραφο, το οποίο θα καταγγέλλει και θα αποδεικνύονται ορισμένα πράγματα, τότε θα σκεφτώ. Επί του παρόντος δεν έχω τίποτα απ' αυτά. Λέγονται σε διάφορους διαδρόμους.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι η πορεία μας είναι ξεκάθαρη και είναι πορεία που κυρίως, όπως είπα και ο κ. Καρτζαφέρης, σέβεται και στηρίζει τους θεσμούς.

Όσον αφορά τον κ. Βουρλούμη κ.λπ., είναι άλλο ο συνδικαλισμός στη δικαστική εξουσία και άλλο στη Γ.Σ.Ε.Ε. και σε άλλες οργανώσεις. Εδώ μιλάμε για μία θεσμική λειτουργία, όπου και ο συνδικαλισμός έχει ένα συγκεκριμένο θεσμικό ρόλο. Δεν είναι το ίδιο όλοι οι συνδικαλισμοί.

Γι' αυτό, λοιπόν, μπροστά στις δύο εξουσίες, εμείς κρατούμε αυτήν τη θέση, μία θέση, η οποία νομίζω ότι οδηγεί τη δικαιοσύνη σωστά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ.

Με την άδεια του Σώματος θα κλείσουμε αυτήν την παρέμβαση με μία σύντομη δίλεπτη παρέμβαση του κ. Αποστολάκου, Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Νέας Δημοκρατίας.

Ορίστε, κύριε Αποστολάκο, έχετε το λόγο.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Πράγματι η παρέμβασή μου θα είναι δίλεπτη. Αναρωτιέμαι μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα αν γίνεται νομοθετικό έργο ή κοινοβουλευτικός έλεγχος. Αν δεν κάνω λάθος, τα όσα ελέχθησαν από τον Πρόεδρο του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, από τον κ. Βενιζέλο και τον κ. Κουβέλη ανάγονται σε θέματα κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Παρουσιάζεται, κύριε Πρόεδρε, το εξής οξύμωρο σχήμα: Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος κατά τη συζήτηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου ασκήθηκε στην αρμόδια επιτροπή, εφαρμοζόμενης μίας από τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού και του Συντάγματος. Και για το ίδιο θέμα –είναι καταγεγραμμένο στα Πρακτικά– δόθηκαν οι αρμόδιες απαντήσεις από τον κύριο Υπουργό.

Εκείνο που δεν κατάλαβα όμως είναι τι ζητάτε. Να κάνει παρέμβαση ο κύριος Υπουργός στον πρόεδρο του Αρείου Πάγου; Όμως, δεν άκουσα να λεχθεί τίποτα, κύριε Πρόεδρε, για το ποια είναι η παράβαση που έκανε. Ποια διάταξη παρέβη ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου, για να τον ελέγξει πειθαρχικά ο Υπουργός Δικαιοσύνης; Φαίνεται ότι έχουμε χάσει τον έλεγχο των λεγομένων εδώ μέσα.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, τριάντα τέσσερις μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί-καθηγητές από το 14ο Γενικό Λύκειο Αθηνών.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τους ενημερώνουμε ότι σήμερα διεξάγεται συζήτηση επί νομοσχεδίου αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, την οποία συζήτηση και παρακολουθείτε.

Εισερχόμεθα τώρα στον κατάλογο των εγγεγραμμένων ομιλητών. Υπενθυμίζω ότι η συζήτηση είναι ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής Αχαΐας κ. Μιχάλης Μπεκίρης.

Ορίστε, κύριε Μπεκίρη.

ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η λειτουργία της δημοκρατίας μας στις συνθήκες ειρήνης και ευημερίας αυξάνει την ευθύνη μας απέναντι στην ελληνική κοινωνία να διασφαλίσουμε την απρόσκοπτη λειτουργία της ελληνικής δικαιοσύνης. Το δημοκρατικό μας πολίτευμα οφείλει να παρέχει τα εχέγγυα εκείνα, ώστε η δικαιοσύνη να αποδίδεται με ακεραιότητα, ανεξαρτησία, υπευθυνότητα, επαγγελματική επάρκεια και ταχύτητα.

Η κατάσταση στην ελληνική δικαιοσύνη κάθε άλλο παρά εύκολη μπορεί να χαρακτηριστεί. Τα προβλήματα είναι πάρα πολλά και ήδη γνωστά. Τεράστιος αριθμός ένδικων διαφορών αναμένει την εκδίκασή του. Η πολυνομία, η διάσπαρτη παράθεση διατάξεων, η αντιφατικότητα αυτών, η ασάφεια δικαίου είναι παρούσες. Η ταλαιπωρία των διαδίκων και των δικηγόρων είναι αφόρητη.

Η μοίρα του Έλληνα δικαστή, όπως έχει ήδη ειπωθεί, μοιάζει πράγματι με τη μοίρα του Σίσυφου. Όσο περισσότερο μοχθεί, τόσο περισσότερο επιφορτίζεται με μεγαλύτερο αριθμό υποθέσεων. Οι συνθήκες εργασίας όλου του νομικού κόσμου, τείνουν να γίνουν εξοντωτικές.

Η στάση της Κυβέρνησης Καραμανλή απέναντι στα πολλά χρόνια προβλήματα της δικαιοσύνης που κληρονόμησε από το χθες, είναι και θαρραλέα και δημιουργική και επιζητεί να βελτιώσει σε πάρα πολλά επίπεδα τους όρους της απονομής της.

Μαγικές λύσεις ασφαλώς και δεν υπάρχουν, ούτε επιζητείται από εμάς η ωραιοποίηση της κατάστασης. Τίθενται όμως στόχοι. Επιχειρείται συγκροτημένος σχεδιασμός και παρατίθενται λύσεις, η εφαρμογή των οποίων θα επιφέρει ανακούφιση στην υφιστάμενη κατάσταση.

Το υπό ψήφιση νομοσχέδιο επιχειρεί ειδικότερα τη βελτίωση και την επιτάχυνση των διαδικασιών στη διοικητική δίκη με

σειρά ρυθμίσεων που χαρακτηρίζονται από καινοτομία, προωθούνται με αίσθηση του μέτρου, ώστε να επιφέρουν ήπιες αλλαγές και εντάσσονται αρμονικά στο ήδη υπάρχον νομικό πλαίσιο, αξιοποιώντας μάλιστα τόσο τις νομολογιακά προταθείσες λύσεις όσο και τις δικονομικές ρυθμίσεις που έχουν δοκιμαστεί και έχουν λειτουργήσει αποδοτικά σε σχετικούς τομείς του δικαίου.

Ιδιαίτερα, όμως, η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει τα εγνωσμένα προβλήματα της δικαιοσύνης, πρωτίστως με κοινωνική ευαισθησία και ειδικότερα, όσον αφορά τη διοικητική δίκη, επιχειρεί με το παρόν νομοσχέδιο να παρέμβει με σειρά μέτρων που θα επιφέρουν την καλύτερη ευαισθησία των όρων της απονομής της, ώστε να συμβάλει ενεργά και στην προστασία του απλού πολίτη, του δικαιωθέντος αλλά και του αδικούμενου.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η κοινωνική ευαισθησία και το αίσθημα του σεβασμού και της προστασίας του πολίτη που αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας μας, προβάλλεται και χαρακτηρίζει πολλές από τις διατάξεις του νομοσχεδίου.

Έως τώρα με την ισχύουσα νομοθεσία, το δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου δεν εκτελούσαν τις τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, όταν αυτές δικαιώναν τον πολίτη, αλλά απαιτούνταν να καταστούν αυτές αμετάκλητες μετά την εκδίκαση αναιρέσής τους ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Απεναντίας, ο απλός πολίτης, όταν δεν δικαιωθεί τελεσίδικα, δεν προστατεύεται έστω και αν ασκήσει αναίρεση, διότι η τελεσίδικη απόφαση εκτελείται αμέσως εις βάρος του.

Αυτή η ανισότητα αίρεται πλέον, να αντιμετωπίζεται, δηλαδή, από τη δικαιοσύνη η διοίκηση και ο πολίτης με δύο μέτρα και δύο σταθμά. Εάν το δημόσιο ή τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου χάσουν τη δίκη τελεσίδικα, οφείλουν άμεσα να συμμορφωθούν με τη σχετική απόφαση.

Οι ασφαλισμένοι αλλά και οι εργαζόμενοι όταν αντιδρούν με οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης ή με το δημόσιο ή με νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αντίστοιχα, απαλλάσσονται πλέον από την καταβολή του τέλους δικαστικού ενσήμου για κατηγορία υποθέσεων έως του ποσού των 6.000 ευρώ. Εξάλλου, θεσπίζεται ανώτατο όριο στο παράβολο που πρέπει να καταβληθεί, ώστε να μην επιβαρύνεται υπερβολικά ο φορολογούμενος πολίτης.

Δίνεται για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη το δικαίωμα στον πολίτη να ζητήσει να μην καταστεί γνωστό το όνομά του σε όλα τα στάδια της δίκης, ώστε να μην κοινολογηθούν στοιχεία που αφορούν την υγεία του ή άλλα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.

Ο εργαζόμενος στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που υπηρετεί στην επαρχία έως τώρα ήταν υποχρεωμένος να προσφύγει στα δικαστήρια της πρωτεύουσας, αν ήθελε να προσβάλει απόφαση που εκδόθηκε από τις κεντρικές υπηρεσίες Υπουργείων ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Με τη νέα ρύθμιση, αρμόδιο δικαστήριο θα είναι του τόπου όπου υπηρετεί, ώστε να αποφεύγεται η ταλαιπωρία του στα δικαστήρια της πρωτεύουσας.

Επιτρέπεται στον πολίτη να ασκήσει εκ νέου αγωγή, εάν έχασε τη δίκη που ξεκίνησε με την προγενέστερη αγωγή του για λόγους τυπικούς, παραδείγματος χάριν, για κάποια δικονομική παρατυπία. Μεγιστοποιείται η προσωρινή δικαστική προστασία του πολίτη, η λεγόμενη «άμεση δράση της ελληνικής δικαιοσύνης». Εισάγονται επωφελεσύτερες γι' αυτόν ρυθμίσεις σε πολλές περιπτώσεις. Παραδείγματος χάριν, αν εκ παραδρομής ζητηθεί προσωρινή δικαστική προστασία σε αναρμόδιο δικαστήριο, η σχετική αίτηση αναστολής παραπέμπεται στο αρμόδιο δικαστήριο μαζί με την κύρια υπόθεση.

Εισάγεται νομοθετικά, για πρώτη φορά στην ελληνική δικαιοσύνη, η διαδικασία και η δυνατότητα της ηλεκτρονικής υποβολής και διακίνησης δικογράφων και κάθε σχετικού με τη δίκη εγγράφου. Είναι αληθινά πρωτοποριακή για τα ελληνικά δεδομένα η ρύθμιση, η οποία θα απαλλάξει δικηγόρους και διαδίκους από μετακινήσεις, ταλαιπωρία και έξοδα.

Θεσμοθετείται η δυνατότητα να εξετάζονται εκτός ακροατηρίου, με την παρουσία δικαστή –και με ταυτόχρονη μετάδοση

της εικόνας και του ήχου στην αίθουσα συνεδρίασής του δικαστηρίου- μάρτυρες, πραγματογνώμονες και διάδικοι.

Ο προτεινόμενος περιορισμός των αναβολών σε μια διοικητική δίκη θα συμβάλει αποτελεσματικά στην επιτάχυνση της δίκης, αλλά περαιτέρω δεν θα επιβαρύνει το διάδικο πολίτη με περιττά έξοδα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δεν είναι σκοπός μου να αναφερθώ με λεπτομέρειες σε επί μέρους διατάξεις του υπό ψήφιση νομοσχεδίου που είναι πολυποικίλες και ιδιαίτερου νομικού ενδιαφέροντος, αλλά να επισημάνω το σεβασμό προς τον πολίτη και την κοινωνική ευαισθησία που διαπνέει αρκετές απ' αυτές.

Αξίζει, όμως, η αναφορά στην εισαγωγή της πρότυπης δίκης και κατά μεταφορά της αντίστοιχης διάταξης από το γερμανικό δίκαιο στα δικά μας δικονομικά δεδομένα.

Στη διοικητική δικαιοσύνη εκκρεμούσαν και εκκρεμούν πάρα πολλές υποθέσεις με όμοια νομική βάση. Η εκδίκαση από τα πρωτοβάθμια, τα δευτεροβάθμια δικαστήρια και τέλος, το Συμβούλιο της Επικρατείας των υποθέσεων αυτών, έως ότου έρθει η ώρα της έκδοσης αμετάκλητων αποφάσεων και να παγιωθεί η κρατούσα νομολογία, είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα, επίπονη και δαπανηρή για τον πολίτη. Εκτός αυτού, όμως, απασχολεί υπέρμετρα τους δικαστικούς λειτουργούς, επιβαρύνει τα πινάκια των δικασίμων και ακόμη και όταν παγιωθεί η σχετική νομολογιακή λύση, όλες αυτές οι υποθέσεις συνεχίζουν να εκδικάζονται σε όλους τους βαθμούς.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, παρέχεται η δυνατότητα σε συντομότερο χρονικό διάστημα να αποφαίνεται, κατόπιν αναιρέσεων, το Ανώτατο Δικαστήριο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ώστε να επιλύεται αμετάκλητα και με ασφάλεια το νομικό θέμα που έχει μείζονα οπουδιαιότητα ή αφορά πλήθος υποθέσεων. Εξοικονομούνται έτσι πολύτιμες ανθρωποώρες εργασίας, ώστε οι δικαστικοί λειτουργοί να αποδίδουν δικαιοσύνη σε πλήθος άλλων ένδικων διαφορών που έχουν νομικό μέρος αξιοέρευνας και ποικίλο πραγματικό μέρος, αντί να αναλώνονται με την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών που διαιωνίζονται, κενές νομικού περιεχομένου.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τελειώνοντας, αποδεικνύεται ότι η παρούσα Κυβέρνηση ούτε έλλειμμα κοινωνικής ευαισθησίας έχει ούτε αδυνατεί να αντιληφθεί την κατάσταση που βιώνει καθημερινά ο Έλληνας πολίτης στις δικαστικές αίθουσες. Αντίθετα, εκτελεί το καθήκον της, παρατηρεί με προσοχή τα προβλήματα που υφίστανται στον ευαίσθητο χώρο της δικαιοσύνης, δεν κλείνει τα μάτια στα δύσκολα, έχει τις ορθές λύσεις, τις εκθέτει με παρηγορία, τις προτείνει για ψήφιση στο Κοινοβούλιο και αναμένει την εφαρμογή τους από το νομικό κόσμο της χώρας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει η Βουλευτής Επικρατείας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Θάλεια Δραγώνα.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε το λόγο.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου που συζητάμε έρχεται, σύμφωνα με τον τίτλο του και την αιτιολογική έκθεση, να επιταχύνει τους ρυθμούς απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης, οι οποίοι σήμερα είναι εξαιρετικά βραδείς και οδηγούν σε φαινόμενα αρνησιδικίας.

Το νομοσχέδιο αναμφισβήτητα περιέχει πολλές θετικές διατάξεις, όπως ενδεικτικά είναι η δυνατότητα άσκησης δεύτερης αγωγής όταν η πρώτη έχει απορριφθεί για λόγους τυπικούς, η πρόβλεψη για ηλεκτρονική διακίνηση των εγγράφων που απευθύνονται στα δικαστήρια, η κατάργηση των διατάξεων που αναστέλλουν την εκτέλεση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων υπέρ του δημοσίου.

Ωστόσο, στο σημείο αυτό, θα ήθελα να τονίσω ότι σύντομα πρέπει να καταργηθούν στο σύνολό τους οι προβλέψεις που οδηγούν σε προνομιακή θέση του δημοσίου. Όχι μόνο αντίκεινται στη συνταγματική κατοχυρωμένη ισότητα των διαδίκων και

στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αλλά ενισχύουν τη δυσπιστία του πολίτη έναντι του δημοσίου και την πεποίθηση ότι στον αγώνα του για την προστασία των δικαιωμάτων του συναντά εμπόδια που δεν συνάδουν σ' ένα σύγχρονο κράτος δικαίου. Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης απέναντι στο κράτος έχει θεμελιακή σημασία, όταν διαπραγματευόμαστε ζητήματα δικαιοσύνης.

Παρά, λοιπόν, τις σχετικές διατάξεις του νομοσχεδίου, το τελικό αποτέλεσμα είναι αμφίβολο. Σε αυτό που κατά βάση στοχεύουν οι διατάξεις, είναι να διορθώσουν προβλήματα που ανέδειξε η δικαστηριακή πρακτική και θεωρία από την εφαρμογή του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε σχετικά πρόσφατα.

Όμως, ακόμα και αν δεχθούμε ότι κάποιες από τις ρυθμίσεις ενδέχεται να μειώσουν το φόρτο εργασίας των δικαστηρίων και κατ' επέκταση, να επιταχύνουν την έκδοση αποφάσεων, θα πρέπει να δούμε την πραγματική αιτία του προβλήματος, αν θέλουμε να το αντιμετωπίσουμε ριζικά και στην ολότητά του.

Οι υποθέσεις που εκδικάζουν τα διοικητικά δικαστήρια προέρχονται από διαφορές μεταξύ του δημοσίου και των ιδιωτών, οι οποίοι αναγκάζονται να προσφύγουν στα δικαστήρια για προστασία των δικαιωμάτων τους. Σε μία χώρα όπου τα φαινόμενα κακοδιοίκησης δεν φαίνεται να αποτελούν μεμονωμένες περιπτώσεις, όπου η διοίκηση συχνά παρεκκλίνει από τη νομιμότητα και αντιμετωπίζει τον πολίτη μ' ένα πνεύμα ευθυνοφοβίας και εχθρότητας, αφήνοντας ως μοναδική διέξοδο την προσφυγή στη Δικαιοσύνη -εξάλλου, είχαμε πρόσφατα την ευκαιρία να συζητήσουμε τα θέματα αυτά με αφορμή την ετήσια Έκθεση του Συνηγρού του Πολίτη- αποσπασματικές διατάξεις, όσο καλοπροαίρετες και αν είναι, δεν μπορούν να λύσουν αποτελεσματικά το πρόβλημα.

Παράλληλα, οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι άλλος ένας σημαντικός παράγοντας που συμβάλλει στο πρόβλημα είναι η κακή ποιότητα της νομοθεσίας. Διδαλώδη νομοθετήματα, σκόρπιες διατάξεις, αντιφατικές μεταξύ τους, συχνά μεταβαλλόμενες ρυθμίσεις, τροπολογίες της τελευταίας στιγμής συχνά άσχετες με το κύριο αντικείμενο του νόμου αυξάνουν την ανασφάλεια δικαίου, τις πιθανότητες προσφυγής στα δικαστήρια από τους πολίτες, αλλά και τον ίδιο τον χρόνο της ενασχόλησης των δικαστών για ερμηνευτική προσέγγιση και εν τέλει, έκδοση αποφάσεων.

Όσον αφορά το πέμπτο κεφάλαιο του νομοσχεδίου, που αφορά θέματα του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτηρίων, θα ήθελα να αναφερθώ στην προβλεπόμενη δυνατότητα να αυξάνεται το ύψος του χρηματικού ποσού μετατροπής της ποινής και το ποσό να δίνεται κατά προτεραιότητα για την ανέγερση, επισκευή και συντήρηση δικαστικών μεγάρων και καταστημάτων κράτησης.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης η εκπόνηση και εφαρμογή μεγάλου προγράμματος για την κατασκευή καταστημάτων κράτησης, καθώς οι κρατούμενοι σε όλη τη χώρα είναι περί τις έντεκα χιλιάδες, ενώ η δυναμικότητα των φυλακών είναι λιγότερο από επτάμισι χιλιάδες άτομα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ο συνωστισμός κρατουμένων στα σωφρονιστικά καταστήματα οδηγεί σε συνθήκες αναξιοπρεπούς διαβίωσης, προσβολή των δικαιωμάτων και αναπαραγωγή παραβατικών συμπεριφορών. Εξάλλου, έχει αποτελέσει αντικείμενο κριτικής από διεθνείς Οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αποτελεί απλή επιβεβαίωση η πρόσφατη στάση κρατουμένων στις φυλακές της Κέρκυρας, που ήρθε να προστεθεί σε μια σειρά παρόμοιων περιστατικών.

Η απάντηση, όμως, της πολιτείας δεν μπορεί να είναι απλώς η δημιουργία περισσότερων φυλακών. Απαιτείται μία διαφορετική προσέγγιση στα ζητήματα αντιμετακληματικής πολιτικής, η οποία θα εστιάζει στην ενίσχυση του κράτους πρόνοιας και στην εκπαίδευση, μία διαφορετική προσέγγιση που θα μεταθέτει το κέντρο βάρους, από την καταστολή και την επιβολή εξοτωτικών ποινών, στην πρόληψη και σε εναλλακτικούς τρόπους

έκτισης των ποινών.

Όσον αφορά τα επιμέρους άρθρα του νομοσχεδίου, θα περιοριστώ στα άρθρα 44 και 72, που θέτουν σοβαρά προβλήματα νομιμότητας. Αναφέρθηκε ήδη από τον εισηγητή μας ότι το άρθρο 44 δίνει τη δυνατότητα η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου να πάρει απόφαση μετά από διάσκεψη, στην οποία αρκεί να παρίστανται δεκαπέντε μέλη, στην περίπτωση της ελάσσονος συνθήκης και είκοσι εννέα στην περίπτωση της μείζονος, από αυτά που είχαν συμμετάσχει στη συζήτηση της υπόθεσης, εφόσον τα ελλείποντα μέλη έχουν αποβιώσει ή αποχωρήσει από την υπηρεσία ή συντρέχει στο πρόσωπό τους σοβαρό κώλυμα. Και ενώ μπορεί να γίνει κατανοητή η πρόβλεψη για τα μέλη που έχουν αποβιώσει ή αποχωρήσει, προκειμένου να μην επιβραδύνεται η έκδοση της απόφασης με την επανασυζήτηση της υπόθεσης, η διάταξη γίνεται προβληματική με τα ελλείποντα μέλη που κωλύονται να παρευρεθούν.

Η παρουσία στη διάσκεψη όλων των μελών που πήραν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης για την έκδοση της απόφασης, σε μείζονα, μάλιστα, ζητήματα, όχι μόνο αποτελεί συνταγματική υποχρέωση, σύμφωνα με την αρχή του νόμιμου δικαστή, αλλά εξασφαλίζει ότι όλοι οι δικαστές που έλαβαν άμεση γνώση της υπόθεσης και του αποδεικτικού υλικού, θα διατυπώσουν τη γνώμη τους στη διάσκεψη, θα προβάλουν επιχειρήματα, θα ανταλλάξουν απόψεις με τα υπόλοιπα μέλη και θα συνεπηρεάσουν την έκδοση της απόφασης.

Αποτελεί ατυχία και συνταγματικά αστήρικτη επιλογή η πρόβλεψη αυτή, που επιπλέον δεν εξειδικεύει ποιο είναι αυτό το σοβαρό κώλυμα, που μπορεί να δικαιολογήσει απουσία μέλους από τη διάσκεψη, ανοίγοντας με το δρόμο για ποικίλες ερμηνείες και εν τέλει, για υπόνοιες επηρεασμού στην τελική έκβαση των υποθέσεων.

Τέλος, θα αναφερθώ στη διάταξη του άρθρου 72, που προβλέπει την πρόσληψη υπαλλήλων με ειδικούς διαγωνισμούς που θα διενεργούνται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, κατόπιν κοινής απόφασης με τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία του Α.Σ.Ε.Π.. Το τόνισαν και προηγούμενοι ομιλητές, όμως είναι πολύ σοβαρό. Το Α.Σ.Ε.Π. έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη του κόσμου, εφαρμόζοντας αδιάβλητες διαδικασίες προσλήψεων και προωθώντας την αξιοκρατία.

Η συζήτηση που γίνεται τον τελευταίο καιρό και οι εξαγγελίες για ενίσχυση της διαφάνειας με κάθε κόστος, αποκατάσταση της χαμένης αξιοπιστίας του πολιτικού κόσμου στα μάτια των πολιτών και αποκομματικοποίηση της διοίκησης, φαντάζουν λόγος κενός και ευχολόγιο, όταν, αντί να ενισχύονται, εξακολουθούν και σήμερα να παρακάμπτονται οι ανεξάρτητες αρχές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ, γιατί τηρήσατε και το χρόνο.

Ο συνάδελφός μας, ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Κώστας Κართάλης, ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, η Βουλή εγκρίνει τη ζητηθείσα άδεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δευτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, μία ομάδα γονέων από τη Φλώρινα οι οποίοι συνοδεύουν τα παιδιά τους, μαθητές των Δημοτικών Σχολείων Ξυνού Νερού, Αμυνταίου και Αγίου Παντελεήμονα Φλώρινας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Σήμερα είναι ημέρα νομοθετικής εργασίας και συζητάμε νομοσχέδιο αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Επανερχόμαστε στον κατάλογο. Το λόγο έχει ο Βουλευτής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συνάγερμού κ. Άδωνις Γεωργιάδης.

Ορίστε, κύριε Γεωργιάδη, έχετε το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε

Πρόεδρε.

Τύχη αγαθή ότι είναι εδώ και τα παιδιά από το Αμύνταιο. Και η δική μου καταγωγή είναι από το Αμύνταιο. Σας καλωσορίζω, λοιπόν κι εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Οι συγκεκριμένοι είναι οι γονείς των παιδιών. Τα παιδιά ακολουθούν και σας παρακολουθούν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ακόμα καλύτερα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Ακόμα καλύτερα, γιατί ψηφίζουν!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Μπράβο! Τους περιμένουμε και στην κάλπη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Δεν εκτίθεται ο κ. Γεωργιάδης στη Φλώρινα. Στην Αθήνα είναι υποψήφιος.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ναι, αλλά ήταν πολύ ωραία η παρατήρηση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ναι, αλλά δεν είστε υποψήφιος στη Φλώρινα. Ας μην ανησυχούν οι τοπικοί υποψήφιοι.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Δεν έχει σημασία. Το κόμμα υπάρχει παντού, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ξέρετε ότι εμείς στο Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό συνηθίζουμε να προσπαθούμε, η κριτική μας να είναι όσο γίνεται περισσότερο εποικοδομητική και να μην είναι στείρα αντιπολιτευτική, με τρόπο που ενοχλεί και τη συνάδελφό μου κ. Παπακώστα, η οποία πάντα είναι αντίθετη στη στείρα αντιπολίτευση. Και συμφωνώ σ' αυτή τη θέση. Είναι αληθές ότι η στείρα αντιπολίτευση δεν κάνει καλό.

Θα ξεκινήσω, λοιπόν, με μια πρώτη βασική αρχή, ότι φυσικά εμείς υπερψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο αυτό, γιατί πράγματι, όποιος έχει κατ' ελάχιστον ζήσει την κατάσταση στα ελληνικά δικαστήρια, αντιλαμβάνεται ότι κάθε προσπάθεια να επιταχυνθεί το ζήτημα και να σταματήσει η ταλαιπωρία των πολιτών είναι μια κατάσταση, μια στάση, μια πρωτοβουλία, που μόνο θετικά μπορεί να την εκλάβει κανείς.

Και επειδή θέλω να είμαι πολύ ειλικρινής, θα πω ότι είναι πράγματι δύσκολο για έναν Υπουργό Δικαιοσύνης στην Ελλάδα να βρει τον τρόπο να επιταχύνει την ελληνική δικαιοσύνη, δεδομένου ότι, όπως ξέρετε, είμαστε μάλλον ο πιο φιλοκατήγορος λαός του κόσμου, είμαστε λαός που έχει την αδυναμία του να βρίσκεται στα δικαστήρια.

Πρέπει να σας πω ότι σε μια από τις πιο γνωστές κωμωδίες του Αριστοφάνους, τις «Νεφέλες», είναι σε κάποια στιγμή ο Σωκράτης πάνω στον Ικαρομένιππο, πετάνε ψηλά και λέει ο Σωκράτης: «Α, βλέπω από κάτω την Ελλάδα. Αστράφτει το Αιγαίο. Βλέπω και την Αττική. Σκάνε τα κύματα στο Σούνιο. Βλέπω και την Αθήνα». Του λέει ο Ερμής: «Πού αναγνωρίζεις την Αθήνα από τόσο ψηλά;» Και απαντά ο Σωκράτης: «Μα, πώς; Είναι γεμάτα τα δικαστήρια!»

Δεν έχουμε, λοιπόν, αλλάξει έκτοτε. Είμαστε ο ίδιος λαός. Εγώ, όπως ξέρετε, είμαι οπαδός και της φυλετικής συνέχειας του έθνους έκτοτε και είναι ένα από τα στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν, πόσο ίδιος λαός είμαστε και πόσο δεν αποτελούμε, αγαπητή κυρία Θάλεια Δραγώνα, προσμίξεις διαφόρων άλλων λαών, όπως κυρίως εσείς υποστηρίζετε. Θα ήταν ωραίο κάποτε να κάνουμε και μια τέτοια συζήτηση στο Κοινοβούλιο για το τι πράγμα είμαστε τελικώς. Θα είχε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

Επί της ουσίας, λοιπόν, τα θετικά του νομοσχεδίου. Και η ιδέα του να μπορείς, με ηλεκτρονικό τρόπο, να επιταχύνεις τη διαδικασία, είναι μια ιδέα σωστή, που μας βάζει στον 21ο αιώνα και η ιδέα της πρότυπης δίκης είναι μια ωραία ιδέα. Αλλά εδώ ξεκινάμε τις ενστάσεις. Θέλω να εκλάβετε τις ενστάσεις μας, όπως πραγματικά είναι, επειδή πιστεύω ότι οι άνθρωποι, με παιδεία κυρίως, διακρίνονται επειδή μπορούν να καταλάβουν, όταν κάποιος τους λέει κάτι καλοπροαίρετα ή όχι.

Η πρότυπη δίκη είναι μια πολύ σωστή πρωτοβουλία, έχει όμως έναν κίνδυνο. Εάν είναι μια και άρα, δεν ξέρουμε, αυτή η επιλογή της μιας αυτής περιπτώσεως πού ακριβώς θα οδηγήσει, υπάρχει ο κίνδυνος -για να το πω λίγο λαϊκά- αυτή η μία περίπτωση «να πάρει στον λαιμό της» όλες τις άλλες χιλιάδες.

Εμείς, λοιπόν, από το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό σας προτείνουμε, αντί να είναι η πρότυπη δίκη μία, να είναι περισσότε-

ρες, να είναι δέκα. Από τις πολλές χιλιάδες ίδιες των περιπτώσεων να επιλέγονται δέκα περιπτώσεις, έτσι ώστε να διασφαλιστεί από το αποτέλεσμα αυτών των δέκα περιπτώσεων ότι πράγματι έχουμε να κάνουμε με χιλιάδες ομοειδείς περιπτώσεις και άρα, με αυτόν τον τρόπο να μην υπάρχει καμμία αμφιβολία στον πολίτη.

Μιας και μιλάμε εδώ για τα διοικητικά δικαστήρια, για τη διοικητική δικαιοσύνη, ειρήσθω εν παρόδω, φυσικά θα ήταν ευχής έργο να προχωρήσει σύντομα ανάλογη προσπάθεια και για τις υπόλοιπες μορφές της δικαιοσύνης, για τα αστικά και για τα ποινικά, γιατί κι εκεί οι υποθέσεις χρονίζουν κι οι ταλαιπωρίες είναι πάρα πολύ μεγάλες.

Εμείς νομίζουμε -και εδώ, λοιπόν, είναι η πρώτη ένσταση- ότι θα ήταν καλό, κύριε Υπουργέ, να αυξήσετε τον αριθμό αυτού του δειγματοληπτικού, ας το πούμε έτσι, ελέγχου ορισμένων δικών, ώστε να εξασφαλισθεί η εγκυρότητα αυτής της διαδικασίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κα **ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ**)

Ένα δεύτερο σημείο στο οποίο έχουμε μία ένσταση και θέλω να τη δείτε με μια ευρύτητα που, είναι το θέμα των παραβόλων στην έφεση παραδείγματος χάριν, που φτάνει το παράβολο να είναι 3.000 ευρώ. Προσέξτε ποιο είναι το πρόβλημα εδώ. Εάν είναι 3.000 ευρώ ανά δίκη, κάποιος ο οποίος έχει μια σειρά φορολογικών παραβάσεων και θέλει να προσφύγει στα διοικητικά ...

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Όχι, κύριε συνάδελφε, δεν είναι έτσι.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κυρία Παπακώστα, θα μιλήσετε και εσείς. Ας μη διαφωνούμε. Εδώ, όπως βλέπετε, έχουμε ένα πολύ ωραίο κλίμα σήμερα εποικοδομητικής αντιπολίτευσεως, όπως σας αρέσει.

Αν, λοιπόν, κάποιος έχει δέκα φορολογικές παραβάσεις στον έλεγχο και κάνει δέκα δίκες, θα πρέπει να δώσει παράβολο 30.000 ευρώ. Αυτό πραγματικά είναι εξοντωτικό για τον πολίτη και στην ουσία του στερεί το δικαίωμα να στραφεί στα διοικητικά δικαστήρια. Και εκεί νομίζω ότι μπορεί να γίνει μία παρέμβαση από σας, κύριε Υπουργέ ή μια διευκρίνιση, αν αυτό που λέμε δεν ισχύει, ώστε να μην υπάρχει στους πολίτες η εντύπωση ότι υφίσταται τέτοιο θέμα.

Ένα τρίτο σημείο στο οποίο θέλω λίγο να σταθώ είναι το εξής: Σίγουρα χρειαζόμαστε περισσότερους δικαστές, ο φόρτος εργασίας είναι πάρα πολύ μεγάλος και φαντάζομαι ότι όλοι συμφωνούμε πως με τόσο μεγάλο όγκο δουλειάς, οι υπάρχοντες δικαστές θα πρέπει να δουλεύουν είκοσι οκτώ ώρες την ημέρα για να φέρουν εις πέρας την εργασία που έχουν. Άρα, πρέπει να έχουμε περισσότερους δικαστές, πρέπει να αυξηθεί το προσωπικό των δικαστηρίων.

Αυτή, όμως, η ιδέα της προσλήψεως εκτός Α.Σ.Ε.Π., επειδή, δυστυχώς, ζούμε στην Ελλάδα και στην Ελλάδα ξέρετε ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Γιατί, «δυστυχώς», κύριε συνάδελφε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευτυχώς που ζούμε στην Ελλάδα, δυστυχώς για την προκειμένη περίπτωση. Έχετε δίκιο, κύριε συνάδελφε. Το διορθώνω.

Ευτυχώς που ζούμε στην Ελλάδα, αλλά σ' αυτή την Ελλάδα, στην ωραιότερη χώρα του κόσμου, υπάρχουν πολλά σημεία σκοτεινά και σκιώδη, τα οποία πρέπει να διορθώσουμε. Και ένα απ' αυτά είναι ότι ο πολίτης έχει μια δικαιολογημένη καχυποψία ως προς την εξουσία ότι όταν μιλάμε για προσλήψεις, μιλάμε για ρουσφέτια.

Και εδώ δράττομαι της ευκαιρίας να πω ότι ασφαλώς η δημιουργία του Α.Σ.Ε.Π. από τον Αναστάσιο Πεπονή -έναν πολιτικό που πιστεύω ότι όλοι σεβόμαστε, γιατί είναι ένα πρόσωπο πολύ ιδιαίτερου κύρους και ήθους- ήταν μια σημαντική τομή. Κάθε κίνηση, λοιπόν, εκτός αυτού του θεσμού έχει δυο κακά: το πρώτο είναι η καχυποψία του πολίτη «αμάν, είναι εκτός Α.Σ.Ε.Π., άρα, κάτι γίνεται» και το δεύτερο, το πρόβλημα ημών των Βουλευτών από όσους θα έρχονται στα γραφεία μας για να τουςβάλουμε από το «παράθυρο». Νομίζω, λοιπόν, ότι κι εκεί θα πρέπει να γίνει μια διασφάλιση της εγκυρότητας όλης της

διαδικασίας, όσο γίνεται καλύτερα.

Σε κάθε περίπτωση, εμείς θα επιδοκιμάσουμε την πρωτοβουλία στο σύνολό της, διότι θέλουμε πάντοτε, όταν κάτι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, να το ενισχύουμε. Αλλά θα ήθελα να δείτε με μια περίσχεψη αυτές τις παρατηρήσεις μας.

Κλείνοντας, στα τελευταία δευτερόλεπτα που έχω, θέλω, κύριε Υπουργέ και από το Βήμα αυτό να σας πω και εγώ, αυτό που σας είπε προηγουμένως και ο Πρόεδρός μου και φαντάζομαι πάρα πολλοί άλλοι από τον πολιτικό μας κόσμο, ότι όλη αυτή η υπόθεση Μπάγια, είναι μια υπόθεση, η οποία πλήττει το κύρος της ελληνικής δικαιοσύνης. Και ασφαλώς, η δικαιοσύνη είναι ανεξάρτητη και οι διαδικασίες είναι ανεξάρτητες και όλα αυτά τα καταλαβαίνουμε, αλλά νομίζουμε ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης δεν μπορεί να μείνει σιωπηλός σ' αυτό το θέμα. Η ιδέα ότι στην Ελλάδα του 21ου αιώνα έχουμε προσπάθεια φιμώσεως του λόγου ορισμένων ανθρώπων, είναι αποκρουστική και ζητούμε την παρέμβασή σας.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο κ. Ελευθέριος Αυγενάκης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί μια σημαντική καινοτομία της Κυβέρνησης στο πλαίσιο της ευρύτερης προσπάθειας απλούστευσης της διαδικασίας διοικητικών υπηρεσιών και εξυπηρέτησης των πολιτών. Εισάγει καινοτόμες ρυθμίσεις για την επιτάχυνση των ρυθμών και τη μείωση του χρόνου για την απονομή δικαιοσύνης. Δημιουργεί ένα σύγχρονο και παράλληλα ρεαλιστικό και εφαρμόσιμο πλαίσιο που διευκολύνει τις διαδικασίες και περιορίζει τον αριθμό των εκκρεμών υποθέσεων.

Πρωταρχικός στόχος του σχεδίου νόμου είναι η επιτάχυνση της διαδικασίας απονομής της δικαιοσύνης στον πρώτο και δεύτερο βαθμό, δηλαδή στα πρωτοδικεία και εφετεία, αποσκοπεί στη βελτίωση των υπηρεσιών και στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστό σε όλους τους πολίτες το πρόβλημα των καθυστερήσεων στην εκδίκαση και έκδοση μιας απόφασης. Είναι σε όλους μας γνωστό το πρόβλημα της συσσώρευσης εκκρεμών υποθέσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ίδιου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εκτιμάται ότι ο χρόνος που απαιτείται είναι: για την έκδοση πρωτόδικης απόφασης περίπου τα τρία χρόνια, για την έκδοση εφετειακής απόφασης περίπου ενάμιση έτος, ενώ για την έκδοση μιας απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας περίπου τα τέσσερα έτη.

Η κατάσταση είναι ακόμη πιο ζοφερή, αν συνυπολογίσουμε τις αναβολές είτε με την αίτηση του διαδίκου είτε με την έλλειψη χρόνου για την εκδίκαση της υποθέσεως.

Το θέμα είναι εξαιρετικά κρίσιμο. Δεν είναι απλά διαδικαστικό, αλλά αγγίζει τον πυρήνα των συνταγματικά κατοχυρωμένων ατομικών δικαιωμάτων.

Θα σταθώ συνοπτικά στις βασικές καινοτομίες του σχεδίου νόμου. Τα πρώτα τριάντα επτά άρθρα του νομοσχεδίου τροποποιούν διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Το άρθρο 1 αναπροσαρμόζει τα ποσά για την καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου. Η εκδίκαση των υποθέσεων στο Μονομελές Πρωτοδικείο ορίζεται στο ποσό των 20.000 ευρώ. Μ' αυτόν τον τρόπο, κύριοι συνάδελφοι, η εκδίκαση των διαφορών σε πρώτο βαθμό, αλλά και η εκδίκαση των σχετικών εφέσεων θα γίνεται από συνθέσεις Μονομελούς και όχι από Τριμελές, όπως απαιτούνταν μέχρι πρότινος. Έτσι, επιτυγχάνεται ο περιορισμός της διαδικασίας και βεβαίως, έχουμε τη μείωση του χρόνου εκδίκασης.

Δεύτερον, αναπροσαρμόζονται τα όρια στα παράβολα της δίκης. Η αναπροσαρμογή αυτή είναι εύλογη και διατηρεί μία ισορροπία αφ' ενός στην ανατροπή των διαδίκων να καταφεύγουν στην άσκηση επιπολαίων και αστήρικτων βοηθημάτων και αφ' ετέρου στον κίνδυνο αναγωγής της πρόσβασης σε πολυτελή διαδικασία.

Τρίτον, αναπροσαρμόζεται το όριο του εκκλητού των αποφάσεων και προβλέπεται ότι οι διαφορές μικρού οικονομικού αντι-

κειμένου δεν υπόκεινται σε έφεση.

Τέταρτον, περιορίζεται η δυνατότητα των διαδίκων να ζητούν συνεχείς αναβολές. Μ' αυτόν τον τρόπο, εκδικάζεται η υπόθεση και δεν παραμένει εκκρεμής για χρόνια.

Πέμπτον, καταργούνται όλες οι διατάξεις υπέρ του δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου που αφορούν στην αναστολή εκτέλεσης τελεσίδικων αποφάσεων. Μ' αυτή τη ρύθμιση αποθαρρύνεται το δημόσιο να καταφεύγει σε αιτήσεις αναίρεσεως, προκειμένου να καθυστερεί την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων.

Ενδεχομένως, κυρίες και κύριοι, αυτή η ρύθμιση να είναι από τις ελάχιστες –αν όχι η μοναδική– που δεν μεριμνά υπέρ του δημοσίου. Και αυτό από μόνο του αποτελεί στοιχείο της φιλοσοφίας της Κυβέρνησης. Εμπιστευόμαστε τους πολίτες. Τους αντιμετωπίζουμε στη βάση της αρχής της ισότητας.

Έκτον, σημαντική είναι η ρύθμιση για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αφού πλέον μπορεί ο διάδικος να αντιμετωπίζει στη χρήση και τη δημοσιοποίηση του ονόματός του, όσον αφορά ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.

Έβδομον, η διάταξη του άρθρου 42 για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη αποτελεί ουσιαστική καινοτομία για την ελληνική πραγματικότητα. Με το εν λόγω άρθρο, δίνεται η δυνατότητα της ηλεκτρονικής υποβολής και διακίνησης δικογράφων και δικαστικών εγγράφων, καθώς και της παρακολούθησης της πορείας της υποθέσεως. Έτσι, μειώνεται η γραφειοκρατία, επιταχύνονται οι διαδικασίες και περιορίζεται η ταλαιπωρία των διαδίκων και των δικηγόρων τους φυσικά.

Όγδοον, η καθιέρωση του θεσμού της πρότυπης δίκης στο άρθρο 39 αποτρέπει μία ακόμα σημαντική αλλαγή. Η συμβολή του θεσμού δεν περιορίζεται μόνο στην επιτάχυνση των διαδικασιών, αλλά περιορίζει το ενδεχόμενο έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων. Παράλληλα, απαλλάσσει τα πρωτοβάθμια κυρίως διοικητικά δικαστήρια από εκατοντάδες ένδικα μέσα ομοίου περιεχομένου.

Οι προαναφερόμενες ρυθμίσεις συμβάλλουν καθοριστικά στην άμεση απονομή της δικαιοσύνης, στην απλούστευση των διαδικασιών και στη μείωση του χρόνου για την έκδοση αποφάσεων.

Θα ήθελα, κυρίες και κύριοι, να θίξω ένα σημαντικό θέμα που ταλανίζει και ταλαιπωρεί τους κατοίκους της Κρήτης. Πρόκειται για την ανάγκη δημιουργίας Εφετείου στο Ηράκλειο. Το θέμα άπτεται της σημερινής συζήτησης, αν και το παρόν νομοσχέδιο δεν εξετάζει θέματα χωροταξικής κατανομής των δικαστηρίων της χώρας.

Θεωρώ, όμως, κύριε Υπουργέ, ότι οι ρυθμίσεις του παρόντος σχεδίου νόμου σε συνδυασμό με νομοθετική παρέμβαση για σύσταση νέων δικαστηρίων ή ανακατανομή των περιφερειών, θα συμβάλει καθοριστικά στην επίτευξη του στόχου: της άμεσης απονομής δικαιοσύνης. Το θέμα της δημιουργίας δεύτερου Εφετείου στο Ηράκλειο δεν απασχολεί μόνο την Κρήτη, αλλά ολόκληρο το νομό, πολύ περισσότερο το Υπουργείο και βεβαίως, την Κυβέρνησή μας. Η υφιστάμενη κατάσταση χαρακτηρίζεται από: σημαντικές καθυστερήσεις πολλών ετών στην εκδίκαση υποθέσεων και στην έκδοση αποφάσεων. Ο τεράστιος όγκος των υποθέσεων που προσφεύγουν στη δευτεροβάθμια κρίση, καθιστά αδύνατη την εκδίκαση, με αποτέλεσμα τη συσσώρευση εκκρεμών υποθέσεων και την ουσιαστική αναίρεση της διαδικασίας απονομής δικαιοσύνης.

Κύριε Υπουργέ, οι αποστάσεις που καλούνται να διανύσουν οι διάδικοι και οι μάρτυρες για να φθάσουν στο Εφετείο είναι τεράστιες και πρωτοφανείς. Ενδεικτικά, αναφέρω ότι από τη Σητεία στα Χανιά είναι πεντακόσια χιλιόμετρα και πλέον. Από την Ιεράπετρα στα Χανιά είναι τετρακόσια χιλιόμετρα και πλέον. Το αποτέλεσμα είναι οι πολίτες, οι διάδικοι, οι δικηγόροι, οι μάρτυρες να αντιμετωπίζουν τεράστια ταλαιπωρία και υψηλό κόστος για τις μετακινήσεις.

Αυτές οι αποστάσεις αυξάνουν σημαντικά το κόστος της δίκης. Τα έξοδα μετακίνησης είναι υπέρογκα. Οι ώρες εργασίας που χάνονται από τη δουλειά των διαδίκων είναι πολλές. Οι μάρτυρες δυσκολεύονται σε μεγάλο βαθμό να παραστούν στην

εκδίκαση της υποθέσεως. Το κόστος της αμοιβής των δικηγόρων αυξάνεται σημαντικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβανόμαστε τη δραματική αύξηση του κόστους αυτού, αν η διαδικασία πρέπει να επαναληφθεί –κάτι που γίνεται στις περισσότερες των περιπτώσεων– για δεύτερη, τρίτη ή και τέταρτη φορά.

Οι δυσκολίες που ανέφερα συνοπτικά, δημιουργούν τεράστια προβλήματα στην απονομή της δικαιοσύνης, με σημαντικές νομικές, αλλά και ηθικές προεκτάσεις. Και αυτό γιατί πολλοί εγκαταλείπουν τις υποθέσεις, προκειμένου να μην υποστούν όλη αυτήν την ταλαιπωρία ή γιατί οι μάρτυρες αδυνατούν να παραστούν για να καταθέσουν. Πρακτικά, παραβιάζονται ατομικά δικαιώματα. Δεν υπάρχει ουσιαστική δυνατότητα άμεσης πρόσβασης της δικαιοσύνης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν κομίζω γλαύκας στην Αθήνα, δεν λέω κάτι το καινούριο. Το αίτημα δημιουργίας Εφετείου στο Ηράκλειο είναι αρκετά παλιό και έχει τη στήριξη της Ενώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων, της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδας, των Δικηγορικών Συλλόγων Λασιθίου και Ηρακλείου, σύσσωμης της τοπικής κοινωνίας της ανατολικής Κρήτης, αλλά και χιλιάδων πολιτών και επιχειρηματιών, ανεξάρτητα από το πού κατάγονται και πού μένουν.

Έχουμε τις θετικές εισηγήσεις από τις επιτροπές του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ενδεικτικά, αναφέρω την Επιτροπή για τη σύσταση νέων δικαστηρίων το 2001, την Επιτροπή για τη χωροταξική κατανομή των δικαστηρίων της χώρας το 2006.

Πρόσφατα, μάλιστα, κύριε Υπουργέ, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, συνεδρίασε η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, η οποία, ναι μεν έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα, αλλά κανένας δεν μπορεί να αγνοήσει τους σαράντα εννέα δικαστικούς που πήραν θέση υπέρ της ίδρυσης του Εφετείου στο Ηράκλειο, έναντι επτά που είπαν «όχι».

Επίσης, θα επισημάνω ότι η ίδρυση εφετείου στο Ηράκλειο δεν αποδυναμώνει το Εφετείο των Χανίων. Αντιθέτως, το ενισχύει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Διευκολύνει την εύρυθμη λειτουργία του και την επιτάχυνση στην εκδίκαση των υποθέσεων, αφού θα μοιραστεί ο όγκος. Έτσι, μειώνεται ο χρόνος αναμονής, δεν μετατρέπεται η προσφυγή στη δευτεροβάθμια δικαιοσύνη σε πολυτελή διαδικασία μόνο για τους οικονομικά εύρωστους. Διευκολύνει την προσέλευση των μαρτύρων, διατηρείται η αρχή της ισονομίας και, ταυτόχρονα, περιορίζεται η ταλαιπωρία των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σέβομαι τα Χανιά και την ιστορία τους. Σέβομαι τους μεγάλους πολιτικούς ηγέτες που ανέθρεψε η περιοχή των Χανίων. Τιμώ όλα όσα έχουν προσφέρει στην ιστορία και τον πολιτισμό του τόπου. Δεν μπορεί, όμως, το θέμα του Εφετείου να χωρίζει την Κρήτη στα δύο. Αυτό το θέμα πρέπει να μας ενώνει, με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης.

Σε καμία περίπτωση δεν θα στήριζα θέσεις που αποδυναμώνουν τα Χανιά. Κανείς –και πρώτος εγώ– δεν ζητώ την αποδυνάμωση των υπηρεσιών του Νομού Χανίων. Το αντίθετο μάστα! Και δεσμεύομαι ενώπιον του Κοινοβουλίου να στηρίξω τα αιτήματα του Νομού Χανίων. Δεσμεύομαι να καταβάλω κάθε προσπάθεια και να αγωνιστώ για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του Νομού Ηρακλείου, του Νομού Χανίων και ολόκληρου του νησιού μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Έχει τελειώσει ο χρόνος σας προ πολλού, κύριε συνάδελφε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Μισό λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Έχω πει ξανά ότι μπορεί να κλέγομαι στο Νομό Ηρακλείου, αλλά σκέπτομαι και πράττω πρώτα απ' όλα και πάνω απ' όλα ως Κρητικός Βουλευτής.

Κύριε Υπουργέ, θα αναμένω με ιδιαίτερο ενδιαφέρον την πρωτοβουλία σας για τη σύσταση νέων δικαστηρίων. Το παρόν σχέδιο νόμου θέτει καλές και γερές βάσεις. Πάνω σ' αυτές, μπορούμε να χτίσουμε πολλά περισσότερα.

Σας ευχαριστώ θερμά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Το λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Παπαδημητρίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, λιγοστοί και αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, συζητείται σήμερα ένα πολύ σημαντικό για τους πολίτες νομοσχέδιο. Ένα νομοσχέδιο που επιχειρεί να δώσει απάντηση σ' ένα παθολογικό σύμπτωμα που έχει εμπεδωθεί με τα χρόνια και έχει προσλάβει απίστευτες διαστάσεις.

Σημειώσαμε στην Επιτροπή ότι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών ένοιωσε ανακούφιση και αγαλλίαση όταν μπόρεσε πριν από ένα μήνα, να προσδιορίσει όλα τα εκκρεμή ένδικα μέσα που είχαν κατατεθεί σ' αυτό το Δικαστήριο το 2003, με απτή προοπτική να γίνει η εκδίκασή τους το 2009 ή το 2010 και να εκδοθεί η σχετική απόφαση μετά την παρέλευση οκτώ και πλέον ετών από την κατάθεσή τους.

Κύριε Υπουργέ, τουλάχιστον για το Πρωτοδικείο Αθηνών και τα άλλα μεγάλα διοικητικά πρωτοδικεία της χώρας, το πρόβλημα έχει προσλάβει απαγορευτικές διαστάσεις, που προσβάλλουν το πολίτευμα, τη Δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Και θα σας εξηγήσω γιατί. Στοιχειοθετείται, πέραν πάσης αμφιβολίας, παραβίαση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, και συγκεκριμένα, του κανόνα που έχει διαπλαστεί νομολογιακά, δηλαδή ότι η δικαστική προστασία πρέπει να παρέχεται εντός ευλόγου χρόνου. Αν αυτές οι υποθέσεις αχθούν κάποτε στο Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η χώρα μας θα καταδικαστεί –και το τονίζω– χωρίς καμμία αμφιβολία, για όλες ανεξαιρέτως τις υποθέσεις, στις οποίες διαπιστώνεται, όχι μόνο υπέρβαση, αλλά ακραία υπέρβαση του ευλόγου χρόνου.

Μ' αυτά τα δεδομένα –νομίζω ότι το δέχετε και εσείς, αλλά και όλοι, γιατί πρέπει να κάνουμε μια ειλικρινή συζήτηση σήμερα στη Βουλή. Ο αποδέκτης του κανόνα τουλάχιστον η πρωτοβάθμια, σε πάρα πολύ μεγάλη έκταση, διοικητική δικαιοσύνη έχει οδηγηθεί προ πολλού, και η κατάσταση επιδεινώνεται ολοένα και περισσότερο τα τελευταία χρόνια– σε αρνησιδικία. Με άλλα λόγια, πρόκειται για ένα φαινόμενο, το οποίο αντίκειται τόσο προς το συνταγματικό δικαίωμα της δικαστικής προστασίας, όσο και προς την υποχρέωση της πολιτείας να διασφαλίζει την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων, όσο φυσικά και προς την αρχή του κράτους δικαίου. Θα έκανα μία προέκταση, και προς την αρχή της αξιοπρέπειας κάθε ανθρώπου. Όποιος ισχυριστεί ότι μπορεί να συνάδει με την αξία του ανθρώπου μία πρακτική, η οποία οδηγεί στην εκδίκαση και στην έκδοση αποφάσεων μετά την παρέλευση οκτώ και εννέα χρόνων...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Πρακτικά τι γίνεται, κύριε καθηγητά! Στην πράξη, πώς θα το διορθώσουμε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Θα σας πω αμέσως. Και σας ευχαριστώ που το θέτετε. Κάνω μία πολύ γενική προσέγγιση και δεν θα σχολιάσω επιμέρους διατάξεις. Αυτή, λοιπόν, είναι η πραγματικότητα, την οποία καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε με την πρωτοβουλία την οποία αναλάβατε.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να σας πω –και πρέπει όλοι να σκεφτούμε και να δεχθούμε– ότι το πρόβλημα δεν εντοπίζεται μόνο στη δικαιοσύνη, αλλά εντοπίζεται και διαχέεται σε όλες τις περιοχές της πολιτείας. Κατά κυριολεξία, είναι πρόβλημα οριζόντιο. Και εννοώ το εξής: Αν ισχύσουν οι ρυθμίσεις που εισηγείστε, θα έμενε κανείς με την εντύπωση ότι η χώρα μπορεί να οδηγηθεί στην επιτάχυνση της διοικητικής δικαιοσύνης. Όμως, αυτό δεν θα συμβεί. Θα σας εξηγήσω πολύ απλά τους λόγους για τους οποίους είναι αδύνατο, παρ' όλες τις καλές προθέσεις σας, να συμβεί.

Όπως έχει μορφοποιηθεί και εμπεδωθεί η λειτουργία των διοικητικών δικαστηρίων, αποκλείεται η εφαρμογή των διατάξεων που εισηγείστε να γίνει με τον τρόπο που υποθέτετε.

Θα σας φέρω μόνο ένα απλό παράδειγμα. Πώς μπορούμε να

αποδεχθούμε μία πρακτική, σύμφωνα με την οποία ένας δικαστικός λειτουργός οφείλει να διεκπεραιώσει ένα συγκεκριμένο αριθμό υποθέσεων κάθε χρόνο, ανεξαρτήτως αν οι υποθέσεις αυτές είναι απλή κατάργηση δίκης με σχεδόν μηδενική απασχόληση ή ανεξαρτήτως του ότι οι υποθέσεις είναι πανομοιότυπες και τα ζητήματα που τίθενται λύνονται για μια σειρά υποθέσεων; Πώς, με τα δεδομένα αυτά μπορούμε να αποδεχθούμε μία πρακτική, όπου ένας δικαστής οφείλει να διεκπεραιώσει ένα μόνο αριθμό υποθέσεων; Και άμα τη διεκπεραιώσει τους, «να σηκώνει τα χέρια»;

Υπάρχουν φιλότιμοι δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι προσφέρουν πολύ πλέον της ποσόστωσης που τους αναλογεί. Όμως, υπάρχουν και πολλοί που θωρακίζονται σ' αυτήν την πρακτική, η οποία έχει εμπεδωθεί. Ούτε με διορισμό επιπλέον δικαστών είναι δυνατόν να λυθεί το πρόβλημα με βάση την κατάσταση λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων.

Όμως, το πρόβλημα δεν περιορίζεται στη δικαιοσύνη. Επεκτείνεται στο νομοθέτη, στην Κυβέρνηση και στη Διοίκηση. Και επεκτείνεται στο νομοθέτη, γιατί παράγει σωρηδόν διατάξεις, οι οποίες συχνά είναι αμφιβολής συνταγματικότητας -εν επιγνώσει δε πολλές φορές- και οι οποίες με τη σειρά τους προκαλούν σωρεία δικών.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να διασκεδάσω την εντύπωση ότι ο Έλληνας είναι δικομανής. Δεν ξέρω αν μπορούμε να ενστερνιστούμε αυτή την εντύπωση. Πρέπει να σας πω -και να συμφωνήσουμε όλοι- ότι στην περιοχή της διοικητικής δικαιοσύνης ο Έλληνας δεν είναι δικομανής, διότι υπεραμύνεται της νομιμότητάς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αν υπάρχουν αμφισβητήσεις νομιμότητας, αυτές ανάγονται και οφείλονται κυρίως στο νομοθέτη, στην Κυβέρνηση και τη Διοίκηση. Μπορεί να είναι δικομανής στην περιοχή της ποινικής δικαιοσύνης, αλλά ποτέ στη διοικητική δικαιοσύνη. Κύριε Υπουργέ, μπορεί να προσπαθείτε φιλότιμα να μειώσετε την ένταση ενός προβλήματος, για το οποίο όλοι θα πρέπει να ντρεπόμαστε, αλλά δεν μπορείτε να δώσετε διέξοδο και λύση. Εσείς λύνετε με το δεξί σας το πρόβλημα και ο νομοθέτης, η Κυβέρνηση και η Διοίκηση με το αριστερό τους το επιτείνουν και το επιδεινώνουν.

Θα σας φέρω μόνο ένα από παράδειγμα. Διερωτηθήκατε ποτέ πόσες ασφαλιστικές διαφορές θα γεννηθούν στην περιοχή τουλάχιστον της επικουρικής ασφάλισης με το νέο ασφαλιστικό νομοσχέδιο και τι θα συμβεί με τη σωρευση αυτών των ενδίκων μέσων στα διοικητικά πρωτοδικεία της χώρας; Είναι σαν να λέμε περίπου και με απλά λόγια -που, αν θέλετε, είναι και ένα σχήμα ολίγον ρατσιστικό- «τον Αράπη και αν τον πλένεις, το σαπούνι σου χαλάς».

Πάρτε όλα μέτρα θέλετε. Εάν ο νομοθέτης, η Κυβέρνηση και η Διοίκηση γεννούν διαρκώς και ολοένα σε μεγαλύτερο βαθμό διαφορές, πώς θα μπορέσει η διοικητική δικαιοσύνη να αντιμετωπίσει το πρόβλημα; Και υπό βέλτιστες ακόμη συνθήκες, οι οποίες δεν υπάρχουν και δεν διαμορφώνονται ούτε με το σχέδιο νόμου που εισηγήσατε, πώς θα μπορέσει να το αντιμετωπίσει;

Κύριοι συνάδελφοι, πέρασε ο χρόνος. Θα ήθελα να ασχοληθώ και μ' ένα άλλο θέμα, αλλά δυστυχώς δεν μπορώ. Για λογαριασμό όλων μας θα έκανα μια έκκληση: Σκεφθείτε τους πολίτες που ταλαιπωρούνται για ταπεινά και εύλογα αιτήματα που αναφέρονται στον προσδιορισμό της σύνταξής τους, στην καταβολή ενός επιδόματος και στην επίλυση διαφορών που αναφέρονται κατ' εξοχήν στις βασικές συνθήκες διαβίωσής τους και αναλογιστείτε την ταλαιπωρία που υφίστανται επί έτη, αναμένοντας πολλές φορές -αν επιβιώσουν- τη δημοσίευση της απόφασης για την υπόθεση που τους ενδιαφέρει.

Πιστεύω ότι βρισκόμαστε πολύ μακριά από την επίλυση του προβλήματος. Με το σχέδιο νόμου που συζητούμε, φοβόμαι -και αυτό θα το δείτε σύντομα και λυπάμαι να πω έτσι είναι- ότι δεν επιταχύνεται η διοικητική δικαιοσύνη, αλλά επιχειρείται απλώς η επιβράδυνση της κατάρρευσης ενός συστήματος, το οποίο τείνει να οδηγήσει σε κατάρρευση, τουλάχιστον σ' αυτόν

τον κλάδο της δικαιοσύνης.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο κ. Τζαβάρας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι ένα τόσο αξιόλογο σχέδιο νόμου αδικείται, όταν στις προσεγγίσεις που του γίνονται, κυριαρχεί η δραματοποίηση κάποιων καταστάσεων, τις οποίες καλά-καλά δεν έχουμε συνειδητοποιήσει απόλυτα. Διότι, όσο τραγική κι αν είναι η κατάσταση στο χώρο της ταχύτητας με την οποία απονέμεται το δίκαιο στη χώρα μας, εν τούτοις ακόμη και ο πιο κακόπιστος κριτής δεν θα πρέπει να είναι τόσο φειδωλός σε επαινετικά σχόλια γι' αυτό ειδικά το σχέδιο νόμου.

Το νομοσχέδιο αυτό, θα έλεγα ότι με τον τίτλο «επιτάχυνση» μία μόνο από τις αρετές του αποδίδει. Γιατί ενώ επιταχύνει τη διοικητική δίκη, θα μου επιτρέψει ο κύριος Υπουργός να πω ότι ταυτόχρονα την καθιστά πιο φιλική στον πολίτη, δηλαδή εγκαθιδρύει ένα σύστημα εκδημοκρατισμού της, και την εκσυγχρονίζει.

Γιατί πράγματι ελέχθη μεν από κάποιους προλαλήσαντες συναδέλφους, αλλά, βεβαίως, δεν εστιάστηκε εκεί που θα έπρεπε το νόημα και η σημασία της διοικητικής διαδικασίας στα πλαίσια της δίκης, της δίκης που έχει ως αίτημα τη διάγνωση εννόμων συνεπειών του διοικητικού δικαίου.

Πράγματι, σε αυτές τις περιπτώσεις των δικών, αντίπαλοι είναι οι πολίτες ή σχηματισμοί πολιτών ή ενώσεις πολιτών ή εν πάση περιπτώσει νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού χώρου με το κράτος, με νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν εξουσία κρατικής υφής. Εκεί, λοιπόν, για πρώτη φορά το Υπουργείο Δικαιοσύνης μετά από τόσες και τόσες παλινωδίες, τόσες και τόσες απόπειρες επιτάχυνσης της δίκης στο χώρο της πολιτικής ή ποινικής διαδικασίας έρχεται για πρώτη φορά να θεσπίσει μέτρα για την ομαλότερη και πλέον δημοκρατική λειτουργία αυτής της δίκης. Απλώς για όσους δεν έχουν τη δυνατότητα της πρακτικής τριβής με θέματα που έχουν να κάνουν με την εφαρμογή και την απονομή του δικαίου, θα ήθελα επιγραμματικά να πω ότι σε αυτές τις δίκες αυτό που διακυβεύεται είναι ο σεβασμός της αξιοπρέπειας του πολίτη, ο σεβασμός της αξιοπιστίας του και ο σεβασμός, βεβαίως, στην ιδιοκτησία του.

Γιατί θα πρέπει να ξέρουμε ότι σε αυτές τις δίκες φορολογικής υφής ζητήματα, ασφαλιστικής υφής ζητήματα άγονται ενώπιον της δικαστικής κρίσης. Και εκεί, βέβαια, ο δικαστής θα πρέπει να είναι εκτός από φορέας του κύρους του δικαστικού και πολύ ευαίσθητος, ώστε να έχει ο πολίτης όσο πιο γρήγορα γίνεται την προσήκουσα δικαστική κρίση και τομή στην υπόθεση που άγεται ενώπιον της κρίσεώς του.

Θα ήθελα δε -και επιμένω σε αυτό- να εξάρω τον τρόπο με τον οποίο σήμερα με αυτό το νομοσχέδιο καταργούνται οι αγκυλώσεις οι οποίες απετέλεσαν επί σειρά ετών τα μεγάλα προνόμια του δημοσίου στις δίκες όπου εμπλέκεται ως διάδικος. Και αυτά, βεβαίως, όπως το είπε ο κ. Κουβέλης, αλλά δεν το χρησιμοποίησε για το σωστό τρόπο που θα έπρεπε, είναι τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την παρέλκυση της δικαστικής διαδικασίας υπέρ των συμφερόντων του δημοσίου και κατόπιν παραγγελίας των εκπροσώπων του δημοσίου.

Αυτός, λοιπόν, ο περιορισμός στη ατέλειωτη σειρά των αναβολών της διοικητικής δίκης που επιφέρει η νέα ρύθμιση είναι πράγματι ένα σημείο δημοκρατικής τομής. Είναι ένα μέσο εκδημοκρατισμού της διαδικασίας της δίκης.

Όπως επίσης, πολύ σημαντικό μέσο εκσυγχρονισμού από την άλλη πλευρά είναι η ρύθμιση με την οποία προβλέπεται και καθορίζεται ο τρόπος της διακίνησης των δικογράφων μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων του κυβερνοχώρου.

Αυτού του είδους, λοιπόν, οι διαπιστώσεις και μόνο είναι ικανές για να στηρίξουν τον έπαινο και όχι την κακόπιστη κριτική σε αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Όμως, σε αυτά θα πρέπει να προστεθούν και κάποιες άλλες κριτικές σκέψεις: Πράγματι, στη χώρα μας το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης νοσεί. Πραγματικά σε ορισμένες αναφο-

ρές και εκδηλώσεις του έχει φθάσει μέχρι του σημείου της αρνησιδικίας λόγω της ανεπίτρεπτα μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρείται στον τρόπο της απονομής της δικαιοσύνης.

Όμως, πριν απ' όλα θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι η δική έχει δύο παραδοχές: Η μία είναι η δική ως διαδικασία εν όψει έκδοσης συγκεκριμένης αποφάσεως που αποκαθιστά την τάξη στην κοινωνία. Γιατί αυτό σημαίνει δική και σε αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση είναι καινοτόμο το νομοσχέδιο, γιατί απαλλάσσει –κυριολεκτικά θα το πω– τη διαδικασία και την εξέλιξη αυτής της διοικητικής δίκης από τα εμπόδια που έχουν διαπιστωθεί στην πράξη ότι επιβραδύνουν την κατάληξη της στην έκδοση της απόφασης και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Όμως, δική είναι νοητή και υπό την έννοια του κοινωνικού θεσμού, δηλαδή του θεσμού ο οποίος έχει, με βάση συγκεκριμένες πολιτισμικές και συμβολικές πρακτικές, αντικαταστήσει τις σε φυσικό επίπεδο αντιπαραθέσεις των πολιτών με ένα μηχανισμό διαπάλης, ανταλλαγής επιχειρημάτων μεταξύ λογίων μεσαζόντων. Και αυτή ακριβώς η αντιπροσωπευτικότητα της δίκης είναι εκείνη που αποτελεί παράγοντα επιβολής και καθιέρωσης της κοινωνικής ειρήνης.

Με αυτές τουλάχιστον τις σκέψεις –για να καταλήξω– θα ήθελα και εγώ να εισφέρω τη γνώμη μου για την παρατηρούμενη τελευταία πολύ μεγάλη επίθεση που γίνεται εναντίον της δικαιοσύνης από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Μάλιστα, θα μου επιτρέψουν εκλεκτοί συνάδελφοι τον χώρο της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να κρίνω ότι οι κατηγορίες πρόσληψης του κοινωνικού κόσμου που διαθέτουν για την προσέγγιση του φαινομένου του δικαίου μάλλον χρειάζονται επικαιροποίηση ή τουλάχιστον ανανέωση. Γιατί δεν νοείται σήμερα σε αυτό το σημείο της ιστορικής και πολιτισμικής ωρίμανσης που έχει φθάσει η χώρα μας να προσπαθούμε στόχους και διακυβεύματα του πολιτικού πεδίου να τους μεταφέρουμε αυτούσιους στο δικαστικό χώρο.

Το λέω αυτό, εν πλήρει συνειδήσει, γιατί αυτό που προσπαθούν κάποιοι να κάνουν υπερασπιζόμενοι τον κ. Μπάγια, ο οποίος με όλο το σεβασμό που διαθέτω για το πρόσωπό του δεν είναι τίποτα άλλο από εκπρόσωπος μιας ένωσης σε συνδικαλιστική βάση προσώπων-λειτουργών, εν τούτοις αυτή ακριβώς η συμπεριφορά τους, του να αμύνονται δηλαδή άκριτα υπέρ των θέσεων του κ. Μπάγια, όταν μάλιστα είναι δεδομένο ότι κατεφέρθη κατά τρόπο καταφρονητικό κατά των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, τις οποίες τις χαρακτήρισε ως δόλιες, αυτή –επαναλαμβάνω και τελειώνω, κυρία Πρόεδρε– συμπεριφορά δεν είναι απλώς ανοίκεια, αλλά είναι συμπεριφορά αποσταθεροποιητική των ισορροπιών που υπάρχουν και έχουν διαμορφωθεί από δεκαετίες στο χώρο της δικαιοσύνης.

Στόχος της πολιτικής αναμφίβολα είναι ο μετασχηματισμός, η μεταβολή –αν θέλετε– του σχηματισμού δυνάμεων που έχει ισορροπήσει το πολιτικό παιχνίδι σε μια δεδομένη στιγμή. Στο χώρο, όμως, της δικαιοσύνης αυτό που διακυβεύεται δεν είναι τίποτα άλλο από τη διεκδίκηση του δικαίωματος της εκφοράς της ορθής ερμηνείας και εφαρμογής του δικαίου, γιατί αυτό αφορά την κοινωνική ευταξία. Και σε αυτό ακριβώς όλοι θα πρέπει να είμαστε πολύ ευαίσθητοι.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει τώρα η κ. Θεοδώρα Τζάκρη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστό ότι, αν η πολιτική δικαιοσύνη αποτελεί το καταφύγιο του πολίτη για την επίλυση των ιδιωτικών του διαφορών, η διοικητική δικαιοσύνη αποτελεί το καταφύγιο του για την προστασία του απέναντι στην κρατική αυθαιρεσία.

Ωστόσο, τα προβλήματα που ταλανίζουν την πολιτική και ποινική δικαιοσύνη εξακολουθούν να ταλανίζουν εξίσου και τη διοικητική δικαιοσύνη και αφορούν, κυρίως, στη μεγάλη καθυστέρηση στον προσδιορισμό και στην εκδίκαση των υποθέσεων, στο μικρό αριθμό των προβλεπόμενων οργανικών θέσεων, στην αδυναμία κάλυψης και αυτών ακόμη, λόγω του μικρού αριθμού των εισακτέων στην Εθνική Σχολή Δικαστών και στον εξαιρετικά

μεγάλο όγκο των υποθέσεων που εισάγονται ετησίως προς κρίση στα διοικητικά δικαστήρια κάθε μορφής και βαθμού.

Είναι εξαιρετικά δυσχερές η προσπάθεια του διοικητικού δικαστή να απονείμει δικαιοσύνη, δεδομένης της πολυνομίας που χαρακτηρίζει την ελληνική έννομη τάξη και της ιδιαίτερα ευνοϊκής αντιμετώπισης που οι εν γένει διοικητικοί νόμοι επιφυλάσσουν στη διοίκηση κατά τη συναλλαγή της με τον πολίτη. Και πώς θα είναι άραγε δυνατή η ορθή απονομή δικαιοσύνης για ένα δικαστή της διοικητικής δικαιοσύνης, όταν έκαστος αυτών καλείται να χειριστεί ένα μεγάλο αριθμό υποθέσεων κάθε μήνα με σοβαρά και δυσχερή στην ερμηνεία τους νομικά ζητήματα και με μεγάλο συχνά οικονομικό αντικείμενο;

Εν όψει της ανωτέρω πραγματικότητας καθίσταται προφανής η αναγκαιότητα κατάρτισης ενός νέου νόμου για την επιτάχυνση της διοικητικής δικαιοσύνης, σε συνένεση των προηγούμενων νομοθετημάτων που ψήφισε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. προς την κατεύθυνση αυτή για την ουσιαστική επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης στα διοικητικά δικαστήρια, με τρόπο που βοηθούσε και τον Έλληνα δικαστή στην επεξεργασία των υποθέσεων που του ανατίθεντο, αλλά και τον Έλληνα πολίτη στην υποβολή των σχετικών ένδικων βοηθημάτων.

Θα σας θυμίσω ακόλουθα το ν.2721/99 με τον οποίο κυρώθηκε επιτέλους ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας, με τον οποίο πραγματοποιήθηκε μια τομή στη διοικητική δικαιοσύνη και συνακόλουθα στην ελληνική κοινωνία, καθώς πλήθος ακυρωτικών υποθέσεων που μέχρι εκείνη τη στιγμή εκκρεμούσαν στο Σ.τ.Ε. μεταφέρθηκαν στα διοικητικά πρωτοδικεία –ως μόνα αρμόδια πλέον για την επίλυσή τους– και οι πολίτες είδαν επιτέλους τις υποθέσεις τους να δικάζονται. Ο νόμος αυτός μάλιστα έτυχε τόσο σοβαρής επεξεργασίας, ώστε και σήμερα ακόμη παραμένει σε ισχύ στις ουσιαστικότερες τουλάχιστον επιλογές του, ενώ διευρύνθηκε με το ν.2944/2001 που αντιλαμβανόμενος την επιτυχία που είχε η μεταφορά σειράς ακυρωτικών υποθέσεων, ήσσονος σημασίας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, διευρύνει ακόμα περισσότερο αυτήν τη αρμοδιότητα των διοικητικών δικαστηρίων. Γιατί δεν θα πρέπει να λησμονούμε ότι η ουσία της δικαιοσύνης δεν είναι μόνο η έκδοση ορθής και δίκαιης δικαστικής απόφασης, αλλά και η έκδοση της εν λόγω απόφασης σύντομα, δηλαδή έγκαιρα ώστε να δοθεί λύση στο πρόβλημα του πολίτη, εντός ευλόγου προθεσμίας, όταν το πρόβλημα υφίσταται και δεν έχουν παγιωθεί ακόμη δυσμενείς και αναπότρεπτες για αυτόν καταστάσεις.

Επειδή βέβαια η κοινωνία αλλάζει συνεχώς και οι υποθέσεις που απασχολούν τον Έλληνα πολίτη γίνονται όλο και περισσότερες και πιο ποικίλες και πολύπλοκες, έφθασε η ώρα της δικής σας Κυβέρνησης να αντιμετωπίσει με γνώμονα τη δική της πολιτική αντίληψη το ζήτημα της επιτάχυνσης των διαδικασιών της διοικητικής δικαιοσύνης, σύμφωνα με την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί σήμερα.

Πριν όμως εξετάσουμε τη νομοθετική επιλογή της Κυβέρνησης θα πρέπει να σημειώσουμε μια βασική παρατήρηση. Η διοικητική δικαιοσύνη έχει ένα βασικό χαρακτηριστικό: Αφορά τις διαφορές του πολίτη με το κράτος και όχι τις διαφορές των πολιτών μεταξύ τους, πράγμα που σημαίνει ότι η δραματική αύξηση των υποθέσεων που εισάγονται προς κρίση στα διοικητικά δικαστήρια τα τελευταία χρόνια, δεν σηματοδοτεί μια αιφνίδια αύξηση της δικομανίας των Ελλήνων και της επιθετικότητας τους απέναντι στην ελληνική πολιτεία, αλλά μια δυσλειτούργια της Δημόσιας Διοίκησης και μια αυθαιρεσία στη συνδιαλλαγή της με τον πολίτη που αναγκάζει τον τελευταίο να αναζητήσει καταφύγιο στη δικαιοσύνη, παρ' όλο που γνωρίζει ότι αυτή είναι μια διαδικασία που θα κοστίσει ιδιαίτερα ακριβά στον ίδιο, σε αντίθεση με τη διοίκηση που έχει την πολυτέλεια, τουλάχιστον μέχρι σήμερα, να δικάζεται σταλείς.

Αν παρατηρήσει κάποιος άλλωστε το σύνολο των δικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται ετησίως, δικαιώνουν σε πολύ υψηλά ποσοστά τον πολίτη που καταφεύγει στη δικαιοσύνη έναντι του δημοσίου, πράγμα που καταδεικνύει ότι το δημόσιο έχει καταστεί άδικο, ασύδοτο και αυθαίρετο απέναντι στον Έλληνα πολίτη. Και έρχεται το προτεινόμενο νομοσχέδιο που με μια πλήθωρα διατάξεων του ουσιαστικά αποδίδει το πρό-

βλημα στην ταχύτητα απονομής των δικαστικών αποφάσεων στους δικομανείς Έλληνες πολίτες, που καταθέτουν σωρεία προσφυγών και αιτήσεων ακύρωσης και απασχολούν τη δικαιοσύνη, στους αμελείς και οκνηρούς δικηγόρους που ζητούν διαρκώς αναβολές, στους στρεψόδικους διαδίκους που ασκούν αβρόχοις ποσίν ένδικα μέσα και επιβαρύνουν και το δεύτερο βαθμό απονομής της δικαιοσύνης και στους λίγο πολύ αδιάφορους δικαστές που βολεύονται με τις αναβολές και δαιμονίζουν την κατάσταση αυτή.

Αν θέλουμε όμως να είμαστε ειλικρινείς με τον εαυτό μας, πρέπει να αντιληφθούμε πρώτα ότι το πρόβλημα ξεκινά από τη διοίκηση και τη συνολική της τοποθέτηση απέναντι στον πολίτη. Αν η διοίκηση παραβιάζει τη νομιμότητα, είναι αδιανόητο να κατηγορούμε τον πολίτη που προσπαθεί να αμυνθεί. Αν εσείς ως Κυβέρνηση καταργείτε κάθε έννοια νομιμότητας στους διορισμούς των πολιτών το δημόσιο, διαστρεβλώνοντας ή καταστρατηγώντας τη διαδικασία του Α.Σ.Ε.Π. με τεχνάσματα όπως τα μόρια που συγκεντρώνονται με τη διαδικασία των συνεντεύξεων και μεθοδεύσεις αναλόγου είδους και βεληνεκούς, που έχουν πλημμυρίσει αυτήν τη στιγμή το δημόσιο ξανά με συμβασιούχους που διορίζονται από την πίσω πόρτα και μονιμοποιούνται με την πρώτη ευκαιρία, εφόσον οι προκηρύξεις που δημοσιεύονται τους φωτογραφίζουν για τις συγκεκριμένες θέσεις, πώς ζητάτε από τους πολίτες να μην καταφεύγουν στη δικαιοσύνη για να προστατευθούν από εσάς;

Φταίνει οι πολίτες για τη δική σας ασυδοσία ή μήπως φταίνει επειδή αγωνίζονται να επιβιώσουν σ' ένα κράτος που καταλύει κάθε έννοια νομιμότητας και αξιοκρατίας;

Φταίνει οι πολίτες που οι προκηρύξεις για τα δημόσια έργα σκοντάφτουν μονίμως στα κομματικά συμφέροντα του κάθε νομάρχη, δημάρχου, κοινοτάρχη, με συνέπεια να παραλείπονται από τα έργα όσοι δεν εξυπηρετούν μικρά ή μεγαλύτερα κομματικά συμφέροντα; Αν δεν στραφούν άραγε οι άνθρωποι αυτοί στη δικαιοσύνη, τι άλλο τους μένει να κάνουν;

Εάν θέλετε πράγματι να κατανοήσετε το πρόβλημα της καθυστέρησης στην απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης, να εξετάσετε πρώτα τη φύση των διαφορών που εισάγονται ετησίως, τα τελευταία έτη τουλάχιστον, για εκδίκαση στα διοικητικά δικαστήρια, εκεί θα διαπιστώσετε πως γενεσιουργός αιτία του προβλήματος δεν είναι η δήθεν δικομανής φύση του Έλληνα, αλλά η κακή λειτουργία της διοίκησης, που είναι συχνά εχθρική και άδικη απέναντι στον πολίτη. Και στη συνέχεια να εξετάσετε ποιες δυνατότητες έχουν δοθεί στην ίδια τη διοίκηση να θεραπεύσει δυσλειτουργίες που γεννώνται από τις συνδιαλλαγές της με τον πολίτη εξωδίκως, δηλαδή ενδοδιοικητικά, με τη διαδικασία εκδίκασης αιτήσεων θεραπείας και ενδικοφανών προσφυγών που ορθώς θεσπίστηκαν με το ν.2721/1999, υπέπεσαν όμως σε αδράνεια τα τελευταία έτη, επειδή η διοίκηση δεν απαντά επί των αιτήσεων θεραπείας και των ενδικοφανών προσφυγών στην προθεσμία που ο νόμος ορίζει, με αποτέλεσμα αυτές να απορρίπτονται σιωπηρά και να προσφεύγουν παραπέρα οι πολίτες στη δικαιοσύνη.

Αν θέλετε πραγματικά να αντιμετωπίσετε το πρόβλημα στην απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης, να φροντίσετε να ελέγξετε τη διοίκηση που παρανομεί προκλητικά εις βάρος του Έλληνα πολίτη, υπό τις ευλογίες σας και στα πλαίσια της άσκησης πολιτικής σας και εν συνεχεία να δυναμώσετε τους μηχανισμούς που είχαν θεσπιστεί με το ν.2721/99 και αναφέρομαι βεβαίως στην αίτηση θεραπείας και στην ενδικοφανή προσφυγή και να τους καταστήσετε ξανά ενεργούς, ώστε οι διαφορές του πολίτη με το δημόσιο να έχουν τη δυνατότητα να επιλυθούν εξωδίκως και να μην καταπνίγεται η διοικητική δικαιοσύνη με πλήθος υποθέσεων που θα είχαν επιλυθεί στα πλαίσια των αιτήσεων θεραπείας και των ενδικοφανών προσφυγών.

Το παρόν νομοσχέδιο περιλαμβάνει διατάξεις όπως αυτή του άρθρου 10, η οποία εντάσσεται θα έλεγα στα πλαίσια μιας εισπρακτικής πολιτικής εφόσον καθιερώνεται ότι για την άσκηση της εφέσεως το διεκδικούμενο ποσό πρέπει να ξεπερνά το όριο των 5.000 ευρώ, με την οποία ουσιαστικά αρνείστε την παροχή έννομης προστασίας στους πολίτες, ή την επικίνδυνη διάταξη του άρθρου 39, στην οποία δεν ορίζεται με ποια κριτή-

ρια ο Γενικός Επίτροπος θα επιλέξει μια συγκεκριμένη υπόθεση από τις χιλιάδες ομοειδείς που υπάρχουν και θα την εισάγει προς κρίση από τον πρώτο ως τον τελευταίο βαθμό με σύντομη δικάσιμο. Ή το άρθρο 44, με το οποίο θεσπίζεται μια εξαιρετικά επικίνδυνη διάταξη που καταλύει την έννοια του φυσικού δικαστή, καθώς δίνει τη δυνατότητα στην τακτική ολομέλεια του Αρείου Πάγου να δικάζει αντί με τα δεκαεπτά μέλη που προβλέπει ο νόμος, με τουλάχιστον δεκαπέντε μέλη, ώστε να μην καθυστερούν οι αποφάσεις αν δύο μέλη έχουν παροδικό κώλυμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Θα ήθελα ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, για να ολοκληρώσω.

Ή το άρθρο 55 με το οποίο δίνεται η δυνατότητα να καλύπτεται η θέση του Γενικού Συντονιστή Επιτροπών ακόμη και από Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για αόριστο διάστημα και ενώ ο Επίτροπος αυτός ούτε έχει κριθεί για να ασκήσει τα συγκεκριμένα καθήκοντα της θέσης αυτής, ούτε τίθεται ως προϋπόθεση η ύπαρξη των προσόντων αυτών στο πρόσωπό του.

Όσο, λοιπόν, το παρόν νομοσχέδιο περιλαμβάνει διατάξεις όπως οι παραπάνω το θεωρούμε άτοπο, ελλιπές και κυρίως προανατολισμένο σε εσφαλμένη κατεύθυνση και το καταψηφίζουμε όπως έχουμε πει όλοι οι συνάδελφοι μέχρι τώρα, εφόσον καμμία ουσιαστική πρόβλεψη δεν γίνεται για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος διοικητικός και πολιτικός δικαστής.

Καμμία πρόνοια δεν λαμβάνεται για την ψήφιση ενός νόμου που θα εξασφαλίζει την πλήρη μηχανοργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών στο σύνολο των Πρωτοδικείων της χώρας, τον ευπρεπισμό των κτηρίων των δικαστηρίων της χώρας, την πλήρη στελέχωση του γραμματειακού προσωπικού με υπαλλήλους που θα είναι γνώστες της τεχνολογίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Ολοκληρώστε, κυρία συνάδελφε, εξαντλήσατε το ένα λεπτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Καθώς, επίσης και την αύξηση των προβλεπόμενων οργάνων θέσεων των δικαστών, ώστε να μην εξαντλείται ένα πρωτοδικείο και οι δικαστές αυτού κάθε φορά που κάποιος συνάδελφός τους αιτείται και λαμβάνει αναρρωτική άδεια ή άδεια μητρότητας, αλλά επιχειρείται μόνο η χειραγώγηση της δικαιοσύνης προς όφελος της διοίκησης και σε βάρος των πολιτών.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει τώρα η κ. Μαρία Σκραφνάκη.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ: Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κανείς πιστεύω στην Αίθουσα αυτή δεν διαφωνεί ότι η πολιτεία πρέπει να θεσπίσει ένα αποτελεσματικό πλαίσιο για τη βελτίωση και την επιτάχυνση απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης.

Κανείς δεν διαφωνεί ότι βρισκόμαστε, εξαιτίας των τεράστιων καθυστερήσεων στην απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης, μπροστά στο φαινόμενο της αρνησιδικίας και για το λόγο αυτό, επιβάλλεται η άμεση λήψη μέτρων.

Αυτή η πραγματικότητα αποτελεί την αφετηρία για την παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία, η οποία πρέπει να σημειώσω ότι θα μπορούσε να είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Κύριε Υπουργέ, τα προβλήματα της δικαιοσύνης είναι πολλά, οι υποδομές είναι άθλιες και υπάρχει μεγάλη έλλειψη σε δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους. Αρκεί μόνο να σας πω ότι το Διοικητικό Πρωτοδικείο Ηρακλείου δεν στεγάζεται μέσα στο Δικαστικό Μέγαρο, αλλά σε γραφεία δίπλα σε εμπορικά καταστήματα. Αλλού γίνονται οι συνεδριάσεις, αλλού είναι τα γραφεία.

Ένα άλλο, επίσης, σοβαρό πρόβλημα είναι η έλλειψη Διοικητικού Εφετερίου στο Ηράκλειο. Είναι βέβαια θετικό, κύριε Υπουργέ, και σας τιμά το γεγονός ότι κάνατε ερώτηση για γνωμοδότηση στον Άρειο Πάγο για την ίδρυση Πολιτικού Εφετερίου στο Ηράκλειο.

